

د پيدايښت کتاب

دنيا څنگه پيدا شوه

۱) په ابتدا کې خدای پاک اسمان او ځمکه پيدا کړل. ۱) ځمکه خالي او بې شکله وه او د ژورو درياوونو په سطح باندې تياره وه او د خدای پاک روح د اوبو په مخ باندې گرځېده. ۲) خدای پاک وفرمايل: <رڼايي دې شي> او رڼايي شوه. ۳) خدای پاک رڼايي وليدله چې ښه ده او هغه رڼايي د تيارې څخه جدا کړه. ۴) خدای پاک رڼايي د ورځې په نوم ياده کړه او تياره يې د شپې په نوم ياده کړه، ماښام ؤ او سهار شو. دا اوله ورځ وه.

۵) خدای پاک وفرمايل: <د اوبو ترمنځ دې فضا وي چې پاسنی اوبه د لاندې اوبو څخه جدا کړي.> ۶) خدای پاک فضا جوړه کړه او د فضا لاندې اوبه يې د پاسنيو اوبو څخه جدا کړې او هماغه شان وشول. ۷) خدای پاک فضا د اسمان په نوم ياده کړه، ماښام ؤ او سهار شو. دا دوهمه ورځ وه.

۸) خدای پاک وفرمايل: <د اسمان لاندې اوبه دې په يو ځای کې راټولې شي او وچه دې ښکاره شي> او هماغه شان وشول. ۹) خدای پاک وچه د ځمکې په نوم ياده کړه او اوبه يې د درياب په نوم يادې کړې او خدای پاک وليدل چې دا ښه دي. ۱۰) خدای پاک وفرمايل: <ځمکه دې نباتات راشنه کړي. هغه تخم لرونکي نباتات، ميوه لرونکې ونې چې خپل جنس او شکل ته ورته ميوه او تخم د ځمکې پرمخ ونيسي.> او هماغه شان وشول. ۱۱) ځمکې هغه بوټي راشنه کړل چې د خپل جنس په شان تخم نيسي او هغه ميوه دارې ونې چې د هغو تخم د هغوی د جنس په شان وي او خدای پاک وليدل چې دا ښه دي. ۱۲) ماښام ؤ او سهار شو. دا دريمه ورځ وه.

۱۳) خدای پاک وفرمايل چې <د اسمان په فضا کې دې رڼاگانې وي چې ورځ د شپې څخه جدا کړي او هغه دې د نښو په څېر د ورځو، فصلونو او کلونو دپاره وي، ۱۴) او د اسمان په فضا کې دې رڼاگانې وي چې ځمکه روښانه کړي> او هماغه شان وشول. ۱۵) خدای پاک دوه لويې رڼاگانې جوړې کړې، لمر يې د ورځې د رڼا ورکولو دپاره او سپوږمۍ يې د شپې د رڼا ورکولو دپاره او ستوري يې هم جوړې کړل. ۱۶) خدای پاک هغوی د اسمان په فضا کې ځای په ځای کړل ترڅو ځمکې ته رڼايي ورکړي، ۱۷) چې ورځ او شپه ورباندې رڼا شي او رڼا د تيارې څخه جدا کړي او خدای پاک وليدل چې دا ښه دي. ۱۸) ماښام ؤ او سهار شو، دا څلورمه ورځ وه.

۱۹) خدای پاک وفرمايل: <اوبه دې د ژونديو موجوداتو څخه ډکې شي او مرغان دې د ځمکې د پاسه د اسمان په فضا کې والوزي.> ۲۰) نو خدای پاک لوی دريايي حيوانات او د مخلوقاتو ټول ډولونه چې په اوبو کې اوسېږي جوړ کړل. هغه همدارنگه ډول ډول مرغان د هغوی د جنس په شان جوړ کړل او خدای پاک وليدل چې دا ښه دي. ۲۱) خدای پاک هغوی ته برکت ورکړ، ويې فرمايل: <بارداره او زيات شئ او دريايوونه ډک کړئ او مرغان دې د ځمکې په مخ زيات شي.> ۲۲) ماښام ؤ او سهار شو. دا پنځمه ورځ وه.

۲۳) خدای پاک وفرمايل: <په ځمکه کې دې ژوندي حيوانات د دوی د جنس په څېر راپيدا شي، کورني حيوانات او وحشي حيوانات او خزندې دې د هغوی د جنس په شان راپيدا کړي> او هماغه شان وشول. ۲۴) نو خدای پاک وحشي حيوانات د هغو د جنس په شان او کورني حيوانات او خزندې د هغوی د جنس په شان جوړ کړل او خدای پاک وليدل چې دا ښه دي.

۲۵) خدای پاک وفرمايل: <مونږ به انسان په خپل شکل او زمونږ په شان جوړ کړو ترڅو دوی په ماهيانو، په مرغانو، په کورني حيواناتو، په ټوله ځمکه او خزندو باندې حکم چلوي.> ۲۶) نو خدای پاک انسان په خپل شکل پيدا کړ، هغه يې د خدای پاک په شکل پيدا کړ. هغوی يې نر او ښځه پيدا کړل. ۲۷) خدای پاک هغوی ته برکت ورکړ او ويې فرمايل: <بارداره او زيات شئ او ځمکه د خلکو څخه ډکه کړئ او د خپل واک لاندې يې راولئ او په

ماهيانو، په مرغانو او په ټولو حيواناتو باندې حکم چلوي.

۲۹) خدای پاک وفرمايل: >ما تاسو ته د ځمکې په مخ باندې ستاسو د خوراک دپاره هغه بوتي او هغه مېوه دارې ونې درکړي دي چې تخم نيسي. < ۳۰) ما ټولو وحشي حيواناتو، مرغانو، خزندو او هغو ټولو ته چې د ژوندون ساه په کې ده ټول شنه بوتي د هغوی د خوراک دپاره ورکړل. < او همداسې وشول.

۳۱) هر هغه څه چې خدای پاک جوړ کړي وو هغه يې وليدل چې ټول ډېر ښه وو! ماينام و او سهار شو. دا شپږمه ورځ وه.

۲ ۱) نو اسمان او ځمکه او نور ټول شيان جوړ شول. ۲) په اوومه ورځ خدای پاک هغه ټول کارونه چې کول يې سرته ورسول او کار يې بس کړ. ۳) خدای پاک اوومه ورځ مبارکه وبلله او هغه يې خاصه وگرځوله ځکه چې په هغه ورځ هغه پيداينست پوره کړ او کار يې بس کړ. ۴) دا د اسمان او ځمکې پيدا کېدل وو.

د عدن باغ

۵) څه وخت چې څښتن خدای اسمانونه او ځمکه جوړ کړل، ۶) تر هغه وخته پورې لا هيڅ وانه يا نور بوتي راشنه شوي نه وو، ځکه چې څښتن خدای باران نه و اورولی او څوک نه و چې په ځمکه باندې کار وکړي. ۷) نو د ځمکې څخه د اوبو ويالې راووتلې او د ځمکې منځ ته يې اوبه ورکړې.

۸) څښتن خدای خاوره راواخيستله او د هغې څخه يې آدم جوړ کړ او د هغه په پوزه کې يې د ژوندون روح يو کړ او هغه ژوندی بدن شو.

۹) څښتن خدای په عدن کې لمرخاته خواته يو باغ جوړ کړ او هغه انسان چې هغه جوړ کړی و هغه يې په دې باغ کې واچاوه. ۱۰) خدای پاک په دې باغ کې هر قسم ښايسته او مېوه دارې ونې راشنې کړلې او د باغ په منځ کې دوه نورې ونې وې. يوه د ژوندانه ونه او بله د ښو او بدو د پېژندلو ونه.

۱۱) د عدن څخه يو سيند جاري شو چې باغ ته اوبه ورکړي او دا سيند بيا په څلورو سيندونو باندې ووېشل شو. ۱۲) د اولني سيند نوم فيشون دی چې د حويلې په ټوله ځمکه باندې راتاو شوی دی او هلته سره زر دي، ۱۳) چې د هغه ځای سره زر ډېر ښه دي. د خوشبویی مواد او قيمتي تېرې هم په کې پيدا کېږي. ۱۴) دوهم يې د جيحون سيند دی چې د کوش د ټولې ځمکې څخه راتاو شوی دی. ۱۵) دريم سيند د دجلې په نوم يادېږي چې د آشور لمرخاته خواته بهيري او څلورم د فرات سيند دی.

۱۶) نو څښتن خدای حضرت آدم د عدن په باغ کې واچاوه چې د هغه خدمت او ساتنه وکړي. ۱۷) څښتن خدای حضرت آدم ته وفرمايل: >د باغ د ټولو ونو څخه مېوه خوړلی شي. < مگر د ښو او بدو د پېژندلو د ونې څخه نه، ځکه کله چې د هغې ونې مېوه وخورې بې شکه چې مړ به شي. <

۱۸) څښتن خدای وفرمايل: >دا ښه نه ده چې آدم دې يوازې اوسي، زه به د هغه دپاره يو مناسب ملگری جوړوم چې د هغه سره مرسته وکړي. < ۱۹) نو بيا څښتن خدای د خاورې څخه ټول حيوانات او مرغان جوړ کړل او هغه يې حضرت آدم ته راوستل ترڅو وگوري چې په هغوی باندې کوم نوم ږدي. په دې ترتيب سره په هغوی ټولو باندې نومونه کېښودل شول. ۲۰) بيا حضرت آدم په ټولو کورني او وحشي حيواناتو او مرغانو باندې نومونه کېښودل.

۲۱) د هغوی څخه يو هم د حضرت آدم دپاره مناسب ملگری نه و. ۲۲) نو څښتن خدای حضرت آدم په درانه خوب باندې ویده کړ او د هغه د پوښتنيو څخه يې يوه راواخيستله او د هغې ځای يې په غوښه باندې ډک کړ. ۲۳) څښتن خدای د هغې پوښتني څخه ښځه جوړه کړه او هغه يې حضرت آدم ته راوستله. ۲۴) حضرت آدم وفرمايل:

>دلته اوس زما په شان يو څوک شته!

هډوکی يې زما د هډوکی څخه اخیستل شوی او غوښه يې زما له غوښې څخه

د هغې نوم ښځه ده ځکه چې هغه د سړي څخه اخیستل شوې ده<

۱۳) له همدې کبله سړی خپل مور او پلار پرېږدي او د خپلې ښځې سره يوځای شي او سره يو وجود شي.

۱۵) سره د دې چې حضرت آدم او د هغه ښځه دواړه لوخ وو، خو دوی نه شرمېدل.

د انسان اولنی گناه

۳) د هغو ټولو وحشي حیواناتو د ډلې څخه چې څښتن خدای جوړ کړي وو، مار ډېر مکرجن ؤ. يوه ورځ هغه ښځې ته راغی او پوښتنه يې

ورڅخه وکړه: <آيا په رښتيا سره خدای پاک تاسو ته ويلي دي چې په باغ کې د هيڅ يوې ونې مېوه ونه خورئ؟>

۲) ښځې ځواب ورکړ: <خدای پاک فرمایلي دي چې مونږ کولی شو د باغ د ټولو ونو د مېوو څخه وخورو، ۳) يې له هغې ونې څخه چې د باغ په

منځ کې ده. هغه مونږ ته فرمایلي دي چې د هغې ونې مېوه مه خورئ حتی هغې ته لاس هم مه وروړئ، که داسې مو وکړل نو تاسو به مړه شئ.>

۴) مار ښځې ته وويل: <ډاډه اوسئ تاسو به مړه نه شئ. ۵) خدای پاک پوهیږي چې که چېرې تاسو د دې ونې مېوه وخورئ نو ستاسو سترگې به

خلاصې شي او تاسو به د خدای پاک په شان شئ او په ښو او بدو شیانو باندې به پوه شئ.> ۶) ښځې ونې ته په ځير وکتل او هغه ونه د هغې په نظر

کې ښکلې او مېوه يې خوندوره ښکاره شوه، فکر يې وکړ چې دا ونه به د پوهې د حاصلولو دپاره څومره ښه وي. نو هغه مېوه يې راواخیستله او وېې

وخورله او خپل مېړه ته يې چې د هغې سره ؤ هم ورکړه او هغه هم وخورله. ۷) په هماغه وخت کې د هغوی سترگې وغړېدلې او پوه شول چې لوخ

دي نو د اینځر پانې يې يو تر بله سره وگنډلې او ځانونه يې ورباندې پټ کړل. ۸) مازديگر کله چې باد لگېده، حضرت آدم او د هغه ښځې د څښتن

خدای د قدمونو اواز واورېد چې په باغ کې گرځېده. هغوی ووېرېدل او ځانونه يې د نو ترشا پټ کړل. ۹) څښتن خدای په حضرت آدم باندې غږ

وکړ: <ته چېرته يې؟>

۱۰) هغه ځواب ورکړ: <په باغ کې مې ستا د قدمونو اواز واورېد، ووېرېدم او خپل ځان مې پټ کړ ځکه چې لوخ وم.>

۱۱) خدای پاک ورڅخه پوښتنه وکړه: <تاته چا وويل چې لوخ يې؟ آيا د هغې ونې مېوه دې خوړلې ده چې ما درته ويلي وو چې هغه مه خوره؟>

۱۲) حضرت آدم وفرمایل: <هغې ښځې چې تا ماته راکړې ده، دا مېوه راکړه او ما وخورله.>

۱۳) نو څښتن خدای د ښځې څخه پوښتنه وکړه: <تا څه وکړل؟>

ښځې ځواب ورکړ: <مار زه وغولولم او ما هغه مېوه وخورله.>

۱۴) نو څښتن خدای مار ته وويل: <په دې سبب چې تا دا کار کړی دی ته به د نورو ټولو کورني او وحشي حیواناتو څخه زیات لعنتي يې! ټول عمر به

په سينه باندې ښوئېږي او خاورې به خورې. ۱۵) زه به داسې وکړم چې ته او دا ښځه به د يو بل څخه کرکه کوئ. ستا د نسل او د ښځې د نسل ترمنځ

به همېشه دښمني وي. هغه به ستا سر ټکوي او ته به د هغه پونده چيچي.>

١٤) ځښتن خدای بښځې ته وفرمايل: <د اولاد د زېږولو په وخت کې به ستا دردونه زيات کړم، خو ته به د مېړه شوق کوې او هغه به په تا باندې حکم چلوي.>

١٧) ځښتن حضرت آدم ته وفرمايل: <دا چې تا د خپلې بښځې خبره اورېدلې ده او د هغې ونې مېوه دې وخورله چې ما درته ويلې وو چې هغه ونه خوري، نو دا ځمکه ستا په سبب لعنتي شوه او ته به ټول عمر د هغې څخه په ډېر زحمت سره خوراک لاس ته راوړې. (١٨) ځمکه به هرزه بوتې او اغزي راشنه کوي او ته به ځنگلي بوتې خوري. (١٩) د خپل تندي په خولو باندې به خواړه خوري، تر هغه وخته پورې چې بېرته هغې خاورې ته وروگرځې د کومې څخه چې جوړ شوی يې، ځکه چې ته خاوره يې او بېرته به خاورې ته وروگرځې.>

٢٠) حضرت آدم په خپلې بښځې باندې حوا نوم کېښود ځکه چې هغه به د ټولو انسانانو مور وي. (٢١) ځښتن خدای د حضرت آدم او د هغه د بښځې دپاره د حيوان د پوستکي څخه کالي جوړ کړل او هغوی ته يې ورواغوستل.

حضرت آدم او بي بي حوا له باغ څخه شړل کېږي

٢٢) ځښتن خدای وفرمايل: <اوس چې آدم زمونږ په شان شو چې ښه او بد پېژني بايد دا اجازه ورنه کړای شي چې د ژوندانه د ونې څخه مېوه وخورې او تر ابده پورې ژوندی پاتې شي.> (٢٣) نو ځښتن خدای دوی د عدن د باغ څخه وشړل چې لاړ شي او په هغې ځمکې باندې کار وکړي چې د هغې د خاورې څخه حضرت آدم جوړ شوی ؤ. (٢٤) حضرت آدم يې وشاړه او د عدن د باغ لمرخاته خواته د ننوتلو په دروازه کې يې کېږويان او هغه اور لرونکې توره چې هرې خواته به تاوېدله، ودرول ترڅو څوک ونه شي کولی چې د ژوندانه ونې ته ورژدې شي.

قائن او هابيل

٢٤) حضرت آدم د بي بي حوا سره يوځای شو او بي بي حوا اميدواره شوه او زوی يې پيدا شو. بي بي حوا وفرمايل: <زه به په هغه باندې قائن نوم ږدم ځکه چې هغه مې د ځښتن په مرسته راوړ.> (٢٥) وروسته بيا هغې بل زوی هابيل وزېږاوه. هابيل شپون شو، خو قائن زميندار شو. (٢٦) لږه موده وروسته قائن د خپلې ځمکې د حاصلاتو يوه برخه د ځښتن حضور ته نذرانه وړاندې کړه. (٢٧) او هابيل هم خپل اولنی پيدا شوی وری قرباني کړ او ډېره ښه حصه يې د ځښتن حضور ته نذرانه وړاندې کړه. ځښتن هابيل او د هغه نذرانه قبوله کړه. (٢٨) خو قائن او د هغه نذرانه يې قبوله نه کړه، نو قائن ډېر په قهر شو او خپل سر يې ښکته واچاوه. (٢٩) ځښتن قائن ته وفرمايل: <ته ولې په قهر شوې؟ او ولې دې خپل سر ښکته اچولی دی؟> (٣٠) که ښه کار دې کړی وای، آیا قبول شوی به نه وای؟ مگر ښه دې نه دي کړي. اوس گناه د دې موقعې په لټه کې ده چې په تا باندې حمله وکړي، هغه غواړي چې حکم درياندې وچلوي مگر ته بايد په هغې باندې غالب شي.>

٣١) قائن خپل ورور هابيل ته وويل: <راځه چې پټي ته لاړ شو.> هغه وخت چې دوی په پټي کې وو قائن په خپل ورور هابيل باندې حمله وکړه او ويې واژه.

٣٢) بيا ځښتن د قائن څخه پوښتنه وکړه: <ستا ورور هابيل چېرته دی؟>

هغه ځواب ورکړ: <زه څه خبر يم؟ آیا زه د خپل ورور ساتونکی يم؟>

٣٣) بيا ځښتن وفرمايل: <تا څه وکړل؟ خپل ورور دې وواژه او د هغه وينه په ځمکه باندې تويه شوه. اوس ستا د ورور وينه ماته فرياد کوي چې تاته سزا درکړم. (٣٤) زه به په تا باندې لعنت ووايم، ځکه چې تا هابيل وواژه او د هغه وينه دې په ځمکه باندې توی کړه. ته به هيڅکله په دې ځمکه باندې

کښت ونه کړې. (۱۲) که ته په دې ځمکه باندې خواږي وکړې، هغه به ستا دپاره هيڅ حاصل درنه کړي. ته به بې کوره يې او خپل پاتې عمر به يو ځای او بل ځای په پرېشانی او سرگردانی کې تېروې. <

(۱۳) قائن وويل: <ته ماته داسې سخته سزا راکوې چې زه يې د زغملو توان نه لرم. (۱۴) ما نن د دې خواږې څخه شړې، چې خپل کور پرېږدم او ستا د حضور څخه لېرې لاړ شم. زه به بې کوره پرېشانه او سرگردانه گرځم او هرڅوک چې ما پيدا کړي نو وبه مې وژني.>

(۱۵) څښتن ځواب ورکړ: <نه! که څوک تا ووژني زه به هغه ته اووه وارې سزا ورکړم.> نو څښتن په قائن باندې يوه نښه کېښودله چې دا به د هغه چا دپاره خبردارۍ وي څوک چې وغواړي قائن ووژني. (۱۶) قائن د خدای پاک د حضور څخه لاړ. هغه په نود (يعنې سرگردانی) نومي ځای کې چې د عدن لمرخاته خوانه پروت ؤ ژوند اختيار کړ.

د قائن اولاده

(۱۷) قائن د خپلې ښځې سره يوځای شو او زوی يې پيدا شو او په هغه باندې يې خونخ نوم کېښود. هغه يو ښار جوړ کړ او د خپل زوی خونخ نوم يې ورباندې کېښود. (۱۸) د خونخ څخه عيراد پيدا شو او د عيراد څخه محويائيل پيدا شو، د محويائيل څخه متوشائيل پيدا شو او د متوشائيل څخه لمک پيدا شو.

(۱۹) لمک دوه ښځې وکړې، د يوې نوم عاده ؤ او د بلې نوم ظله ؤ. (۲۰) د عادي څخه يابال پيدا شو او هغه اولنی نفر ؤ چې کورني حيوانات يې روزل او په خيمو کې اوسېده. (۲۱) د هغه د ورور نوم يوبال ؤ او هغه اولنی نفر ؤ چې رباب او شپېلی به يې وهله. (۲۲) د ظلي څخه هم توبل قائن پيدا شو او هغه آهنگر ؤ او د برنجو او اوسپنې څخه به يې د کار هر ډول وسايل جوړول. نعمه د توبل قائن خور وه.

(۲۳) يوه ورځ لمک خپلو ښځو ته وويل:

<ای عادي او ظلي زما خبرې واورئ

ما يو ځوان سړی وژلی ځکه زه يې وم وهلی

(۲۴) که بدل د قائن اخيستل کيږي په اووه وارې

نو د لمک به اخيستی شي اووه اويا وارې <

شيث او انوش

(۲۵) حضرت آدم بيا د خپلې ښځې سره يوځای شو او زوی يې پيدا شو او د هغه نوم يې شيث کېښود. هغې وفرمايل: <دا ځکه چې خدای پاک ماته د هاييل په ځای چې د خپل ورور قائن له لاسه ووزل شو بل زوی راکړ.> (۲۶) د شيث زوی پيدا شو او د هغه نوم يې انوش کېښود. په همدې وخت کې خلکو د څښتن عبادت کول شروع کړل.

د حضرت آدم اولاده

۵ (۱) دا د حضرت آدم د اولادې د پیدا کېدلو لیکلی بیان دی. کله چې خدای پاک انسان پیدا کړ، هغه یې د خپل ځان په شان پیدا کړ. (۲) هغوی یې تر او پنځه پیدا کړل او برکت یې ورته ورکړ او هغوی یې انسانان وبلل. (۳) حضرت آدم د یوسلو دېرش کالو و چې د هغه زوی پیدا شو چې د هماغه په شان و او په هغه باندې یې شپیت نوم کېښود. (۴) د شپیت د پیدا کېدلو څخه وروسته حضرت آدم اته سوه کاله نور هم ژوندی و او نور زامن او لورگانې یې پیدا شوې. (۵) نو حضرت آدم د نهه سوه دېرش کالو په عمر و چې وفات شو.

(۶) شپیت د یوسلو پنځو کالو و چې د هغه زوی انوش پیدا شو. (۷) او وروسته له هغې چې دی د انوش پلار شو، شپیت اته سوه اووه کاله ژوند وکړ او نور زامن او لورگانې یې پیدا شوې (۸) او په نهه سوه دولس کلنۍ کې مړ شو.

(۹) انوش د نوي کالو په عمر و چې زوی یې پیدا شو او د هغه نوم یې قینان کېښود. (۱۰) وروسته له دې چې هغه د قینان پلار شو انوش اته سوه پنځلس کاله ژوند وکړ او نور زامن او لورگانې یې پیدا شوې (۱۱) او په نهه سوه پنځه کلنۍ کې مړ شو.

(۱۲) قینان او یا کلن و چې د هغه زوی مهلثیل پیدا شو. (۱۳) وروسته له دې چې هغه د مهلثیل پلار شو قینان اته سوه څلوېښت کاله ژوند وکړ او نور زامن او لورگانې یې پیدا شوې (۱۴) او په نهه سوه لس کلنۍ کې مړ شو.

(۱۵) مهلثیل پنځه شپېته کلن و چې د هغه زوی یارد پیدا شو. (۱۶) مهلثیل د یارد د زېږېدو څخه وروسته اته سوه دېرش کاله ژوند وکړ او نور زامن او لورگانې یې پیدا شوې (۱۷) او په اته سوه پنځه نوي کلنۍ کې مړ شو.

(۱۸) یارد د یوسلو دوه شپېته کالو و چې د هغه زوی خنوخ پیدا شو. (۱۹) وروسته له دې چې هغه د خنوخ پلار شو یارد اته سوه کاله ژوند وکړ او نور زامن او لورگانې یې پیدا شوې (۲۰) او په نهه سوه دوه شپېته کلنۍ کې مړ شو.

(۲۱) خنوخ د پنځه شپېته کالو و چې د هغه زوی متوشالچ پیدا شو. (۲۲) وروسته له دې چې هغه د متوشالچ پلار شو خنوخ درې سوه کاله د خدای پاک سره په دوستۍ کې تېر کړل او نور زامن او لورگانې یې پیدا شوې. (۲۳) خنوخ درې سوه پنځه شپېته کاله ژوند وکړ. (۲۴) هغه د خدای پاک سره په دوستۍ کې خپل ژوند تېر کړ او له هغې څخه وروسته هغه د سترگو څخه پناه شو ځکه چې خدای پاک هغه پورته یووړ.

(۲۵) متوشالچ د یوسلو اووه اتیا کالو و چې د هغه زوی لمک پیدا شو. (۲۶) وروسته له دې چې هغه د لمک پلار شو، متوشالچ اووه سوه دوه اتیا کاله ژوند وکړ او نور زامن او لورگانې یې پیدا شوې (۲۷) او په نهه سوه نهه شپېته کلنۍ کې مړ شو.

(۲۸) لمک د یوسلو دوه اتیا کالو و چې د هغه زوی پیدا شو. (۲۹) لمک وویل: <دا به زموږ دپاره په ستونزو، په سخت کار او د لاسونو په تیاکو کې تسلي وي چې مونږ یې په هغې ځمکې باندې کوو چې خدای پاک ورباندې لعنت ویلی دی. > نو په هغه باندې یې نوح نوم کېښود. (۳۰) وروسته له دې چې حضرت نوح پیدا شو، لمک پنځه سوه پنځه نوي کاله ژوند وکړ او نور زامن او لورگانې یې پیدا شوې (۳۱) او په اووه سوه اووه اتیا کلنۍ کې مړ شو.

(۳۲) وروسته له دې چې حضرت نوح د پنځه سوه کالو شو، د هغه درې زامن پیدا شول چې سام، حام او یافث نومېدل.

د انسان بدکاری

(۱) - (۲) د انسانانو شمېر د ځمکې په مخ په زیاتېدو شو او د هغوی لورگانې پیدا شوې. د هغوی څخه ځینې دومره ښکلې وې چې د فریبتو ډېرې

خوښې شولې او د هرې يوې سره يې چې غوښتل ودونه يې وکړل. ﴿٣﴾ هغه وخت څښتن وفرمايل: <زه به انسان پرېږدم چې هغه د همېش دپاره ژوندی وي او عمر به يې د يوسلو شلو کالو څخه زيات نه وي، ځکه چې هغه فاني دی.> ﴿٤﴾ کله چې فرښتو د انسانانو د لوړگانو سره ودونه وکړل د هغوی څخه ډېر لوی او قوي انسانان پيدا شول او د پخوانی زمانې او حتی وروسته هم مشهور جنگياليان وو.

﴿٥﴾ څښتن وليدل چې په دنيا کې د انسان بدکاري زياته شوه او د دوی ټول خيالونه او ارادې خرابې دي. ﴿٦﴾ نو څښتن پښېمانه شو او هغه خفه شو چې انسان يې د ځمکې په مخ پيدا کړی دی. ﴿٧﴾ نو هغه وفرمايل: <زه به د ځمکې له مخ څخه ټول ژوندي مخلوقات له منځه يوسم! زه به انسانان، حيوانات، مرغان او خزندې له منځه يوسم. زه پښېمان يم چې دوی مې جوړ کړل.> ﴿٨﴾ خو خدای پاک د حضرت نوح څخه راضي ؤ.

حضرت نوح

﴿٩﴾ دا د حضرت نوح قصه ده. حضرت نوح په خپله زمانه کې نېک او پرهېزگار سړی ؤ او خدای پاک ته ډېر نژدې ؤ. ﴿١٠﴾ هغه درې زامن درلودل: سام، حام او يافت. ﴿١١﴾ مگر د خدای پاک په نظر کې ځمکه د فساد څخه ډکه شوې وه او د ظلم زياتي لمن هرې خواته خپره شوې وه. ﴿١٢﴾ خدای پاک وليدل چې دنيا فاسده شوې ده ځکه چې ټول انسانان يې لارې شوي او فاسد شوي دي.

﴿١٣﴾ خدای پاک حضرت نوح ته وفرمايل: <ما دا فيصله کړې ده چې ټول انساني نسل بهېخي له منځه وړم، ځکه چې دنيا د دوی د زور زياتي د عملونو څخه ډکه شوې ده.﴾ ﴿١٤﴾ د ځان دپاره د ډېرو ښو لرگيو څخه کشتی جوړه کړه، په هغې کې کوتي جوړې کړه او دننه او دباندې ورته د قبر پوښ ورکړه. ﴿١٥﴾ او هغه داسې جوړه کړه چې اوږدوالی يې يوسلو پنځه دېرش متره، سور يې دوه ويشت متره او لوړوالی يې ديارلس متره وي. ﴿١٦﴾ په کشتی باندې يو بام جوړ کړه او د پنځه څلوېښت ساتني مترو په شاوخوا کې د بام او د کشتی د اړخ ترمنځ فاصله پرېږده. کشتی درې منزله جوړه کړه او په يوه اړخ کې ورته دروازه جوړه کړه. ﴿١٧﴾ زه په ځمکه باندې سيلاب راولم چې ټول ژوندي موجودات له منځه يوسي او هر هغه څه چې په ځمکه کې دي مړه شي. ﴿١٨﴾ مگر زه به ستا سره لوظ وکړم چې ته به د خپلو زامنو، خپلې ښځې او د خپلو زامنو د ښځو سره کشتی ته ورننوزې. ﴿١٩﴾ د ټولو ژونديو مخلوقاتو څخه يوه يوه جوړه تر او ښځه د ځان سره کشتی ته راوله ترڅو هغه ژوندي وساتي. ﴿٢٠﴾ د هر ډول مرغانو، حيواناتو او خزندو څخه به دوه دوه تاته راشي ترڅو ژوندي وساتل شي. ﴿٢١﴾ د خپل ځان او هغوی دپاره هر ډول خواږه له ځانه سره واخله او ذخيره يې کړه. ﴿٢٢﴾ نو حضرت نوح ټول کارونه د خدای پاک د حکم سره سم سرته ورسول.

سيلاب

﴿٧﴾ څښتن حضرت نوح ته وفرمايل: <د خپلې ټولې کورنۍ سره کشتی ته ننوزه، ځکه چې په ټوله دنيا کې مې يوازينی سړی ته وليدلې چې نېک کارونه کوي.﴾ ﴿٢٣﴾ د ټولو پاکو حيواناتو څخه اووه، اووه جوړې تر او ښځه او د ناپاکو حيواناتو څخه يوه، يوه جوړه تر او ښځه د ځان سره واخله. ﴿٢٤﴾ او همدارنگه د هر قسم مرغانو څخه اووه جوړې تر او ښځه واخله ترڅو د هغوی نسل د ځمکې په مخ باندې ژوندی پاتې شي. ﴿٢٥﴾ ځکه چې زه به پس له اووه ورځو څخه په ځمکه باندې څلوېښت شپې او څلوېښت ورځې باران واوروم او ټول ژوندي مخلوقات چې ما جوړ کړي دي هغه به له منځه يوسم. ﴿٢٦﴾ حضرت نوح هغه ټول کارونه سرته ورسول چې خدای پاک ورته حکم کړی ؤ.

﴿٦﴾ حضرت نوح د شپږسوه کالو په عمر ؤ چې په ځمکه باندې سيلاب راغی. ﴿٧﴾ حضرت نوح او د هغه زامن او ښځه او د زامنو ښځې يې د سيلاب څخه د بچ کېدلو په خاطر کشتی ته ننوتل. ﴿٨﴾-﴿٩﴾ لکه څنگه چې خدای پاک حضرت نوح ته حکم کړی ؤ، د پاکو او ناپاکو حيواناتو څخه او د مرغانو او خزندو څخه يوه، يوه جوړه تر او ښځه حضرت نوح ته راغلل او کشتی ته ورننوتل. ﴿١٠﴾ نو پس له اووه ورځو سيلاب راغی.

﴿١١﴾ حضرت نوح شپږسوه کلن ؤ او د دوهمې مياشتې په اوولسمه ورځ د ځمکې لاندې ژورو ځايونو څخه اوبه راووتلې او د اسمان دروازې خلاصې

شوي. ۱۲) څلورېښت شپې او څلورېښت ورځې په ځمکه باندې باران واورېده. ۱۳) او په هماغه ورځ حضرت نوح او د هغه زامن، سام، حام او يافت او د حضرت نوح ښځه او د هغه د زامنو درې ښځې کشتي ته ورننوتل. ۱۴) د هغوی سره د هر قسم کورني او وحشي حيواناتو، خزندو او د هر قسم مرغانو ۱۵) يعنې د ژونديو مخلوقاتو څخه يوه يوه جوړه حضرت نوح ته راغله او کشتي ته ننوتل. ۱۶) لکه څنگه چې خدای پاک حکم کړی ؤ، هغوی د هر ژوندي مخلوق څخه تر او ښځه ننوتل. نو څښتن د هغوی پسې دروازه وتړله.

۱۷) باران څلورېښت ورځې واورېد او اوبه د ځمکې په مخ زياتې شوې او کشتي يې پورته کړه او د ځمکې څخه اوچته شوه. ۱۸) اوبه ډېرې پورته شوې او کشتي د اوبو په مخ باندې روانه شوه. ۱۹) اوبه تر دې اندازې زياتې شوې چې تر اسمان لاندې ټول لوړ غرونه يې پټ کړل. ۲۰) اوبه د غرونو د څوکو څخه اووه متره اوچتې شوې. ۲۱) د ځمکې په مخ هر ژوندي موجود يعنې کورني او وحشي حيوانات، مرغان، خزندې او انسانان ټول مړه شول. ۲۲) د ځمکې په مخ ټول ساه لرونکي مړه شول. ۲۳) څښتن د ځمکې په مخ ټول ژوندي مخلوقات، انسانان او حيوانات، خزندې او مرغان له منځه يوړل او يوازې حضرت نوح او هغوی چې په کشتي کې د هغه سره وو، پاتې شول. ۲۴) اوبه يوسلو پنځوس ورځې وروسته مخ په کمېدلو شوې.

د سيلاب پای ته رسېدل

۱) خدای پاک حضرت نوح او هغه ټول حيوانات چې په کشتي کې د هغه سره وو را په ياد کړل، نو خدای پاک په ځمکه باندې باد راوولواوه او اوبه په کمېدو شوې. ۲) خدای پاک د ځمکې لاندې اوبه او د اسمان د اوبو دروازې بندې کړې او باران ودرېد. ۳) په يوسلو پنځوسو ورځو کې اوبه ورو، ورو د ځمکې د مخ څخه کمې شوې. ۴) او د اوومې مياشتې په اوولسمه ورځ کشتي د ارارات په غرونو باندې ودرېد. ۵) اوبه کمې شوې او د لسمې مياشتې په اوله ورځ د غرونو څوکې ښکاره شوې.

۶) وروسته له څلورېښتو ورځو حضرت نوح د کشتي کړکۍ خلاصه کړه ۷) او کارغه يې دباندې ولېږه، خو کارغه به يو خوا او بل خواته الوت تر هغې پورې چې ځمکه وچه شوه. ۸) حضرت نوح غوښتل يوه شي چې آيا د ځمکې په مخ باندې اوبه کمې شوې دي يا نه، نو يوه کوتره يې والوزوله. ۹) مگر کوترې د خپل ځان دپاره د ناستې ځای پيدا نه کړ ځکه چې د ځمکې په مخ باندې لا اوبه ولاړې وې او هغه بېرته کشتي ته راستنه شوه. حضرت نوح خپل لاس وراوړد کړ، هغه يې ونيوله او کشتي ته يې ننه ايستله. ۱۰) هغه اووه ورځې نور صبر وکړ او بيا يې کوتره ولېږله. ۱۱) کوتره د ماښام په وخت کې بېرته هغه ته راستنه شوه او د زيتون تازه پاڼه يې په مښوکه کې نيولې وه، نو حضرت نوح پوه شو چې اوبه کمې شوې دي. ۱۲) هغه اووه ورځې نور انتظار وکړ او يو ځل بيا يې کوتره ولېږله، مگر دا ځل هغه بېرته رانغله.

۱۳) په هغه وخت کې حضرت نوح د شپږسوه يو کالو په عمر ؤ. د هماغه کال د اولې مياشتې په اوله نېټه ځمکه مخ په وچېدو شوه. حضرت نوح د کشتي پوښ لېرې کړ، شاوخوا يې وکتل او ويې ليدل چې د ځمکې مخ وچ شوی ؤ. ۱۴) دوهمې مياشتې په اوويشتمه ورځ ځمکه بېخي وچه شوه. ۱۵) خدای پاک حضرت نوح ته وفرمايل: ۱۶) <د خپلې ښځې، خپلو زامنو او د هغو د ښځو سره د کشتي څخه دباندې راووزئ. ۱۷) ټول مرغان او حيوانات د ځان سره دباندې راوباسه، ترڅو دوی خپل همجنس وزېږوي او په ټوله ځمکه باندې خپاره شي.> ۱۸) نو حضرت نوح د خپلې ښځې، خپلو زامنو او د هغوی د ښځو سره د کشتي څخه راووت. ۱۹) ټول حيوانات او مرغان د خپلو جنسونو سره ډلې ډلې د کشتي څخه ووتل.

حضرت نوح قرباني وړاندې کوي

۲۰) حضرت نوح د څښتن دپاره د قرباني ځای جوړ کړ او هغه د هر قسمه پاکو حيواناتو او مرغانو څخه يو يو واخيست او هغه ټول يې د قرباني په ځای کې د سوزېدونکې نذرانې په توگه قرباني کړل. ۲۱) او د سوزېدونکې قرباني بوی په څښتن باندې ښه ولگېده، هغه د خپل ځان سره وويل: <زه به بيا هيڅکله ځمکه د انسان د عملونو په سبب لعنتي نه کړم. زه پوهېږم چې د انسان خيال د هغه د ځوانۍ له وخت څخه خراب دی، خو زه به هيڅکله بيا

ټول ژوندي موجودات له منځه نه وړم لکه څنگه چې مې له منځه یوړل. ﴿٢٢﴾ ترڅو پورې چې دنیا موجوده وي نو د ځمکې کرل، رېبل، یخني او گرمي، اوږی او ژمی او شپه او ورځ به هم وي. <

د حضرت نوح سره د خدای پاک لوظ

٩ ﴿١﴾ خدای پاک حضرت نوح او د هغه زامنو ته برکت ورکړ او ویې فرمایل: <ستاسو اولادونه دې زیات شي ترڅو ټوله دنیا ستاسو په اولادې باندې ډکه شي. ﴿٢﴾ ټول حیوانات، مرغان، خزندې او ماهیان به له تاسو څخه وپریږي او دا ټول به ستاسو په اختیار کې وي. ﴿٣﴾ هر شی چې ژوندی دی او حرکت کوي، هغه به ستاسو د خوراک دپاره وي. لکه څنگه چې ما تاسو ته شنه بوتې درکړل، اوس هرڅه تاسو ته درکوم. ﴿٤﴾ یو شی چې تاسو یې باید ونه خورئ هغه داسې غوښه ده چې وینه په کې وي. دا مې منع کړې دي ځکه چې په وینه کې ژوندون دی. ﴿٥﴾ که څوک د یو انسان څخه ژوند واخلي هغه به سزا ومومي. که چېرې کوم حیوان یو انسان ووژني زه به هغه ته د مرگ سزا ورکوم. ﴿٦﴾ انسان د خدای پاک په شکل جوړ شوی دی، نو چا چې هغه وواژه، هغه به هم د بل چا په وسیله وژل کېږي.>

﴿٧﴾ تاسو باید زیات ماشومان وزېږوئ، ترڅو ستاسو اولاده په ټوله دنیا کې زیاته شي.>

﴿٨﴾ خدای پاک حضرت نوح او د هغه زامنو ته وفرمایل: ﴿٩﴾ <زه ستاسو او ستاسو د راتلونکي نسل سره ﴿١٠﴾ او ټولو ژونديو مخلوقاتو سره چې ستاسو سره وو، یعنی مرغانو، کورني او وحشي حیواناتو، هغوی ټول چې ستاسو سره د کشتی څخه راووتل او همدارنگه د ځمکې په مخ ټولو ژونديو مخلوقاتو سره ﴿١١﴾ لوظ کوم چې بیا به هیڅکله ټول ژوندي مخلوقات د سیلاب په وسیله له منځه نه ځي. هیڅکله به بیا سیلاب ځمکه نه خرابوي.> ﴿١٢﴾ خدای پاک وفرمایل: <دا د هغه لوظ نښه ده چې زما او ستاسو او د هغو ټولو ژونديو مخلوقاتو ترمنځ به وي چې ستاسو سره دي او دا لوظ به د ټول راتلونکي نسل دپاره وي. ﴿١٣﴾ زه د ورپڅو په منځ کې شنه او سره ږدم او دا به زما او د دنیا په منځ کې د لوظ نښه وي. ﴿١٤﴾ کله چې زه په ځمکه باندې ورپڅې راخپړې کړم او په هغې کې شنه او سره رابنکاره شي، ﴿١٥﴾ زه به خپل هغه لوظ چې ستاسو او ټولو ژونديو مخلوقاتو سره مې کړی ؤ رابادوم او نور به هیڅکله ټول ژوندي موجودات د سیلاب په وسیله له منځه نه ځي. ﴿١٦﴾ کله چې په ورپڅو کې شنه او سره رابنکاره شي، زه به هغې ته گورم او خپل هغه ابدي لوظ به رابادوم چې زما او د ځمکې په منځ د ټولو ژونديو مخلوقاتو ترمنځ شوی ؤ.> ﴿١٧﴾ نو خدای پاک حضرت نوح ته وفرمایل: <دا د هغه لوظ نښه ده چې ما د ځان او د ځمکې په منځ د ټولو ژونديو موجوداتو سره کړی ؤ.>

حضرت نوح او د هغه زامن

﴿١٨﴾ د حضرت نوح زامن چې د کشتی څخه راووتل هغه سام، حام او یافث وو. وروسته بیا د حام زوی پیدا شو او نوم یې کنعان ؤ. ﴿١٩﴾ دا د حضرت نوح درې زامن وو چې د هغوی څخه د دنیا ټول خلک راپیدا شول.

﴿٢٠﴾ حضرت نوح دهقان ؤ او هغه اولنی سړی ؤ چې د انګورو باغ یې جوړ کړ. ﴿٢١﴾ یوه ورځ هغه شراب وڅښل او نېشه شو، خپل کالي یې وویستل او په خپله خېمه کې لوڅ پروت ؤ. ﴿٢٢﴾ حام خېمې ته ننوت او ویې لیدل چې هغه لوڅ دی، نو هغه دباندي راووت او خپلو ورونو ته یې هم وویل. ﴿٢٣﴾ بیا سام او یافث چېنه واخیستله او په خپلو اوږو باندې یې واچوله. هغوی په شا باندې خېمې ته ورغلل، خپل پلار یې ورباندې پټ کړ او خپل مخونه یې بلې خواته واړول ترڅو د خپل پلار لوڅوالی ونه ویني. ﴿٢٤﴾ کله چې حضرت نوح د نېشي څخه په حال شو، په دې پوه شو چې د هغه کشر زوی د هغه سره څه کړي دي. ﴿٢٥﴾ هغه وفرمایل:

>لعنت دي وي په کنعان باندې

هغه به د خپلو ورونو غلام وي

۲۶) د سام څښتن خدای ته ټناه ووايې!

کنعان به د سام غلام وي

۲۷) زه دعا کوم چې څښتن دې يافت ته

ډېره زياته ځمکه ورکړي

او پرېږده چې هغه د سام سيمه ونيسي

کنعان دې د هغه غلام وي

۲۸) د سيلاب څخه وروسته حضرت نوح درې سوه پنځوس کاله ژوند وکړ ۲۹) او د نهه سوه پنځوس کالو په عمر وفات شو.

د حضرت نوح د زامنو اولاده

(اول تواريخ: ۱: ۵-۲۳)

۱۰) دا د حضرت نوح د زامنو حام، سام او يافت اولاده ده چې د سيلاب څخه وروسته زېږېدلې ده.

۲) د يافت زامن: جومر، ماجوج، مادای، يوان، توبال، ماشک او تيراس. ۳) د جومر زامن: آشکناز، ريفات او توجرمه. ۴) د يوان زامن: البشه، ترشيش، کتيم او رودانيم. ۵) دا د هغو خلکو نيکونه وو چې د درياب په غاړه او په جزيرو کې اوسېږي. دا ټوله د يافت اولاده وه چې خپلې ژبې، خپل قومونه او خپلې ځمکې يې درلودلې.

۶) د حام زامن: کوش، مصرایم، فوط او کنعان. ۷) د کوش اولاده سبا، حويله، سېته، رعمه او سېتکا وه. د رعمه اولاده سبا او ددان وه. ۸) د کوش يو زوی نمرود نومېده، هغه د دنيا اولنی قوي جنگيالی ؤ. ۹) هغه د خدای پاک په نظر کې يو ډېر قوي ښکاري ؤ، له دې کبله خلک وايي: <خدای پاک دې ستا څخه د نمرود په شان لوی ښکاري جوړ کړي.> ۱۰) د هغه په پادشاهي کې اول بابل، ارک، اکد او کلته شامل وو چې دا درې واړه د شتعار په خاوره کې پراته دي. ۱۱) او د هغه ځای څخه نمرود آشور ته لاړ او د نينوا، رحوبوت غير او کالج ښارونه ۱۲) او ريسن چې د نينوا او د کالج د لوی ښار ترمنځ پروت دی جوړ کړل.

۱۳) د مصرایم اولاده د لوديانو، عناميانو، لهايانو، نفتوحيانو، ۱۴) فتروسيانو، کسلوحيانو او کریت قومونه دي. (فلسطینيان د کریت د قوم څخه وو.)

۱۵) کنعان د صيدون پلار ؤ چې د هغه مشر زوی ؤ او همدارنگه هغه د حيتيانو، ۱۶) بيوسيانو، اموريانو، جرجاشيانو، ۱۷) حويانو، عرقيانو، سېنيانو، ۱۸) ارواديانو، صماریانو او حمايتيانو نيکه هم ؤ. د هغه څخه وروسته د کنعانيانو قبيلې خپرې شوې. ۱۹) د کنعان پولې د صيدون څخه د جرار خواته تر غزې او بيا د سدوم، عموري، ادمه او صبوئيم څخه تر لاشع پورې ورسېدلې. ۲۰) دا د حام اولاده ده چې په خپلو قبيلو او سيمو کې اوسېدل او هر يو په خپلو ژبو خبرې کولې.

۲۱) د سام څخه چې د يافت مشر ورور ؤ هم زامن پيدا شول او سام د ټولو عبرانيانو نيکه ؤ. ۲۲) د سام زامن عيلام، آشور، ارفکشاد، لود او ارام وو.

٢٣) د ارام زمان عوص، حول، جاتر او ماشک وو. ٢٤) ارفکشاد د شالح پلار ؤ او شالح د عابر پلار ؤ. ٢٥) د عابر څخه دوه زمان پیدا شول، د یو نوم فالج ؤ ځکه چې د هغه په وخت کې د دنیا خلک ووېشل شول. د هغه د ورور نوم یقطان ؤ. ٢٦) د یقطان څخه الموداد، شالف، حضرموت، یارج، ٢٧) هدورام، اوزال، دقله، ٢٨) عوبال، ایبمائل، شبا، ٢٩) اوفیر، حویله او یویاب پیدا شول. دا ټول د یقطان زمان وو. ٣٠) هغه سیمه چې هغوی په کې اوسېدل هغه د میشا څخه د سفارې د لمرخاته غرنۍ سیمې پورې غزېدلې وه. ٣١) دا د سام اولاده ده چې په خپلو قبیلو او سیمو کې اوسېدل او هر یو په خپلو ژبو خبرې کولې.

٢٢) او په دې سره د حضرت نوح د اولادې لست پوره کېږي. د سیلاب څخه وروسته د هغوی د اولادې څخه قومونه رامنځته شول او په ټوله دنیا کې خپاره شول.

د بابل برج

١١) په هغه وخت کې د ټولې دنیا خلکو یوه ژبه درلودله او یو قسم خبرې به یې کولې. ٢) خو وروسته هغوی د مشرق خواته کډه وکړه او د شنعار په ځمکه کې یې یوه میداني پیدا کړه او هلته اوسېدل. ٣) هغوی یو بل ته وویل: <راځئ چې څښتنې جوړې کړو او هغه ښې پخې کړو. > هغوی د تیږو په ځای څښتنې او د مسالې په ځای قیر استعمال کړ. ٤) هغوی وویل: <راځئ چې د خپل ځان دپاره یو ښار ودان کړو او په هغه کې یو لوړ برج جوړ کړو چې سر یې اسمان ته ورسېږي، ترڅو د خپل ځان دپاره یو نوم وگټو، داسې نه شي چې په ټوله دنیا کې خپاره شو.>

٥) مگر کله چې څښتن رانښکته شو چې هغه ښار او برج چې خلکو جوړ کړي ؤ وگوري، ٦) هغه وفرمایل: <اوس هغوی یو قوم دی او په یوه ژبه خبرې کوي. دا یوازې د کار شروع ده. هغوی به ډېر ژر د دې توان پیدا کړي چې هرڅه وغواړي هغه به سرته ورسوي. > ٧) راځئ چې کوز شو او د هغوی ژبه سره گډه وډه کړو ترڅو دوی یو د بل په خبرو باندې پوه نه شي. < ٨) نو څښتن هغوی په ټوله دنیا کې خپاره کړل او هغوی مجبور شول چې د ښار د جوړولو څخه لاس واخلي. ٩) په دې سبب هغه ځای د بابل په نوم یاد شو ځکه چې څښتن هلته د هغوی ژبه گډه وډه کړه او هغوی یې په ټوله دنیا کې خپاره کړل.

د سام اولاده

(اول تواریخ ١: ٢٤ - ٢٧)

١٠) دا د سام اولاده ده: د سیلاب څخه دوه کاله وروسته هغه وخت چې سام د سلو کالو په عمر ؤ د هغه زوی آرفکشاد پیدا شو. ١١) د آرفکشاد د پیدا کېدو څخه وروسته سام پنځه سوه کاله نور هم ژوند وکړ او نور اولادونه یې پیدا شول.

١٢) آرفکشاد د پنځه دېرشو کالو په عمر ؤ چې د هغه زوی شالح پیدا شو. ١٣) د شالح د پیدا کېدو څخه وروسته آرفکشاد څلورسوه درې کاله نور ژوند وکړ او نور زمان او لورگانې یې پیدا شوې.

١٤) هغه وخت چې شالح د دېرشو کالو په عمر ؤ د هغه زوی عابر پیدا شو. ١٥) پس له هغې، شالح څلورسوه درې کاله نور هم ژوند وکړ او نور زمان او لورگانې یې پیدا شوې.

١٦) عابر د څلوردېرشو کالو په عمر ؤ چې د هغه زوی فالج پیدا شو. ١٧) کله چې فالج پیدا شو، عابر څلورسوه دېرش کاله نور هم ژوند وکړ او زمان او لورگانې یې پیدا شوې.

۱۸) فالج د دېرشو کالو په عمر ؤ چې د هغه زوی رعو پیدا شو. ۱۹) د رعو د پیدا کېدلو څخه وروسته فالج دوه سوه نهه کاله نور هم ژوند وکړ او نور زامن او لورگانې یې پیدا شوې.

۲۰) رعو د دوه دېرشو کالو په عمر ؤ چې د هغه زوی سروج پیدا شو. ۲۱) د سروج د پیدا کېدلو څخه وروسته رعو دوه سوه اووه کاله ژوند وکړ او نور زامن او لورگانې یې پیدا شوې.

۲۲) سروج د دېرشو کالو په عمر ؤ چې د هغه زوی ناحور پیدا شو. ۲۳) د ناحور د پیدا کېدلو څخه وروسته سروج دوه سوه کاله ژوند وکړ او نور زامن او لورگانې یې پیدا شوې.

۲۴) ناحور د نهه ویشتو کالو په عمر ؤ چې د هغه زوی تارح پیدا شو. ۲۵) د تارح د پیدا کېدلو څخه وروسته ناحور یوسلو نولس کاله ژوند وکړ او نور زامن او لورگانې یې پیدا شوې.

۲۶) وروسته له دې چې تارح د اويا کالو په عمر شو، د هغه زامن حضرت ابرام، ناحور او هاران پیدا شول.

د تارح اولاده

۲۷) دا د تارح اولاده ده چې د هغه څخه حضرت ابرام، ناحور او هاران پیدا شول. هاران د حضرت لوط پلار ؤ. ۲۸) د هاران پلار لا ژوندی ؤ چې هغه خپل د زېږېدو په ځای یعنې اور کلدانیانو کې مړ شو. ۲۹) حضرت ابرام د سارای سره واده وکړ او ناحور د ملکې سره چې د هاران لور وه واده وکړ. هاران د یسکا پلار هم ؤ. ۳۰) سارای شنېده وه او ماشومان یې نه درلودل.

۳۱) تارح خپل زوی حضرت ابرام، خپل لمسی حضرت لوط چې د هاران زوی ؤ او د هغه زېږېدو یعنې د حضرت ابرام بڼځه سارای د ځان سره واخیستل او د اور کلدانیانو څخه ووتل چې د کنعان خاورې ته لاړ شي. خو کله چې هغوی حران ته راغلل هلته پاتې شول. ۳۲) تارح د دوه سوه پنځو کالو په عمر په حران کې مړ شو.

خدای پاک حضرت ابرام انتخابوي

۱۲) ۳۳) څښتن حضرت ابرام ته وفرمایل: <خپل وطن، خپلوان او د خپل پلار کور پرېږده او هغه هېواد ته لاړ شه چې زه یې درته ښایم. ۳۴) زه به ستا څخه لوی قوم جوړ کړم او تاته به برکت درکړم. ستا نوم به مشهور کړم او د نورو دپاره به د برکت سبب وگرځي.

۳۵) څوک چې تاته برکت درکوي زه به هغوی ته برکت ورکړم

مگر څوک چې په تا باندې لعنت وایي زه به په هغوی باندې لعنت ووايم

او ستا په وسیله به د دنیا ټولو قومونو ته برکت ورکړم

۳۶) لکه څنګه چې خدای پاک حضرت ابرام ته فرمایلي وو هغه لاړ او حضرت لوط هم ورسره لاړ. حضرت ابرام د پنځه اويا کالو په عمر ؤ چې د حران څخه روان شو. ۳۷) حضرت ابرام خپله بڼځه سارای، خپل وراره حضرت لوط، خپل غلامان او هغه ټوله شتمني چې په حران کې یې پیدا کړې وه د ځان سره واخیستل او کنعان ته روان شول.

کله چې هلته ورسېدل، ﴿٦﴾ حضرت ابرام په هغې خاوره کې گرځېده ترڅو د مور ه مقدسې ونې ته ورسېده چې هغه په شکیم کې یو پاک ځای ؤ. (په هغه وخت کې په هغې خاورې کې کنعانیان اوسېدل). ﴿٧﴾ څښتن حضرت ابرام ته ښکاره شو او هغه ته یې وفرماییل: <دا هغه وطن دی چې زه غواړم هغه ستا اولادې ته ورکړم. نو حضرت ابرام په هغه ځای کې چې څښتن ورته ورنښکاره شوی ؤ د قربانی ځای جوړ کړ. ﴿٨﴾ بیا یې هغې غرنۍ سیمې ته کډه وکړه چې د لمر پرېواته خوا څخه بیت ټیل او د لمر خاته خوا څخه عای ته رسېږي. حضرت ابرام په هغه ځای کې خپلې خېمې ودرولې او هلته یې د قربانی ځای جوړ کړ او د څښتن عبادت یې وکړ. ﴿٩﴾ بیا هغه د یو ځای څخه بل ځای ته کډه کوله او د کنعان جنوب خواته لاړ.

حضرت ابرام په مصر کې

﴿١٠﴾ مگر په کنعان کې قحطي راغله او هغه دومره سخته شوه چې حضرت ابرام مصر ته لاړ چې هلته د لږ وخت دپاره واوسېږي. ﴿١١﴾ څه وخت چې هغه د مصر سرحد ته ورنژدې شو، خپلې ښځې سارای ته یې وویل: <ته ښایسته ښځه یې. ﴿١٢﴾ کله چې مصریان تا وویني، وبه وايي: دا د هغه ښځه ده. نو دوی به ما ووژني او تا به ژوندی پرېږدي. ﴿١٣﴾ هغوی ته ووايه چې ته زما خور یې، نو ستا په خاطر به هغوی زما سره ښه رویه وکړي او ما به ژوندی پرېږدي. ﴿١٤﴾ څه وخت چې هغه مصر ته داخل شو، مصریانو ولیدل چې د هغه ښځه ډېره ښایسته وه. ﴿١٥﴾ کله چې د فرعون درباریانو هغه ولیدله، هغوی د فرعون په مخکې د هغې صفت وکړ او هغه یې د فرعون مایې ته وروستله. ﴿١٦﴾ فرعون د هغې په خاطر د حضرت ابرام سره ښه رویه وکړه او هغه ته یې پسونه، وزې، پادې، خره او خرې، اوبناب، وینځې او غلامان ورکړل.

﴿١٧﴾ مگر څښتن فرعون او د هغه درباریان د حضرت ابرام د ښځې سارای په سبب په خطرناکو ناروغیو باندې اخته کړل. ﴿١٨﴾ نو فرعون حضرت ابرام راوغوښت او د هغه څخه یې پوښتنه وکړه: <زما سره دې څه وکړل؟ ولې دې ماته ونه ویل چې هغه ستا ښځه ده؟ ﴿١٩﴾ ولې دې وویل چې هغه ستا خور ده، کېدای شو چې ما د هغې سره واده کړی وای؟ گوره دا ستا ښځه ده، هغه واخله او لاړ شه! ﴿٢٠﴾ فرعون خپلو نفرو ته حکم وکړ چې حضرت ابرام او د هغه ښځه د هر هغه څه سره چې درلودل یې ولېږي.

حضرت لوط او حضرت ابرام سره جلا کېږي

﴿١﴾ حضرت ابرام د خپلې ښځې او خپلو ټولو شیانو سره چې درلودل یې د مصر څخه د کنعان جنوبي خواته لاړ او حضرت لوط د هغه سره لاړ. ﴿٢﴾ حضرت ابرام شتمن سړی ؤ او هغه ډېر حیوانات، سره زر او سپین زر درلودل. ﴿٣﴾ هغه یو ځای او بل ځای گرځېده او د بیت ټیل طرف ته لاړ. او هغه ځای ته ورسېده چې د بیت ټیل او عای ترمنځ پروت دی او حضرت ابرام پخوا هلته خپلې خېمې ودرولې وې. ﴿٤﴾ چېرته چې هغه د قربانی ځای جوړ کړی ؤ، هلته هغه د څښتن عبادت وکړ.

﴿٥﴾ او حضرت لوط هم چې د حضرت ابرام سره ؤ د پسونو او وزو رمې او پادې او خېمې درلودلې. ﴿٦﴾ په دې خاطر چې هغوی دواړو ډېر زیات حیوانات درلودل او د هغوی دپاره په کافي اندازه د څړځایونه نه وو، نو دوی نه شو کولی چې دواړه یوځای سره واوسېږي. ﴿٧﴾ نو د حضرت ابرام او حضرت لوط د شیانو ترمنځ شخړه رامنځته شوه. په هغه وخت کې کنعانیان او فرزبان هم په دې خاوره کې اوسېدل.

﴿٨﴾ نو حضرت ابرام لوط ته وفرماییل: <زما او ستا، یا زما د شیانو او ستا د شیانو ترمنځ باید شخړه نه وي، ځکه چې مونږ یو د بل سره وروڼه یو. ﴿٩﴾ نو بیا راځئ چې سره جدا شو. د ځمکې هره برخه چې ته غواړې هغه انتخاب کړه. ته یو خوا لاړ شه او زه به بلې خواته لاړ شم.>

﴿١٠﴾ حضرت لوط شاوخوا ته وکتل او د اردن ټوله دره یې ولیدله چې د سوغر پورې لکه د څښتن د باغ او مصر په شان شنه وه. دا هغه وخت ؤ چې څښتن لا سدوم او عموره له منځه نه وو وړي. ﴿١١﴾ نو حضرت لوط د اردن ټوله دره د خپل ځان دپاره خوښه کړه او د لمر خاته خواته یې کډه وکړه. په دې ډول هغوی یو د بل څخه بېل شول. ﴿١٢﴾ حضرت ابرام د کنعان په خاوره کې پاتې شو او حضرت لوط د هغو ښارونو په منځ کې چې په دره کې

پراته وو خای په خای شو او سدوم ته نژدې یې خېمې ودرولې. ﴿۱۳﴾ د سدوم خلک ډېر بدکاره وو او د څښتن په مقابل کې یې ډېر سخت گناهونه کول.

حضرت ابرام حبرون ته کډه کوي

﴿۱۴﴾ د حضرت ابرام څخه د حضرت لوط له جدا کېدلو وروسته څښتن حضرت ابرام ته وفرمایل: «اوس دې خپلې سترگې پورته کړه او د هغه خای څخه چې ته په کې یې، شمال، جنوب، لمرخاته او لمربرېواته خواته وگوره. ﴿۱۵﴾ دا ټوله ځمکه چې ته یې وینې زه به یې تا او ستا اولادې ته درکړم او دا به تر ابدې پورې ستاسو وي. ﴿۱۶﴾ زه به تاته دومره زیاته اولاده درکړم چې د خاورو د ذرو په شان وي چې څوک یې نه شي شمارلی. ﴿۱۷﴾ اوس لاړ شه او ټول هېواد وگوره، ځکه چې هغه ټول تاته درکوم.» ﴿۱۸﴾ نو حضرت ابرام خپلې خېمې واخیستلې او د ممري لویو ونو ته نژدې چې په حبرون کې دي خای په خای شو او په هغه خای کې یې د څښتن دپاره د قربانۍ خای جوړ کړ.

حضرت ابرام لوط ژغوري

۱۴ په هغه وخت کې د شنعار پادشاه امرافل، د الاسار پادشاه اریوک، د عیلام پادشاه کدرلا عمر او د قوئیم پادشاه تدعال ﴿۲﴾ لاړل چې د نورو پنځو پادشاهانو یعنی د سدوم د پادشاه بارع، د عموري د پادشاه برشاع، د ادمه د پادشاه شنعاب، د صبوئیم د پادشاه شمئیر او د بالغ د پادشاه سره (بالغ هماغه صوغر دی) جنگ وکړي. ﴿۳﴾ دغو پنځو پادشاهانو خپل ځواکونه د سدیم په دره کې چې اوس د ارام دریا په نوم یادېږي سره یوځای کړل. ﴿۴﴾ هغوی دولس کاله د کدرلا عمر د لاس لاندې وو، خو په دیارلسم کال هغوی یاغي شول. ﴿۵﴾ په څوارلسم کال کدرلا عمر د هغو پادشاهانو سره چې د ده سره ملګري شوي وو، لاړ او رفائیانو ته یې په عشتروت قرنین، زوزیانو ته یې په هام او ایمیانو ته یې په شاهه قریتین کې ﴿۶﴾ او حوریانو ته یې د ادوم په غرنۍ سیمه کې تر ایل فاران پورې چې د نبتې ته نژدې دی ماتې ورکړه. ﴿۷﴾ بیا هغوی بېرته راوگرځېدل او عین مشفط ته چې وروسته د قادش په نوم یاد شو راغلل او د عمالیقیانو ټوله خاوره یې فتح کړه او اموریانو ته یې چې په حزرون تامار کې اوسېدل ماتې ورکړه.

﴿۸﴾ په هغه وخت کې د سدوم، عموره، ادمه، صبوئیم او د بالغ (صوغر) پادشاهان وتل او د سدیم په دره کې یې خپلې جنگي لیکې جوړې کړې ﴿۹﴾ ترڅو د عیلام د پادشاه کدرلا عمر، د قوئیم د پادشاه تدعال، د شنعار د پادشاه امرافل او د الاسار د پادشاه اریوک په مقابل کې جنگ وکړي، یعنی څلور پادشاهان د پنځو په مقابل کې. ﴿۱۰﴾ د سدیم په دره کې د قیر ډېرې کنډې وې. کله چې د سدوم او عموري پادشاهان د جګړې څخه وتښتېدل، هغوی په دې کندو کې وغورزېدل او پاتې پادشاهان غرونو ته وتښتېدل. ﴿۱۱﴾ نو څلورو پادشاهانو د سدوم او عموري ټول شیان چې په هغو کې د هغوی خواړه هم شامل وو واخیستل او لاړل. ﴿۱۲﴾ هغوی د حضرت ابرام وراره لوط هم د هغه د ټول مال او جایداد سره د ځان سره یووړ، ځکه چې هغه په سدوم کې اوسېده.

﴿۱۳﴾ یو نفر چې د هغو څخه تښتېدلی ؤ عبراني ابرام ته خبر ورکړ. په دې وخت کې حضرت ابرام هغو لویو ونو ته نژدې چې د اموري ممري پورې یې اړه درلودله اوسېده. ممري او د هغه وروڼه اشکول او عانر ټول د حضرت ابرام سره ملګري وو. ﴿۱۴﴾ کله چې حضرت ابرام خبر شو چې د هغه وراره نیول شوی دی، نو هغه خپل درې سوه اتلس جنگي نفر راوغوښتل او تر دان پورې په هغو څلورو پادشاهانو پسې شول.

﴿۱۵﴾ د شپې په وخت کې حضرت ابرام خپل نفر سره وپېشل چې په دښمن باندې حمله وکړي او هغوی ته یې ماتې ورکړه او تر حوډې پورې چې د دمشق په شمال کې ده ورپسې شول. ﴿۱۶﴾ حضرت ابرام هغه ټول سامان چې هغوی لوټ کړی ؤ او د ځان سره یې وړی ؤ بېرته راوگرځاوه. همدارنګه هغه خپل وراره حضرت لوط د هغه د شتمنۍ سره او ښځې او نور بندیان د ځان سره بېرته راوستل.

١٧) کله چې حضرت ابرام کدرلا عمر او د هغه سره ملگرو پادشاهانو ته ماتې ورکړه او بېرته راستون شو، د سدوم پادشاه د شاهو د درې پورې (چې د پادشاه د درې په نوم هم يادېږي) د هغه د ليدلو دپاره راغی. ١٨) ملکيصدق د ساليم پادشاه چې د خدای تعالیٰ کاھن ؤ د حضرت ابرام دپاره ډوډۍ او د انگورو شربت راوړل. ١٩) هغه حضرت ابرام ته برکت ورکړ او ويې ويل: <خدای تعالیٰ چې د ځمکې او اسمانونو پيدا کوونکی دی تاته برکت درکړي. ٢٠) د خدای تعالیٰ شاه دې وي چې ستا دښمنان يې تاته تسليم کړل. > نو حضرت ابرام ملکيصدق ته د هغو شيانو چې هغه بېرته اخيستي وو، لسمه برخه ورکړه.

٢١) د سدوم پادشاه حضرت ابرام ته وويل: <زما ټول خلک بېرته ماته راکړه او شيان دې خپل ځان ته وساته.>

٢٢) حضرت ابرام ځواب ورکړ: <زه د څښتن يعنې خدای تعالیٰ په حضور کې چې د ځمکې او اسمانونو پيدا کوونکی دی په کلکه قسم خورم ٢٣) چې زه به ستا د شيانو څخه هېڅ شى حتى يو تار يا د خپلې تسمه هم وانخلم. داسې نه چې بيا ووايې چې ابرام ما شتمن کړ. ٢٤) زه به د خپل ځان دپاره هېڅ شى وانخلم. يوازینی شى چې زه به يې قبول کړم هغه هغه څه دي چې زما خلکو خوړلي دي او د هغه چا برخه چې زما سره تللي وو يعنې د عازر، اشکول او ممرې برخه هغوى ته ورکړه.>

د حضرت ابرام سره د خدای پاک لوظ

١٥) وروسته بيا څښتن په رويا کې حضرت ابرام ته وفرمايل: <ای ابرامه مه وپرېږه، زه ستا سپر يم او تاته به ډېر لوی اجر درکړم.>

١٦) حضرت ابرام وفرمايل: <ای څښتن تعالیٰ، ماته به څه راکړې ځکه چې زه بې اولاده پاتې شوم. زما يوازینی وارث دمشقي البعازر دی. ١٧) ماته دې اولادونه نه دي راکړي، نو زما د کورنۍ نوکر به زما ميراث خور شي.>

١٨) څښتن په ځواب کې وفرمايل: <دا سړی به ستا ميراث خور نه وي بلکه ستا خپل زوی چې په خپله ستا څخه به پيدا شي، ستا ميراث خور وي.>

١٩) څښتن هغه دباندي وويست او ورته ويې فرمايل: <اسمان ته وگوره او هڅه وکړه چې ستوري وشمارې، نو ستا اولاده به د هغو په شان دومره زیاته وي.>

٢٠) حضرت ابرام په څښتن باندې باور وکړ او په دې خاطر څښتن د هغه څخه خوشاله شو او هغه يې قبول کړ.

٢١) بيا څښتن هغه ته وفرمايل: <زه هغه څښتن يم چې ته مې د اور کلدانيانو څخه راوويستلې چې دا ځمکه تاته درکړم او ستا ملکيت شي.>

٢٢) مگر حضرت ابرام وفرمايل: <ای څښتن تعالیٰ، زه به څنگه پوه شم چې هغه به زما شي؟>

٢٣) نو څښتن هغه ته وفرمايل: <ماته يوه درې کلنه غوا، درې کلنه وزه، درې کلن پسه، يوه کوتره او يوه قمري راوړه.> ٢٤) حضرت ابرام دا ټول هغه ته راوړل او هر يو يې په منځ کې دوه ټوټې کړ او هره نيمه شوې ټوټه يې بلې ټوټې ته مخامخ کېښودله، مگر مرغان يې دوه ټوټې نه کړل. ٢٥) کله چې ټيوسان د دې مرو حيواناتو په تنو باندې راکوز شول حضرت ابرام هغه وشړل.

٢٦) کله چې لمر په پرېوتلو شو، په حضرت ابرام باندې ډېر دروند خوب راغی او سخته وپروونکې تياره ورباندې راغله. ٢٧) څښتن هغه ته وفرمايل:

<په دې پوه شه چې ستا اولاده به په پردۍ خاوره کې مسافره شي او هغوى به هلته غلامان شي او په دوی باندې به څلورسوه کاله ظلم کيږي. ٢٨)>

مگر زه به هغه قوم ته چې دوی یې غلامی کوي جزا ورکړم او پس له هغې به دوی د ډېرې شتمنی سره ووژي. (۱۵) ته به په پاڅه عمر کې په ارامی سره مړ شي او بنځ به شي. (۱۶) ستا اولاده به له څلورم نسل څخه وروسته بېرته دلته راشي، ځکه زه به تر هغې پورې اموریان ونه شرم ترڅو پورې چې هغوی دومره بدکاره شي چې باید سزا ومومي.

(۱۷) کله چې لمر پرېوت او تیاره شوه، د لوگي څخه ډک یو تنور او بلېدونکی څراغ رانېکاره شول او د دې ټوټو له منځ څخه تېر شول. (۱۸) په هماغه ورځ څښتن د حضرت ابرام سره لوظ وکړ او ویې فرمایل: <زه ستا اولادې ته دا ټوله خاوره د مصر د سیند څخه نیولې د فرات تر لوی سیند پورې ورکوم (۱۹) یعنې د قینیانو، قزبانو، قدمونیانو، (۲۰) حیتیانو، فرزبانو، رفائیانو، (۲۱) اموریانو، کنعانیانو، جرجاشیانو او بیوسیانو خاوره.>

هاجره او حضرت اسماعیل

۱۶ (۲۲) نو د حضرت ابرام بنځه سارای شنه وه او هیڅ اولاد یې نه درلود. مگر هغې یوه مصری وینځه درلودله چې هاجرې نومېدله. (۲۳) نو هغې حضرت ابرام ته وویل: <څښتن زه د اولادونو د راوړلو څخه بنده کړې يم. لاړ شه او زما د وینځې سره یوځای شه، کېدای شي چې هغه زما دپاره اولاد وزېږوي.> حضرت ابرام د سارای خبره ومنله. (۲۴) نو د حضرت ابرام بنځې سارای خپله وینځه هاجرې خپل مېړه ته ورکړه چې د هغه بنځه شي. (دا کار هغه وخت وشو چې د کنعان په خاوره کې د حضرت ابرام د اوسېدلو لس کاله شوي و). (۲۵) حضرت ابرام د هاجرې سره یوځای شو او هغه امیدواره شوه او کله چې هاجرې پوه شوه چې امیدواره ده، نو مغروره شوه او سارای ته یې په سپک نظر کتل.

(۲۶) نو سارای حضرت ابرام ته وویل: <دا ستا گناه ده چې دغه وینځه ما سپکوي. ما په خپله هغه تاته درکړه او له هغه وخت څخه چې هغه پوه شوه چې امیدواره شوه، نو زه د هغې په نظر کې سپکه ښکاره شوم. څښتن دې زما او ستا ترمنځ انصاف وکړي.>

(۲۷) حضرت ابرام ځواب ورکړ: <ډېر ښه ستا وینځه ستا په لاس کې ده، نو څه چې غواړې د هغې سره یې وکړه.> نو سارای هاجرې دومره وځوروله چې د هغې څخه وتښتېدله.

(۲۸) د څښتن فرښتې د هاجرې سره په دښته کې د اوبو چینې یعنې هغې چینې ته نژدې چې د شور په لاره کې وه ملاقات وکړ. (۲۹) فرښتې وفرمایل: <ای هاجرې د سارای وینځې! له کومه ځایه راغلې یې او چېرته روانه یې؟>

هغې ځواب ورکړ: <زه د خپلې بادارې سارای څخه تښتېدلې يم.>

(۳۰) د څښتن فرښتې هغې ته وفرمایل: <بېرته خپلې بادارې ته ورشه او د هغې غلامی کوه.> (۳۱) د څښتن فرښتې زیاته کړه: <زه به ستا اولاده دومره زیاته کړم چې هیڅوک یې ونه شمېرلی شي.> (۳۲) د څښتن فرښتې هغې ته وفرمایل: <ستا به زوی پیدا شي او په هغه باندې به اسماعیل نوم کېږدې، ځکه چې څښتن ستا د غم فریاد اورېدلی دی.> (۳۳) ستا زوی به په خپل سر وي. هغه به د ټولو خلکو په ضد وي او ټول خلک به د هغه په ضد وي او د ټولو خپلو خپلوانو څخه به جدا اوسېږي.>

(۳۴) هاجرې له خپل ځان څخه پوښتنه وکړه: <آیا په رښتیا مې خدای پاک ولیده او زه تر اوسه پورې ژوندی يم؟> نو هغې د څښتن نوم چې خبرې یې ورسره کړې وې هغه خدای پاک چې ما ویني وباله. (۳۵) په دې خاطر خلکو هغه کوهی د هغه ژوندي ذات کوهی چې ما ویني په نوم یاد کړ او هغه تر اوسه پورې د قادش او بارد په منځ کې دی.

(۳۶) د هاجرې څخه د حضرت ابرام زوی پیدا شو او حضرت ابرام په هغه باندې اسماعیل نوم کېښود. (۳۷) حضرت ابرام د شپږ اتیاو کالو په عمر و چې

سنت گيري يعنې د لوظ نښه

۱۷ هغه وخت چې حضرت ابرام د نهه نوي کالو په عمر و، څښتن هغه ته ښکاره شو او ويې فرمايل: <زه مطلق قادر خدای یم. زما منونکی او بې گناه اوسه. (۲) زه به ستا سره يو لوظ وکړم او ډېره اولاده به درکړم.> (۳) نو هغه وخت حضرت ابرام پرمخې پرېوت او خدای پاک هغه ته وفرمايل: (۴) <ستا سره دا لوظ کوم چې ته به د ډېرو قومونو پلار شي. (۵) له دې وروسته به ستا نوم ابرام نه بلکه ابراهيم وي، ځکه چې ته مې د ډېرو قومونو پلار کړی يې. (۶) زه به ستا نسل زيات کړم او ستا څخه به قومونه پيدا کړم او د هغوی څخه به ځينې پادشاهان شي.

(۷) زه به خپل لوظ ستا، ستا د اولادې او ستا څخه وروسته ستا د راتلونکي نسل سره ټينگ وساتم او دا به ابدي لوظ وي. زه به ستا خدای یم او ستا څخه وروسته به ستا د اولادې خدای یم. (۸) زه به د کنعان ټوله خاوره په کومه کې چې ته اوس مسافر يې، تاته او ستا څخه وروسته ستا اولادې ته د ابدي ملکيت په توگه درکړم او زه به د هغوی خدای یم.>

(۹) خدای پاک حضرت ابراهيم ته وفرمايل: <ته او ستا څخه وروسته ستا ټوله اولاده بايد زما په لوظ باندې ټينگ ودرېږئ. (۱۰) ته او ستا اولاده بايد سره موافقه وکړئ چې ستاسو هر يو نارينه دې سنت شي. (۱۱) - (۱۲) له همدا اوس نه تاسو بايد هر اته ورځنی هلک سنت کړئ. په دې کې هغه غلامان چې ستاسو په کورنيو کې پيدا شوي وي او هغه غلامان چې د بېگانه خلکو څخه په بيه اخيستل شوي وي هم شامل دي. په دې کار سره به دا معلومه شي چې زما او ستاسو ترمنځ يو لوظ شته. (۱۳) هر يو نفر بايد سنت شي. دا به ستاسو په بدن باندې زما د ابدي لوظ نښه وي. (۱۴) هر يو نارينه چې سنت شوی نه وي بايد زما له قوم څخه وشړل شي ځکه چې هغه زما لوظ مات کړی دی.>

(۱۵) خدای پاک حضرت ابراهيم ته وفرمايل: <له دې وروسته خپلې ښځې ته سارای مه وايه، د هغې نوم دې له همدا اوس څخه ساره شي. (۱۶) زه به هغې ته برکت ورکړم او د هغې په وسيله به تاته زوی درکړم. هغه به د قومونو مور شي او د هغې څخه به د قومونو پادشاهان راپيدا شي.>

(۱۷) حضرت ابراهيم پرمخې پرېوت او ويې خندل او د خپل ځان سره يې وويل: <آيا د سل کلن سړي څخه به زوی پيدا شي؟ آيا ساره به په نوي کلنی کې ماشوم وزېږوي؟> (۱۸) حضرت ابراهيم خدای پاک ته وفرمايل: <اسماعيل ولي زما ميراث خور نه شي؟>

(۱۹) مگر خدای پاک وفرمايل: <نه، خو ستا ښځه ساره به ستا دپاره زوی راوړي او ته به په هغه باندې اسحاق نوم کېږدې. زه به ستا د زوی اسحاق سره خپل لوظ ټينگ وساتم ترڅو د هغه څخه وروسته د هغه د نسل دپاره يو ابدي لوظ وي. (۲۰) ما د اسماعيل په هکله ستا غوښتنه واورېدلې. نو زه به هغه ته هم برکت ورکړم او هغه ته به زيات ماشومان او ډېره اولاده ورکړم. هغه به د دولسو زامنو پلار وي چې مشران به وي او زه به د هغه د اولادې څخه يو لوی قوم جوړ کړم. (۲۱) مگر خپل لوظ به ستا د زوی اسحاق سره چې ساره به يې په راتلونکي کال کې په همدې وخت وزېږوي ټينگ وساتم.> (۲۲) کله چې خدای پاک د حضرت ابراهيم سره خپلې خبرې خلاصې کړې نو د هغه څخه لاړ.

(۲۳) حضرت ابراهيم خپل زوی حضرت اسماعيل او نور ټول نارينه چې د هغه په کورنی کې وو او هغه غلامان چې د هغه په کورنی کې زېږېدلي وو او هغه غلامان چې په پيسو باندې اخيستل شوي وو لکه څنگه چې خدای پاک هغه ته فرمايلي وو په هماغه ورځ سنت کړل. (۲۴) حضرت ابراهيم د نهه نوي کالو په عمر و چې سنت کړای شو (۲۵) او د هغه زوی حضرت اسماعيل د ديارلسو کالو په عمر و. (۲۶) حضرت ابراهيم او د هغه زوی حضرت اسماعيل دواړه په يوه ورځ سنت شول. (۲۷) د حضرت ابراهيم د کورنی هر نارينه او هغه غلامان چې د هغوی په کورنی کې زېږېدلي وو يا هغوی چې په پيسو اخيستل شوي وو د هغه سره يوځای سنت شول.

۱۸

څښتن حضرت ابراهيم ته د ممری لویو ونو ته نژدې ښکاره شو. په هغه وخت کې هغه د ورځې په گرمۍ کې د خېمې د دروازې په خوله کې ناست ؤ. (۲) حضرت ابراهيم پورته وکتل او ويې لیدل چې درې نفره هلته ولاړ دي او چې څنگه يې هغوی ولیدل هغه په منډه د خېمې د دروازې څخه د هغو د لیدلو دپاره ورغی او په ځمکه باندې پرمخې پرېوت. (۳) هغه وفرمایل: <ای بادارانو! مهرباني وکړئ ودرېئ او زما د کور څخه مه تېرېئ. زه حاضر یم چې ستاسو خدمت وکړم. (۴) که اجازه وي تاسو ته به لږې اوبه راوړم چې خپلې پښې ومینځئ. تاسو کولی شئ چې د دې ونې لاندې آرام وکړئ. (۵) زه به یو څه خواړه هم راوړم. هغه به تاسو ته قوت درکړي چې خپل سفر ته دوام ورکړئ. تاسو زما کور ته په راتللو سره ماته عزت راکړ. نو اجازه راکړئ چې خدمت مو وکړم.>

هغوی ځواب ورکړ: <ډېر ښه. لکه څنگه چې وايې همداسې وکړه.>

(۶) حضرت ابراهيم په ډېرې چټکۍ سره خېمې ته ننوت او ساره ته يې وویل: <ژر شه او د خپلو ښو اوږو څخه درې پیمانې راواخله او ډوډۍ ورڅخه پخې کړه.> (۷) بیا حضرت ابراهيم په منډه د یادې خواته ورغی او یو ښه تنکی خوسۍ يې ونيوه او خپل نوکر ته يې ورکړ چې هغه ډېر ژر پوخ کړي. (۸) بیا هغه یو څه مستې، شیدې او هغه خوسۍ چې پوخ کړی يې و راوړ او د هغوی په مخ کې يې کېښودل. څه وخت چې هغوی ډوډۍ خوړله، حضرت ابراهيم د هغوی تر څنگه د یوې ونې لاندې ولاړ ؤ.

(۹) نو هغوی د حضرت ابراهيم څخه پوښتنه وکړه: <ستا ښځه ساره چېرته ده؟>

هغه ځواب ورکړ: <هغه په خېمه کې ده.>

(۱۰) د هغو دريو نفرو څخه یو څښتن ؤ، هغه وفرمایل: <زه به په راتلونکي کال کې په همدې وخت بهرته تاته راشم او ستا د ښځې ساره به زوی پیدا شي.> ساره د خېمې په دروازه کې د هغه ترشا ولاړه وه او د هغوی خبرو ته يې غوږ نیولی ؤ. (۱۱) حضرت ابراهيم او ساره ډېر زاړه وو او ساره د اولاد د راوړلو نه وه. (۱۲) نو ساره د خپل ځان سره وخنډل او ويې ویل: <اوس زه زړه یم او د کاره لوېدلې یم، آیا دا کېدای شي چې په ما باندې دا خوشالي راشي؟ بله دا چې زما مېړه هم زور دی.>

(۱۳) بیا څښتن د حضرت ابراهيم څخه پوښتنه وکړه: <ساره ولې وخنډل او ويې ویل چې اوس خو زه زړه شوې یم، آیا دا کېدای شي چې زه اوس ماشوم وزېروم؟> (۱۴) آیا داسې کوم کار شته چې د څښتن دپاره گران وي؟ لکه څنگه چې مې وویل، زه به په راتلونکي کال کې په همدې وخت بهرته راشم او ساره به زوی ولري.>

(۱۵) ساره ډېره ووپرېدله، نو منکره شوه او ويې ویل: <ما نه دي خنډلي.>

مگر هغه ورته وفرمایل: <هو، تا وخنډل.>

حضرت ابراهيم د سدوم دپاره شفاعت کوي

(۱۶) بیا هغه خلک پاڅېدل چې لاړ شي. هغوی ښکته د سدوم خواته وکتل او حضرت ابراهيم ورسره لاړ چې هغوی رخصت کړي. (۱۷) بیا څښتن د خپل ځان سره وویل: <څه چې زه غواړم ويې کړم هغه به د ابراهيم څخه پټ نه کړم. (۱۸) په يقين سره به د ابراهيم څخه لوی او زورور قوم جوړ شي او د ځمکې ټول قومونه به د هغه په وسيله برکت ومومي. (۱۹) ځکه چې ما هغه انتخاب کړی دی چې هغه به خپلو ماشومانو او خپلې کورنۍ ته داسې

لارښودنه وکړي ترڅو د هغه څخه وروسته زما اطاعت وکړي او هغه څه وکړي چې صحيح او عادلانه وي، ترڅو هغه وعده چې ما د ابراهيم سره کړې ده سرته ورسوم.

۲۰) بيا څښتن حضرت ابراهيم ته وفرمايل: <د سدوم او عموري په ضد زيات توروونه موجود دي او د هغوی گناهونه ډېر زيات شوي دي. (۲۱) اوس به زه ښکته راکوز شم چې دا معلومه کړم چې آیا د هغو توروونو په باره کې چې ما څه اورېدلي دي هغه رښتيا دي يا نه.>

۲۱) هغه دوه نفره روان شول او د سدوم طرف ته لاړل، مگر څښتن د حضرت ابراهيم سره پاتې شو. (۲۲) حضرت ابراهيم څښتن ته ورنژدې شو او وپې فرمايل: <آيا نېک خلک به د بدکارانو سره يوځای له منځه وړي؟ (۲۳) که چېرې په دې ښار کې پنځوس تنه نېک خلک وي آيا هغه ښار به په رښتيا له منځه يوسي او هغه ځای به د هغو پنځوسو نېکو خلکو په خاطر پرېږدي؟ (۲۴) زه يقين لرم چې ته به نېک خلک د بدکارانو سره يوځای نه وژني. دا نه شي کېدای! ته داسې نه شي کولی، که تا داسې وکړل نو نېکو خلکو ته به د بدکارانو سره يوځای سزا ورکړای شي. دا نه شي کېدای. د ټولې دنيا قاضي به خامخا انصاف کوي.>

۲۴) څښتن ځواب ورکړ: <که چېرې زه په سدوم کې پنځوس تنه نېک خلک پيدا کړم، نو زه به د هغوی په خاطر ټول ښار معاف کړم.>

۲۷) حضرت ابراهيم يو ځل بيا وفرمايل: <څښتنه، ما وبخښه چې ستا سره په جرأت سره خبرې کوم. زه فقط يو عادي انسان يم او حق نه لرم چې څه ووايم. (۲۸) خو که چېرې هلته د پنځوسو تنو په ځای يوازې پنځه څلوېښت تنه نېک خلک وي، آيا ټول ښار به د هغو پنځو تنو په خاطر چې کم دي له منځه يوسي؟>

څښتن ځواب ورکړ: <که چېرې هلته پنځه څلوېښت تنه نېک خلک پيدا کړم، نو زه به ښار له منځه نه وړم.>

۲۹) حضرت ابراهيم بيا خبرې وکړې: <کېدای شي چې هلته يوازې څلوېښت تنه وي.>

هغه ځواب ورکړ: <زه به د هغو څلوېښتو تنو په خاطر هغه ښار وران نه کړم.>

۳۰) حضرت ابراهيم وفرمايل: <څښتنه، په ما باندې په قهر نه شي، اجازه راکړه چې خبرې وکړم. که چېرې هلته يوازې دېرش تنه وي؟>

هغه وفرمايل: <که چېرې دېرش تنه پيدا کړم، زه به هغه ځای له منځه نه وړم.>

۳۱) حضرت ابراهيم وفرمايل: <څښتنه، ما وبخښه چې په جرأت سره ستا سره خبرې کوم. که يوازې شل تنه هلته پيدا شي؟>

هغه وفرمايل: <که چېرې شل تنه پيدا کړم، زه به ښار وران نه کړم.>

۳۲) حضرت ابراهيم وفرمايل: <څښتنه، په ما باندې په قهر نه شي، زه به يوازې يو وار بيا خبرې وکړم. کېدای شي چې لس تنه هلته پيدا شي؟>

هغه وفرمايل: <که لس تنه هلته پيدا شي، نو زه به ښار وران نه کړم.> (۳۳) پس له هغې چې څښتن د حضرت ابراهيم سره خبرې خلاصې کړې، هغه لاړ او حضرت ابراهيم خپل کور ته ستون شو.

۱۹ ﴿۱﴾ کله چې هغه دوه فرښتې د ماښام په وخت کې سدوم ته ورسېدلې، حضرت لوط د ښار په دروازه کې ناست ؤ. څنگه چې حضرت لوط هغوی ولیدلې راپاڅېده او د هغوی د هرکلي دپاره ورغی او په ځمکه باندې پرمخې پرېوت، ﴿۲﴾ ویې فرمایل: **«ای زما بادارانو، د خپل خدمتگار کور ته راشئ. تاسو کولی شئ خپلې پښې ومینځئ او دلته شپه تېره کړئ. سهار وختي پاڅېږئ او په خپله لاره روان شئ.»**

مگر هغوی ورته په ځواب کې وفرمایل: **«نه، مونږ به د ښار په چوک کې شپه تېره کړو.»**

﴿۳﴾ مگر حضرت لوط په هغوی باندې ډېر سخت ټینگار وکړ ترڅو هغوی ورسره لاړلې او د هغه کور ته ننوتلې. هغه د هغوی دپاره خوراک تیار کړ او فطیره ډوډی یې ورته پخه کړه او هغوی وخورله.

﴿۴﴾ هغوی لا ویده شوي نه وو چې د سدوم د ښار خلک له هرې خوا د ځوان څخه نیولې تر زاړه پورې ټول د کور څخه راچاپېر شول. ﴿۵﴾ هغوی حضرت لوط ته غږ وکړ: **«هغه دوه نفره چې نن شپه ستا سره راغلي وو چېرته دي؟ هغوی مونږ له راوباسه چې بد کار ورسره وکړو.»**

﴿۶﴾ حضرت لوط دباندي ووت او دروازه یې د ځان پسې بنده کړه ﴿۷﴾ او هغوی ته یې وفرمایل: **«ای ورونو! زه تاسو ته زاري کوم چې داسې بد کار مه کوئ. گورئ، زه دوه لورگانې لرم چې تر اوسه پورې لا پېغلې دي. هغوی به تاسو ته راوباسم، هرڅه چې غواړئ د هغوی سره یې وکړئ، خو د دې خلکو سره هیڅ مه کوئ ځکه چې هغوی ماته پناه راوړې ده.»**

﴿۹﴾ هغوی ځواب ورکړ: **«زمونږ د لارې څخه لېرې شه»** او ویې ویل: **«ای پردی سړیه! زمونږ له مخې څخه لېرې شه، ته څوک یې چې مونږ ته وایې چې څه باید وکړو؟ زمونږ د مخې څخه لېرې شه. که نه، نو ستا سره به د هغوی څخه بدتر عمل وکړو.»** هغوی حضرت لوط بېرته ټپل واهه او نژدې شول چې دروازه ماته کړي. ﴿۱۰﴾ خو هغو دوو نفرو خپل لاسونه دباندي راوویستل او حضرت لوط یې د ځان سره کور ته دننه کړ او دروازه یې بنده کړه. ﴿۱۱﴾ نو بیا هغوی هغه ټول خلک چې دباندي ولاړ وو ږانده کړل، ترڅو هغوی ونه شي کولی چې دروازه پیدا کړي.

حضرت لوط د سدوم څخه ځي

﴿۱۲﴾ هغو دوه نفرو حضرت لوط ته وفرمایل: **«که دلته ستا نور څوک یعنې زامن، لورگانې، زومان او نور خپلوان په دې ښار کې اوسېږي، نو د دې ښار څخه یې وباسه.»** ﴿۱۳﴾ ځکه چې مونږ غواړو دغه ځای وران کړو. د دې خلکو په ضد څښتن ډېر بد توروته اورېدلي دي او مونږ یې رالېږلي یو چې سدوم له منځه یوسو.

﴿۱۴﴾ نو حضرت لوط دباندي ووت، د خپلو زومانو سره یې چې د هغه د لورگانو سره یې کوژدنې شوې وې خبرې وکړې او ویې فرمایل: **«ژر پاڅئ او د دې ځای څخه وزئ. څښتن غواړي چې دا ځای له منځه یوسي.»** خو د هغه زومانو فکر کاوه چې هغه ټوکې کوي.

﴿۱۵﴾ سهار وختي فرښتو حضرت لوط تشویق کړ او ورته ویې فرمایل: **«پاڅه! خپله ښځه او دواړه لورگانې دې واخله او ووزه، ترڅو د دې ښار په وړاندېلو سره تاسو خپل ژوند له لاسه ورنه کړئ.»** ﴿۱۶﴾ هغه وخت حضرت لوط زړه نازړه کېده، خو بیا هم څښتن په هغه باندې مهربانه شو او هغو نفرو د ده او دده د ښځې او لورگانو لاسونه ونيول او هغوی یې په امن سره د ښار څخه دباندي وویستل. ﴿۱۷﴾ بیا یوې فرښتې ورته وفرمایل: **«د دې دپاره چې ژوندي پاتې شئ و تښتئ! شاته مه گورئ او په ټوله دره کې ونه درېږئ. غرونو ته و تښتئ چې ونه وژل شئ.»**

﴿۱۸﴾ مگر حضرت لوط هغوی ته وفرمایل: **«نه، ای زما بادارانو په مونږ باندې داسې مه کوئ.»** ﴿۱۹﴾ تاسو زما سره ډېر لوی احسان کړئ دی او زما ژوند

مو ژغورلی دی، خو زه د دې وس نه لرم چې غرونو ته وتښتم. نو مخکې له دې چې هغه ځای ته ورسېږم دا بدبختي به په ما باندې راشي او زه به مړ شم. ﴿٢٠﴾ آیا تاسو هغه وړوکی ښار وینئ؟ هغه ډېر نژدې دی، اجازه راکړئ چې هلته لاړ شم. تاسو گورئ چې هغه یو وړوکی ځای دی. زه به هلته په امن کې يم. <

﴿٢١﴾ هغه ځواب ورکړ: <ډېر ښه، زه به ستا دغه غوښتنه هم پوره کړم. زه به دغه ښار وران نه کړم. ﴿٢٢﴾ ژر شه، هلته وتښته. ځکه ترڅو ته هلته رسېدلی نه یې، زه هیڅ کار نه شم کولی. < (په دې خاطر هغه ښار د صوغر په نوم یاد شو).

د سدوم او عموري وړاندېدل

﴿٢٣﴾ څه وخت چې حضرت لوط صوغر ته ورسېد لمر راوخوت. ﴿٢٤﴾ په هغه وخت کې خښتن له اسمان څخه په سدوم او عموره باندې سوزوونکي گوگرد واورول. ﴿٢٥﴾ هغه ښارونه، ټوله دره او د ښارونو ټول اوسېدونکي او د ځمکې نباتات یې په بل مخ واړول. ﴿٢٦﴾ مگر د حضرت لوط ښځې شاته وکتل او د هغې څخه د مالګې ستنه جوړه شوه.

﴿٢٧﴾ بله ورځ سهار وختي حضرت ابراهيم پاڅېده او بېرته هغه ځای ته چې د خښتن په مخکې ودرېدلی ؤ او خبرې یې ورسره کړې وې، لاړ. ﴿٢٨﴾ هغه د سدوم، عموري او د ټولې درې طرف ته وکتل او وېي لیدل چې د ځمکې څخه د یو ډېر لوی تنور د لوګي په شان لوګي پورته کېږي. ﴿٢٩﴾ نو کله چې خدای پاک د درې ښارونه چې حضرت لوط په کې اوسېده وران کړل، نو هغه حضرت ابراهيم رایاد کړ او حضرت لوط یې د هغه آفت څخه خلاص کړ.

د موآبیانو او عمونیانو اصلیت

﴿٣٠﴾ حضرت لوط وپېرېده چې په صوغر کې پاتې شي. هغه د خپلو دواړو لورګانو سره غرونو ته لاړ او په یوې سمځې کې اوسېدل. ﴿٣١﴾ مشرې لور یې خپلې کشرې خور ته وویل: <زموږ پلار زور شوی دی، دلته په دې شاوخوا کې داسې سړی نه پیدا کېږي چې زموږ سره واده وکړي لکه څنګه چې په ټوله دنیا کې رواج دی. ﴿٣٢﴾ راځئ چې خپل پلار نېشه کړو او د هغه سره ځملو، ترڅو د هغه نه اولادونه ولرو او د خپل پلار نسل ژوندی وساتو. < ﴿٣٣﴾ نو په هماغه شپه یې په خپل پلار شراب وڅښل او مشره لور یې د خپل پلار سره ځملاستله او دی د هغې په ځملاستو او پاڅېدلو باندې پوه نه شو.

﴿٣٤﴾ په بله ورځ مشرې لور کشرې ته وویل: <تېره شپه زه د خپل پلار سره ځملاستم، راځئ چې نن شپه هم په هغه باندې شراب وڅښو او ته ورسره ځمله. نو موږ هر یو به د خپل پلار نه اولاد ولرو. < ﴿٣٥﴾ نو هغه شپه یې هم په خپل پلار باندې شراب وڅښل او کشره لور یې لاړه او د خپل پلار سره ځملاستله. هغه بیا هم د هغې په ځملاستو او پاڅېدلو باندې پوه نه شو. ﴿٣٦﴾ په دې ډول د حضرت لوط دواړه لورګانې د خپل پلار په وسیله امیدواري شوې. ﴿٣٧﴾ د مشرې لور زوی پیدا شو او په هغه باندې یې موآب نوم کېښود او هغه د اوسنیو موآبیانو پلار دی. ﴿٣٨﴾ کشرې لور یې هم زوی راوړ او په هغه باندې یې بن عمي نوم کېښود او هغه د اوسنیو عمونیانو پلار دی.

حضرت ابراهيم او ابی ملک

٢٠ ﴿١﴾ حضرت ابراهيم له ممرې څخه د کنعان جنوب خواته کډه وکړه او د قادش او شور په منځ کې یې سکونت اختیار کړ او د یو څه وخت دپاره په جرار کې پاتې شو. ﴿٢﴾ هلته حضرت ابراهيم د خپلې ښځې ساره په هکله وفرمایل: <هغه زما خور ده. > د جرار پادشاه ابی ملک په ساره پسې نفر ولېږل او هغه یې راوستله. ﴿٣﴾ یوه شپه خدای پاک په خوب کې ابی ملک ته ښکاره شو او وېي فرمایل: <ته به مړ شي ځکه هغه ښځه چې تا خپل ځان ته راوستې ده، هغه واده شوې ښځه ده. >

۴) مگر ابي ملک هغې ته ورنژدې شوی نه و هغه وويل: <ای خښتنه، آیا ته به بې گناه خلک ووژني؟> ۵) حضرت ابراهيم په خپله وفرمايل چې هغه زما خور ده او هغې هم دا خبره وکړه چې دی زما ورور دی او دا کار ما د پاک وجدان له مخې کړی دی او هيڅ غلطي مې نه ده کړې.<

۶) خدای پاک په خوب کې هغه ته وفرمايل: <هو، زه پوهېږم چې تا دا کار د پاک وجدان له مخې کړی دی او ته مې د دې څخه وساتلې چې زما په مقابل کې کومه گناه وکړې او دې ته مې پرېښودلې چې هغې ته لاس وروړې.> ۷) اوس هغه ښځه بېرته خپل مېړه ته ورکړه. هغه نبي دی او هغه به ستا دپاره دعا وکړي ترڅو ژوندی پاتې شي. خو که چېرې هغه بېرته ورنه کړې، په دې پوه شه چې ته او ستا ټول خلک به مړه شي.<

۸) سبا سهار وختي ابي ملک خپل ټول درباريان راوغوښتل او څه چې پېښ شوي وو هغوی ته يې بيان کړل او هغوی ډېر ووېرېدل. ۹) بيا ابي ملک حضرت ابراهيم راوغوښت او پوښتنه يې ورڅخه وکړه: <زمونږ سره دې څه وکړل؟ ما ستا سره څه بد کړي وو چې داسې لوی مصيبت دې په ما او زما په پادشاهۍ باندې راوست؟ تا زما سره داسې کار وکړ چې د کولو نه و.> ۱۰) بيا ابي ملک د حضرت ابراهيم څخه پوښتنه وکړه: <داسې کار دې ولې وکړ؟>

۱۱) حضرت ابراهيم ځواب ورکړ: <ما فکر وکړ چې د دې ځای خلک د خدای پاک څخه نه وېرېږي او ما به د خپلې ښځې په خاطر ووژني.> ۱۲) هغه په رښتيا سره زما خور ده، هغه زما ناسکه خور ده. هغه زما د پلار لور ده، مگر زما د مور لور نه ده او ما د هغې سره واده کړی دی. ۱۳) کله چې خدای پاک زه د خپل پلار د کور څخه پردي هېواد ته ولېږلم، ما هغې ته وويل: دا به زما سره ستا وفاداري وي چې مونږ هرځای ته لاړ شو، زما په هکله به وايې چې هغه زما ورور دی.<

۱۴) نو ابي ملک پسونه او غوايان، غلامان او وينځې حضرت ابراهيم ته ورکړل او د هغه ښځه ساره يې بېرته هغه ته ورکړه. ۱۵) ابي ملک وويل: <زما ټوله ځمکه ستا په مخکې ده، هرځای چې ستا خوښ وي هلته واوسېږه.> ۱۶) هغه ساره ته وويل: <زه ستا ورور ته زر مثقاله سپين زر ورکوم ترڅو هغو ټولو خلکو ته چې ستا سره دي دا ثابته شي چې ته بې گناه يې او هر يو په دې باندې پوه شي چې تا کومه غلطي نه ده کړې.>

۱۷) - ۱۸) د هغه څه په خاطر چې د حضرت ابراهيم په ښځې ساره باندې شوي وو، خښتن د ابي ملک د کورنۍ ټولې ښځې شندې کړې وې. نو حضرت ابراهيم د ابي ملک دپاره دعا وکړه او خدای پاک هغه ته شفا ورکړه. هغه همدارنگه د هغه ښځې او د هغه وينځو ته هم شفا ورکړه چې ماشومان وزېږوي.

د حضرت اسحاق زېږېدنه

۲۱) لکه څنگه چې خښتن فرمايلي وو، هغه په ساره باندې مهربانه شو. خښتن هغه وعده سرته ورسوله چې د ساره سره يې کړې وه. ۲۲) ساره اميدواره شوه او زوی يې پيدا شو. په هغه وخت کې حضرت ابراهيم زور و. دا هلک په هماغه وخت کې پيدا شو چې خدای پاک يې وعده کړې وه. ۲۳) حضرت ابراهيم د خپل زوی نوم اسحاق کېښود ۲۴) او لکه څنگه چې خدای پاک هغه ته حکم کړی و، حضرت اسحاق د اتو ورځو و چې حضرت ابراهيم هغه سنت کړ. ۲۵) حضرت ابراهيم د سلو کالو و چې د هغه زوی حضرت اسحاق پيدا شو. ۲۶) ساره وويل: <خدای پاک ماته خوشالي او خندا راکړې ده او هرڅوک چې دا خبره واورې نو زما سره به وځاندي.> ۲۷) هغې وويل: <هيچا فکر نه کاوه چې زه به د دې لايقه شم چې حضرت ابراهيم ته اولاد وزېږوم. خو سره له دې چې حضرت ابراهيم زور دی ما هغه ته زوی وزېږاوه.>

هاجره او حضرت اسماعيل د کور څخه شړل کيږي

۲۸) هلک لوی شو او هغه يې د تي څخه بېل کړ. په هماغه ورځ چې حضرت اسحاق يې د تي څخه بېل کړ، حضرت ابراهيم ډېره لويه مېلمستيا جوړه کړه. ۲۹) مگر ساره وليدل چې د مصرۍ هاجرې زوی په حضرت اسحاق باندې ملنډې وهي ۳۰) نو هغې حضرت ابراهيم ته وويل: <دغه وينځه او د

هغې زوی وشوه، دا ځکه چې د دې وینځې زوی دې زما د زوی اسحاق سره هیڅکله په میراث کې شریک نه شي. ﴿١١﴾ حضرت ابراهیم په دې خبرې باندې ډېر خفه شو ځکه چې حضرت اسماعیل هم د هغه زوی ؤ. ﴿١٢﴾ مگر خدای پاک حضرت ابراهیم ته وفرمایل: <د دې هلک او د خپلې وینځې په باره کې مه خفه کېږه، هرڅه چې ساره درته وایي هغه واوره ځکه چې ستا نسل به د اسحاق څخه حساب شي. ﴿١٣﴾ زه به د وینځې د زوی څخه هم یو قوم جوړ کړم، ځکه چې هغه هم ستا اولاد دی.>

﴿١٤﴾ حضرت ابراهیم سهار وختي یو څه ډوډی او د اوبو ژی واخیستل او هاجرې ته یې ورکړل او د هغې په اوږو یې کېښودل او هغه یې د خپل زوی سره رخصت کړه. هغه لاړله او د بشرشع په دښته کې سرگردانه گرځېدله. ﴿١٥﴾ کله چې د ژي اوبه خلاصې شوې، هغې خپل زوی د یو بوتې لاندې پرېښود ﴿١٦﴾ او تقریباً د سلو مترو په فاصله د هغه څخه لېرې کېښناستله او د ځان سره یې وویل: <زه دا نه شم زغملی چې د خپل زوی مرگ وونم.> هغه هلته ناسته وه او سلگی یې وهلې.

﴿١٧﴾ خدای پاک د هلک ژړا واورېده او د خدای پاک فرېښتې د اسمان څخه په هاجرې باندې غږ وکړ: <ای هاجرې، ولې خفه یې؟ مه وپېرې، خدای پاک د هلک ژړا اورېدلې ده. ﴿١٨﴾ پاڅه او هلک پورته کړه او هغه ته تسلي ورکړه. زه به د هغه د نسل څخه ډېر لوی قوم جوړ کړم.> ﴿١٩﴾ بیا خدای پاک د هغې سترگې پرانیستلې او هغې کوهی ولید. هغه لاړله او د اوبو ژي یې ډک کړ او په خپل زوی یې وڅښلې. ﴿٢٠﴾ خدای پاک د هلک سره مل ؤ او هغه غټېده. هغه د فاران په دښته کې اوسېده او یو غشي ویشتونکی شو. ﴿٢١﴾ څه وخت چې هغه هلته اوسېده، مور یې ورته یوه مصری ښځه وکړه.

د حضرت ابراهیم او ابی ملک ترمنځ تړون

﴿٢٢﴾ په هغه وخت کې ابی ملک او د هغه د لښکر مشر فیکول حضرت ابراهیم ته وویل: <په هر کار کې چې ته یې کوي خدای پاک درسره مل دی! ﴿٢٣﴾ اوس د خدای پاک په حضور کې زما سره قسم وخوره چې زما سره، زما د اولادونو او زما د نسل سره به ټکي نه کوي. لکه څنگه چې زه تاته وفادار وم نو وعده وکړه چې ته به هم زما سره او د دې هېواد سره چې په کې اوسېږې وفادار اوسې.>

﴿٢٤﴾ حضرت ابراهیم وفرمایل: <زه وعده کوم.>

﴿٢٥﴾ حضرت ابراهیم ابی ملک ته د هغه کوهي په باره کې چې د هغه نوکرانو د ده څخه په زور اخیستی ؤ گیله وکړه. ﴿٢٦﴾ ابی ملک وویل: <زه نه پوهېږم چې دا کار چا کړی دی. تا ماته په دې هکله څه نه دي ويلي او دا اول ځل دی چې زه دا خبره اورم.> ﴿٢٧﴾ نو حضرت ابراهیم څو پسونه او غوایان ابی ملک ته ورکړل او دواړو یو د بله سره یو تړون وکړ. ﴿٢٨﴾ حضرت ابراهیم د خپلې رمې څخه اووه مېرې بېلې کړې. ﴿٢٩﴾ ابی ملک د حضرت ابراهیم څخه پوښتنه وکړه: <د څه دپاره دې دا اووه مېرې بېلې کړې؟>

﴿٣٠﴾ حضرت ابراهیم ځواب ورکړ: <دا اووه مېرې قبولې کړه. په دې کار سره به ته شاهد یې چې دا کوهی ما کیندلی دی.> ﴿٣١﴾ په دې سبب هغه ځای د بشرشع په نوم یاد شو، چې هغو دواړو هلته یو د بل سره یو تړون کړی ؤ.

﴿٣٢﴾ په بشرشع کې د تړون جوړولو څخه وروسته ابی ملک او د هغه د لښکر مشر فیکول بیرته د فلسطینیانو هېواد ته راستانه شول. ﴿٣٣﴾ حضرت ابراهیم په بشرشع کې د غز ونه وکرله او هلته یې څښتن یعنی ابدي خدای ته عبادت وکړ. ﴿٣٤﴾ حضرت ابراهیم د فلسطینیانو په هېواد کې د اوږدې مودې دپاره پاتې شو.

خدای پاک حضرت ابراهیم ته امر کوي چې حضرت اسحاق قرباني کړي

۲۲ څه موده وروسته خدای پاک په حضرت ابراهيم باندې ازمايښت وکړ او هغه ته يې وفرمايل: <ای ابراهيمه!> او حضرت ابراهيم خواب ورکړ: <هو، زه حاضر يم!>

۲۳ خدای پاک وفرمايل: <خپل زوی اسحاق چې ستا يوازینی زوی دی او په تا باندې ډېر گران دی واخله او د موریا سيمې ته لاړ شه او هغه په هغه غره باندې چې زه يې درته ښایم زما دپاره د سوزېدونکې نذرانې په توگه قرباني کړه.>

۲۴ حضرت ابراهيم سهار وختي پاڅېد، د سوزېدونکې نذرانې دپاره يې لرگي مات کړل او هغه يې په خره باندې بار کړل. خپل دوه نوکران او خپل زوی حضرت اسحاق يې د ځان سره واخيستل او هغه ځای ته روان شول چې خدای پاک ورته فرمايلي وو. ۲۴ په دريمه ورځ حضرت ابراهيم هغه ځای د لېرې څخه وليد. ۲۵ بيا هغه خپلو نوکرانو ته وفرمايل: <تاسو دلته د خره سره پاتې شئ، زه او هلک به هلته سره لاړ شو. مونږ به هلته عبادت وکړو او بېرته به بيا تاسو ته راشو.>

۲۶ حضرت ابراهيم د قربانۍ لرگي خپل زوی ته په اوږو باندې کېښودل او خپله يې چاقو او اور واخيستل او دواړه يوځای سره روان شول. ۲۷ حضرت اسحاق خپل پلار ته وويل: <ای پلاره!>

هغه خواب ورکړ: <وايه زما زويه!>

هغه وويل: <زه پوهېږم چې ستا سره اور او لرگي شته، مگر د سوزېدونکې نذرانې دپاره وری چېرته دی؟>

۲۸ حضرت ابراهيم خواب ورکړ: <ای زما زويه، خدای پاک به په خپله د سوزېدونکې نذرانې دپاره وری پيدا کړي.> او دواړه يوځای سره روان شول.

۲۹ کله چې هغه ځای ته چې خدای پاک ورته فرمايلي وو ورسېدل، حضرت ابراهيم هلته د قربانۍ ځای جوړ کړ او په هغه باندې يې لرگي په ترتيب سره کېښودل. هغه خپل زوی حضرت اسحاق وټاړه او د لرگيو د پاسه يې کېښود. ۳۰ بيا هغه چاقو راواخيست چې خپل زوی حلال کړي. ۳۱ مگر د څښتن فرېښتې د اسمان څخه هغه ته غږ وکړ: <ای ابراهيمه، ای ابراهيمه!>

هغه خواب ورکړ: <زه حاضر يم.>

۳۲ هغه وفرمايل: <هلک ژوبل نه کړې او په هغه باندې هيڅ ونه کړې! زه اوس پوه شوم چې ته د خدای پاک څخه وېرېږې، ځکه چې خپل يوازینی زوی دې زما څخه درېغ نه کړ.>

۳۳ حضرت ابراهيم سترگې پورته کړې او ويې ليدل چې شاته يې يو گډ دی چې ښکرونه يې په بوتې کې نښتي وو. حضرت ابراهيم ورغی، هغه يې راوښوه او د خپل زوی په ځای يې د سوزېدونکې نذرانې په توگه قرباني کړ. ۳۴ او حضرت ابراهيم دغه ځای د څښتن به يې برابر وې په نوم ياد کړ او حتی تر نن ورځې پورې داسې ويل کېږي: <هغه به د څښتن په غره کې تيار شي.>

۳۵ د څښتن فرېښتې د دوهم ځل دپاره د اسمان څخه په حضرت ابراهيم باندې غږ وکړ ۳۶ او ويې فرمايل: <څښتن داسې وايي: په دې خاطر چې تا دا کار وکړ او خپل يوازینی زوی دې زما څخه درېغ نه کړ، زه په خپل ذات باندې قسم خورم، ۳۷ زه به تاته برکت درکړم او ستا نسل به لکه د اسمان د ستورو او هغو شگڼو په شان چې د درياب په غاړه پرتې وي زيات کړم. هغوی به خپلو دښمنانو ته ماتې ورکړي او د هغوی ښارونه به ونيسي. ۳۸ د ځمکې ټول قومونه به ستا د اولادې په وسيله برکت ومومي، ځکه چې تا زما حکم منلی دی.> ۳۹ نو حضرت ابراهيم بېرته خپلو نوکرانو ته راستون

شو او هغوی ټول یوځای بښمع ته لارل او حضرت ابراهیم په بښمع کې پاتې شو.

د ناحور اولاده

۲۰) څه موده وروسته حضرت ابراهیم خبر شو چې د ده د ورور ناحور بښخه ملکه هم مور شوه او زامن یې زېږولي دي: ۲۱) د هغه اولنی اولاد عوض، د هغه ورور بوز، قومئیل د ارام پلار، ۲۲) کاسد، حزو، فلداش، یدلاف او بتوئیل. ۲۳) د بتوئیل څخه ربکا پیدا شوه. ملکه د حضرت ابراهیم ورور ناحور ته دا اته زامن وزېږول. ۲۴) رثومه د ناحور وینځې هم طایح، جاحم، تاحش او معکه وزېږول.

د ساره مړینه

۲۳) ۱) ساره یوسلو اووه ویش کاله ژوندی وه. ۲) هغه په قریه اربع (حبرون) کې چې د کنعان په هېواد کې دی مړه شوه او حضرت ابراهیم د ساره دپاره غمجن شو او په هغې پسې یې وژړل.

۳) بیا حضرت ابراهیم د خپلې بښځې د مړي له څنگه پاڅېده او حیټیانو ته ورغی او ویې فرمایل: ۴) >زه دلته ستاسو په منځ کې پردی او مسافر یم. یو څه ځمکه په ما باندې خرڅه کړئ ترڅو خپله بښځه په کې بښخه کړم.<

۵) هغوی ځواب ورکړ: ۶) >باداره، زمونږ خبره واوره. مونږ تاته د یو قوی مشر په سترگه گورو. زمونږ په ډېرو ښو قبرونو کې خپل مړی بښخ کړه. مونږ هر یو به خوشاله شو چې تاته د قبر دپاره ځای درکړو ترڅو خپله بښځه په کې بښخه کړې.<

۷) نو حضرت ابراهیم پاڅېد او د احترام په خاطر یې هغوی ته خپل سر تیب کړ ۸) او ورته ویې فرمایل: >که ستاسو خوښه وي پرېږدئ چې خپل مړی بښخ کړم. تاسو زما په خاطر د صوحار د زوی عفرون څخه وغواړئ ۹) چې د مکفیلې سمخه چې د هغه جايداد دی او د هغه د پټي سرته پرته ده، په پوره بیه په ما باندې خرڅه کړي. دا به ستاسو په منځ کې زمونږ هدیره وي.<

۱۰) عفرون په خپله د نورو حیټیانو سره د ښار په دروازه کې د غونډې په ځای کې ناست ؤ. هغه حضرت ابراهیم ته د ټولو حیټیانو په مخکې چې هلته حاضر وو ځواب ورکړ، ۱۱) هغه وویل: >نه، زما باداره! زما خبره واوره. زه دا پټی او هغه سمخه چې په هغه کې ده د خپل قوم په مخکې تاته درکوم، خپل مړی دې په کې بښخ کړه.<

۱۲) حضرت ابراهیم یو ځل بیا د حیټیانو په وړاندې د احترام سر تیب کړ. ۱۳) هغه د ټولو په مخکې عفرون ته وفرمایل: >زما خبره واوره. که چېرې ستا رضا وي زه به د پټي بیه تاته درکړم. دا زما له خوا قبوله کړه ترڅو خپل مړی هلته بښخ کړم.<

۱۴) عفرون ځواب ورکړ: ۱۵) >ای زما باداره، زما خبره واوره. د دې ځمکې بیه څلورسوه مثقاله سپین زر دي، خو دا زما او ستا ترمنځ هېڅ شی نه دی. خپل مړی دې په کې بښخ کړه.< ۱۶) نو حضرت ابراهیم د عفرون خبره قبوله کړه او هغه بیه چې عفرون د حیټیانو په مخکې ټاکلې وه، یعنې څلورسوه مثقاله سپین زر عفرون ته وتل. دا د هغه وزن سره سم وو چې په هغه وخت کې یې د سوداگرانو په منځ کې رواج درلود.

۱۷) په دې ډول د عفرون جايداد چې په مکفيله کې د ممری په لمخاته کې ؤ هغه د حضرت ابراهیم شو. په هغه کې پټی او هغه سمخه چې په هغه پټي کې وه او د هغې ځمکې شاوخوا ټولې ونې شاملې وې. ۱۸) دا ځمکه د ټولو حیټیانو په مخکې چې په هغې غونډې کې حاضر وو د حضرت ابراهیم د جايداد په توگه وپېژندل شوه.

۱۹) نو حضرت ابراهيم خپله ښځه ساره ممرې ته نژدې چې په حبرون کې ده د مکفيله په سمځه کې د کنعان په خاوره کې ښځه کړه. (۲۰) نو هغه پتی او سمځه چې په هغې کې وه د حيتيانو له خوا په حضرت ابراهيم باندې د هديرې لپاره په قباله ورکړای شول.

د حضرت اسحاق دپاره ښځه

۲۴) حضرت ابراهيم ډېر زوړ شوی ؤ او څښتن هغه ته په هر کار کې برکت ورکاوه. (۲۵) حضرت ابراهيم خپل ناظر ته چې د هغه په کورنۍ کې د هرڅه واکدار ؤ وفرمايل: <خپل لاس دې زما د ورون لاندې کېږده. (۲۶) په دې ډول زه تاته د څښتن يعنې د اسمان او ځمکې د خدای په نوم قسم درکوم چې زما زوی ته به په دې ځای يعنې د کنعان په خلکو کې ښځه نه کوې، (۲۷) بلکه زما وطن او زما خپلو خپلوانو ته لاړ شه او هلته زما زوی اسحاق ته ښځه وکړه.>

۲۵) ناظر پوښتنه وکړه: <که چېرې نجلی ونه غواړي چې خپل کور پرېږدي او زما سره دې وطن ته راشي نو بيا به څنگه کېږي؟ آيا ستا زوی بېرته هغه وطن ته بوځم چې ته ورڅخه راوتلی يې؟>

۲۶) حضرت ابراهيم ځواب ورکړ: <پام کوه چې زما زوی به بېرته هلته نه بيايې. (۲۷) څښتن د اسمان خدای زه د خپل پلار د کور او اصلي وطن څخه راوويستلم او زما سره يې کلکه وعده وکړه چې دا وطن به ستا اولادې ته ورکوم. هغه به خپله فرښته ستا څخه مخکې ولېږي ترڅو ته وکولی شي چې په هغه ځای کې زما زوی ته ښځه وکړې. (۲۸) که چېرې هغه نجلی په دې رضا نه شي چې ستا سره راشي، نو ته به د هغه لوظ څخه چې زما سره دې کړی دی خلاص يې. خو په هيڅ حالت کې به زما زوی هلته نه ورولې.> (۲۹) نو ناظر خپل لاس د خپل بادار د ورون لاندې کېښود او قسم يې وخوړ چې څه چې حضرت ابراهيم د هغه څخه غواړي هغه به وکړي.

۳۰) ناظر د خپل بادار له اوبنانو څخه لس اوبنان او هر ډول ښه شيان د ځان سره واخيستل او د بين النهرين شمال ته هغه ښار ته لاړ چې ناحور په کې اوسېده. (۳۱) هغه مازديگر، يعنې څه وخت چې ښځې د اوبو د راوړلو دپاره راوتلې هلته ورسېد او خپل اوبنان يې د ښار څخه بيرون د کوهي په غاړه گونډه کړل. (۳۲) بيا هغه دعا وکړه: <ای څښتنه، زما د بادار ابراهيم خدايه! نن ما کامياب کړه او زما د بادار ابراهيم سره خپله وعده پوره کړه. (۳۳) دا دی زه دلته د کوهي په څنگ کې ولاړ يم، د ښار انجونې د اوبو وړلو دپاره راځي. (۳۴) نو داسې دې وشي چې کله زه هغې نجلی ته ووايم چې خپل منگی راکوژ کړه چې اوبه وڅښم او هغه ووايي: وڅښه او ستا اوبنانو ته به هم اوبه ورکړم، نو دا دې هماغه نجلی وي چې د خپل خدمتگار اسحاق دپاره دې انتخاب کړې ده. نو که چېرې داسې وشول، زه به پوه شم چې تا هغه وعده پوره کړې ده چې زما د بادار سره دې کړې وه.>

۳۵) د هغه دعا لا خلاصه شوې نه وه چې ربکا راوړسېدله او د اوبو منگی يې په اوږو باندې ايښی ؤ. هغه د بتوئيل لور وه او بتوئيل د ملکه زوی ؤ او ملکه د حضرت ابراهيم د ورور ناحور ښځه وه. (۳۶) هغه يوه ډېره ښکلې نجلی وه او پېغله وه. هغه کوهي ته وربښکته شوه، خپل منگی يې د اوبو څخه ډک کړ او بېرته راپورته شوه. (۳۷) ناظر د هغې د ليدلو دپاره په منډه ورغی او ويې ويل: <مهريانې وکړه ستا د منگی څخه لږې اوبه ماته راکړه.>

۳۸) هغې وويل: <ای زما باداره، وڅښه.> نو ژر يې خپل منگی له اوږو څخه رابښکته کړ او هغه ته يې اوبه ورکړې چې ويې څښي. (۳۹) کله چې هغه اوبه وڅښلې، هغې وويل: <زه به ستا د اوبنانو دپاره هم اوبه راوباسم ترڅو هغوی هم په اوبو ماږه شي.> (۴۰) هغې ژر خپل منگی په اخور کې خالي کړ او بېرته په منډه د اوبو ويستلو دپاره کوهي ته لاړه او د ټولو اوبنانو دپاره يې اوبه راوويستلې. (۴۱) سړي په خاموشۍ سره هغې ته کتل چې په دې پوه شي چې څښتن د ده سفر بريالی کړی دی او که نه.

۴۲) کله چې هغې نجلی خپل کار خلاص کړ نو هغه سړي د سرو زرو يو قيمتي پېژوان راواخيست او هغې ته يې په پوزه کړ او همدارنگه دوه د سرو زرو غټې کړۍ گانې يې راواخيستلې او هغې ته يې په لاس کړلې. (۴۳) بيا هغه پوښتنه وکړه: <ماته ووايه چې ته د چا لور يې؟ آيا ستا د پلار په کور کې

زمونږ دپاره كوم ځاى شته چې شپه په كې تېره كړو؟>

۲۲) هغې ځواب وركړ: <زه د بتوئيل لور او د ناحور او ملكې لمسى يم.> ۲۵) هغې زياته كړه: <زمونږ سره بوس او واښه پرېمانه دي او د شپې د تېرولو دپاره ځاى هم شته.>

۲۶) بيا هغه سړى په سجده پرېوت او د څښتن عبادت يې وكړ، ۲۷) ويې ويل: <تانه دې وي څښتن ته، زما د بادار ابراهيم خداى ته چې هغه وعده يې پوره كړه چې زما د بادار سره يې كړې وه. څښتن ماته په دې سفر كې د خپل بادار د خپلوانو كور ته لارښودنه وكړه.>

۲۸) هغه پېغله په منډه خپل كور ته لاړه او خپلې كورنۍ ته يې ټوله قصه وكړه. ۲۹) نو د ربكا يو ورور ؤ چې لابان نومېده. لابان په منډه دباندې ووت او د حضرت ابراهيم د ناظر پسې كوهي ته ورغى. ۳۰) لابان د خپلې خور ربكا په پوزه پېزوان او په لاسونو باندې كړى گانې وليدلې او د هغې څخه يې هغه خبرې واورېدلې چې هغه سړي ورته كړې وې. نو دى ورغى او ويې ليدل چې د حضرت ابراهيم ناظر د كوهي په غاړه د اوبنانو سره ولاړ دى. ۳۱) هغه وويل: <زما سره كور ته راشه. ته داسې سړى يې چې څښتن درته برکت دركړى دى. ولې بيرون ولاړ يې؟ ما ستا دپاره په خپل كور كې كوټه او ستا د اوبنانو دپاره ځاى تيار كړى دى.>

۳۲) نو هغه سړى كور ته ننوت او هغوى د اوبنانو څخه بارونه راښكته كړل او اوبنانو ته يې بوس او واښه وركړل. بيا لابان د حضرت ابراهيم ناظر او د هغه نفرو ته اوږه راوړلې چې خپلې پښې ومينځي. ۳۳) بيا د ناظر په مخكې ډوډى كېښودله شوه، مگر هغه وويل: <تر هغې پورې به زه ډوډى ونه خورم ترڅو مې خپله خبره نه وي كړې.>

لابان وويل: <نو بيا ووايه.>

۳۴) نو ويې ويل: <زه د حضرت ابراهيم ناظر يم. ۳۵) څښتن زما بادار ته زيات برکت وركړى دى او هغه شتمن شوى دى او هغه ته يې د پسونو او وزو رمې، د غوايانو او خرو پاډې، سپين زر، سره زر، غلامان، وينځې او اوبنان وركړي دي. ۳۶) زما د بادار د ښځې ساره څخه په زوړ عمر كې زوى پيدا شو او هرڅه چې زما بادار درلودل هغه ته يې وركړل. ۳۷) زما بادار ماته قسم راکړ او ويې فرمايل: زما زوى ته به د كتعانيانو د لورگانو څخه چې زه د هغو په منځ كې اوسېرم ښځه نه كوي. ۳۸) بلكه زما د پلار كورنى او زما خپلې قبيلې ته لاړ شه او زما زوى ته ښځه وكړه. ۳۹) بيا ما د خپل بادار څخه پوښتنه وكړه: كه چېرې نجلى زما سره رانه شي نو بيا څه وكړم؟ ۴۰) هغه ځواب راکړ: هغه څښتن چې زه يې پيروي كوم هغه به خپله فرښته ستا سره ولېږي او ستا سفر به بريالى كړي ترڅو ته وكولى شې چې زما زوى ته زما د خپلې قبيلې او زما د پلار د كورنى څخه ښځه وكړې. ۴۱) كله چې ته زما قبيلې ته ورشي نو زما د قسم څخه به خلاص شي: حتى كه هغوى تاته د نجلى د دركولو څخه انكار هم وكړي، ته به زما د قسم څخه خلاص يې.

۴۲) كله چې نن زه كوهي ته راغلم، ما وويل: اى څښتنه، زما د بادار ابراهيم خدايه! كه ستا رضا وي ماته په دې سفر كې چې راغلى يم برى راکړه. ۴۳) دا دى زه دلته د دې كوهي په غاړه ولاړ يم. نو داسې دې وشي چې كومه نجلى چې د اوبو د وړلو دپاره راځي، نو زه به د هغې څخه وغواړم چې د خپل منگي څخه ماته لږې اوږه راکړي. ۴۴) كه چېرې هغه راته ووايي چې وڅښه او زه به ستا د اوبنانو دپاره هم اوږه راوباسم، نو دا دې هماغه نجلى وي چې څښتن زما د بادار د زوى دپاره انتخاب كړې ده. ۴۵) مخكې له دې چې زما دعا خلاصه شي، ربكا د خپل منگي سره چې په اوږو يې ايښى ؤ راغله. هغه كوهي ته ښكته شوه او اوږه يې راوويستلې او ما هغې ته وويل: لږې اوږه راکړه چې زه يې وڅښم. ۴۶) هغې ژر خپل منگى د اوږو څخه رابښكته كړ او ويې ويل: وڅښه. زه به ستا اوبنانو ته هم اوږه وركړم، نو بيا ما وڅښلې او هغې اوبنانو ته هم اوږه وركړې. ۴۷) د هغې څخه مې پوښتنه وكړه: ته د چا لور يې؟ نو هغې وويل، زه د بتوئيل لور يم او د ناحور او ملكه لمسى يم. نو د هغې په پوزه كې مې پېزوان واچاوه او په لاسونو كې مې ورته كړى گانې واچولې. ۴۸) ما سجده وكړه او د څښتن عبادت مې وكړ او د خپل بادار ابراهيم څښتن خداى مې وستايه چې ماته يې سمه لاره وښودله چې د خپل بادار د ورور لمسى د هغه زوى ته وكړم. ۴۹) نو اوس كه چېرې زما د بادار سره وفاداري او مهرباني كوي هم رانه ووايه او كه نه يې كوي

هم ماته ووايه ترخو زه پرېكړه وكړم چې بل چېرته لاړ شم.

۵۰ لابان او بتوئيل ځواب وركړ: <څرنگه چې دا خبره د څښتن له طرفه ده مونږ په دې هكله پرېكړه نه شو كولى. ۵۱> دا دى ربكا حاضره ده هغه درسره واخله او ځه. لكه څنگه چې څښتن په خپله فرمايلي دي، هغه دې ستا د بادار د زوى ښځه شي. < ۵۲> څنگه چې د حضرت ابراهيم ناظر دا خبره واورېدله نو سجده يې وكړه او د څښتن عبادت يې وكړ. ۵۳> بيا ناظر كالى، د سپينو زرو او سرو زرو گانې راوويستل او ربكا ته يې وركړل او د هغې ورور او مور ته يې هم قيمتي سوغاتونه وركړل.

۵۴> بيا د حضرت ابراهيم ناظر او د هغه نفرو وخورل او وڅښل او شپه يې هلته تېره كړه. كله چې هغوى سهار پاڅېدل، ناظر وويل: <ما بېرته خپل بادار ته رخصت كړئ.>

۵۵> مگر د ربكا ورور او مور وويل: <نجلى دې يوه هفته يا لس ورځې زمونږ سره پاتې شي، بيا تاسو كولى شئ چې لاړ شئ.>

۵۶> خو هغه وويل: <مونږ مه ايساروئ. څښتن زما سفر بريالى كړى دى، پرېردئ چې بېرته خپل بادار ته لاړ شم.>

۵۷> هغوى وويل: <راځئ چې نجلى راوغواړو او په دې باره كې د هغې څخه پوښتنه وكړو. < ۵۸> نو هغوى ربكا راوغوښتله او پوښتنه يې ورڅخه وكړه: <آيا د دې سړي سره ځي؟>

هغې وويل: <هو، ځم.>

۵۹> نو هغوى خپله خور ربكا او د هغې زړه نوكره د حضرت ابراهيم د ناظر او د هغه د نفرو سره ولېرلې. ۶۰> هغوى د ربكا دپاره برکت وغوښت او ورته يې وويل:

<اى زمونږ خورې! ته دې د ميليونونو اولادونو مور شې

ستا اولاده دې د خپلو دښمنانو ښارونه فتح كړي>

۶۱> بيا ربكا او د هغې وينځې تيارې شوې او په اوبنانو باندې سپرې شوې او د سړي سره روانې شوې. نو ناظر ربكا د ځان سره واخيستله او لاړ.

۶۲> په دې وخت كې حضرت اسحاق د بئرحي ربي څخه راغلى ؤ او د كنعان په جنوب كې اوسېده. ۶۳> يو ماښام حضرت اسحاق په پټيو كې چكړ واهه. څنگه چې هغه خپلې سترگې پورته كړې وې ليدل چې اوبنان راروان دي. ۶۴> ربكا هم خپلې سترگې پورته كړې او حضرت اسحاق يې وليد، نو د اوبن څخه راکوزه شوه ۶۵> او د ناظر څخه يې پوښتنه وكړه: <هغه سړى څوك دى چې په پټي كې زمونږ مخې ته راروان دى؟>

ناظر ځواب وركړ: <هغه زما بادار دى.> نو هغې خپل ځادر راواخيست او خپل ځان يې ورباندې پټ كړ.

۶۶> كوم كارونه چې ناظر كړي وو هغه ټول يې حضرت اسحاق ته بيان كړل. ۶۷> حضرت اسحاق ربكا د خپلې مور ساره خېمې ته راوستله او د هغې سره يې واده وكړ. نو ربكا د هغه ښځه شوه او د هغې سره يې مينه كوله او حضرت اسحاق د خپلې مور د مړينې څخه پس تسلي وموندله.

۲۵ حضرت ابراهيم بله بنځه وکړه چې نوم يې قطوره ؤ. (۲) د هغې څخه د حضرت ابراهيم زامن زمران، يقشان، مدان، مديان، يشباق او شوعه پيدا شول. (۳) يقشان د شبا او ددان پلار ؤ او اشوريم، لطوشيم او لثوميم د ددان اولاده وه. (۴) عيفه، عيفر، حنوک، ابيداع او الداعه د مديان زامن وو. دا ټول د قطورې اولاده وه.

(۵) حضرت ابراهيم خپله ټوله شتمني حضرت اسحاق ته پرېښودله. (۶) مگر هغه لا ژوندی ؤ چې د خپلو وينځو زامنو ته يې سوغاتونه ورکړل او هغوی يې د خپل زوی حضرت اسحاق څخه د مشرق خواته لېرې ولېږل.

د حضرت ابراهيم وفات کېدل

(۷) حضرت ابراهيم پوره يوسلو پنځه اويا کاله ژوند وکړ. (۸) هغه په پاڅه عمر کې وفات شو او د خپلو نيکونو سره يوځای شو. (۹) د هغه زامنو حضرت اسحاق او حضرت اسماعيل هغه ممرې ته نژدې د حيتي صوحار د زوی عفرون په پټي کې د مکفيله په سمخه کې ښخ کړ. (۱۰) دا هغه پټی ؤ چې حضرت ابراهيم د حيتيانو څخه په بيه اخيستی ؤ. حضرت ابراهيم او د هغه بنځه ساره دواړه په هغه کې ښخ کړای شول. (۱۱) د حضرت ابراهيم د وفات څخه وروسته خدای پاک د هغه زوی حضرت اسحاق ته برکت ورکړ او حضرت اسحاق بشرلحي ربي ته نژدې اوسېده.

د حضرت اسماعيل اولاده

(۱۲) دا د حضرت ابراهيم د زوی حضرت اسماعيل اولاده ده. دا هغه اسماعيل ؤ چې د ساره د مصری وينځې هاجرې څخه پيدا شوی ؤ. (۱۳) د حضرت اسماعيل د زامنو نومونه د هغوی د زېږېدو د ترتيب له مخې چې په لست کې ليکل شوي دي دا دي: د حضرت اسماعيل مشر زوی نبايوت، قيدار، ادبيل، مېسام، (۱۴) مشماع، دومه، مسا، (۱۵) حداد، تېما، يطور، نافيش او قدمه. (۱۶) دا د حضرت اسماعيل زامن وو او دا د دولسو قبيلو د مشرانو نومونه وو چې د هغوی د کليو او کمپونو په مطابق وو. (۱۷) حضرت اسماعيل پوره د يوسلو اووه دېرشو کالو په عمر وفات شو او د خپلو نيکونو سره يوځای شو. (۱۸) د هغه اولاده د شور او حويلې ترمنځ سيمه کې اوسېدله چې د مصر پولې ته نژدې د آشور په لاره پرته ده. هغوی د خپلو ټولو ورونو سره په دښمنۍ کې ژوند کاوه.

حضرت يعقوب او عيسو

(۱۹) دا د حضرت ابراهيم د زوی حضرت اسحاق اولاده ده: د حضرت ابراهيم څخه حضرت اسحاق پيدا شو. (۲۰) حضرت اسحاق د څلوېښتو کالو په عمر ؤ چې د ربکا سره يې واده وکړ. هغه د ارامي بتوئيل لور وه چې د بين النهرين څخه ؤ او د لابان خور وه. (۲۱) حضرت اسحاق د خپلې ښځې په خاطر چې شنده وه څښتن ته دعا وکړه. څښتن د هغه دعا قبوله کړه او د هغه بنځه ربکا اميدواره شوه. (۲۲) مخکې له دې چې ربکا اولاد و زېږوي هغه پوه شوه چې هغه به غبرگوني و زېږوي، ځکه چې هغې دا احساس کړه چې هغوی د مور په نس کې يو د بل سره جگړه کوي. هغې وويل: حتما سره ولې داسې کېږي؟ نو هغې د څښتن څخه پوښتنه وکړه.

(۲۳) څښتن هغې ته وفرمايل:

به دوه رقيب قومونه جوړ شي

په هغو دواړو کې به کشر قوي وي

او مشر به د هغه غلام وي <

٢٧) کله چې د هغې د اولاد د زېږولو وخت راوړسېد، د هغې څخه غبرگونې پيدا شول. (٢٥) اولنی زوی چې پيدا شو هغه سور ؤ او د هغه ټول بدن لکه د بيري چينې په شان ؤ، نو د هغه نوم يې عيسو کېښود. (٢٦) د هغه څخه وروسته د هغه ورور پيدا شو او هغه د عيسو بونډه په خپل لاس کې کلکه نيولې وه، نو ځکه د هغه نوم يعقوب شو. حضرت اسحاق د شپېتو کالو په عمر ؤ چې دوی پيدا شول.

عيسو خپل د مشرتوب حقونه خرڅوي

٢٧) هلکان لوی شول. عيسو يو ماهر ښکاري او داسې سړی ؤ چې صحرا يې خوښېدله، خو حضرت يعقوب يو ارام سړی ؤ او د کور څخه به نه ووت.

٢٨) حضرت اسحاق د عيسو سره مينه کوله ځکه چې هغه د هغو حيواناتو غوښه خوړله چې عيسو ښکار کول. مگر ربکا د حضرت يعقوب سره مينه کوله.

٢٩) يوه ورځ حضرت يعقوب د قورمې په پخولو باندې مشغول ؤ. عيسو د ښکار څخه راغی او ډېر وېر ؤ (٢٠) او حضرت يعقوب ته يې وويل: <زه د لوړې له لاسه مړ کېږم، د دې لوبيا له قورمې څخه لږه راکړه!> (په دې خاطر يې په هغه باندې د ادوم نوم هم کېښود).

٣١) حضرت يعقوب ځواب ورکړ: <اول په ما باندې خپل د مشرتوب حق خرڅ کړه.>

٣٢) عيسو وويل: <کوره، زه مړ کېږم. دا مشرتوب ماته څه گټه رسوي؟>

٣٣) مگر حضرت يعقوب وفرمايل: <اول ماته قسم وخوره>، نو هغه قسم وخور او خپل د مشرتوب حق يې په حضرت يعقوب باندې خرڅ کړ. (٣٤)

بيا حضرت يعقوب عيسو ته لږه ډوډی او قورمه ورکړه. هغه خوراک او څښاک وکړ، پاڅېده او لاړ. نو عيسو د خپل مشرتوب حق ته په سپکه سترگه وکتل.

حضرت اسحاق او ابي ملک

٢٤) په هغه وطن کې برسېره په هغې قحطی باندې چې پخوا د حضرت ابراهيم په وخت کې راغلې وه بله قحطی هم راغله. حضرت اسحاق د فلسطينيانو پادشاه ابي ملک ته چې په جرار کې ؤ ورغی. (٣٥) څښتن حضرت اسحاق ته ښکاره شو او ويې فرمايل: <مصر ته مه ځه. په همدې وطن کې په هغه ځای کې چې زه يې درته وایم اوسېږه. (٣٦) همدلته اوسېږه. زه به ستا سره مل يم او تاته به برکت درکړم. زه به تاته او ستا اولادې ته دا ټوله سيمه درکړم او په هغې وعدې باندې به ټينگ ولاړ يم چې ستا د پلار ابراهيم سره مې کړې وه. (٣٧) ستا اولاده به د اسمان د ستورو په شان زياته کړم او هغوی ته به دا ټوله سيمه ورکړم. ستا د اولادې په وسيله به د ځمکې په مخ ټول قومونه برکت ومومي، (٣٨) ځکه چې ابراهيم زما اطاعت کړی دی او زما په ټولو حکمونو او قوانينو باندې يې عمل کړی دی.>

٣٤) نو حضرت اسحاق په جرار کې پاتې شو. (٣٧) کله چې د هغه ځای خلکو د حضرت اسحاق څخه د ربکا په باره کې پوښتنه وکړه، هغه وفرمايل:

<هغه زما خور ده.> ځکه هغه وېرېده داسې ووايي چې هغه زما ښځه ده. هغه فکر کاوه چې د هغه ځای خلک به هغه د ربکا په خاطر ووژني، ځکه

چې هغه ډېره ښکلې وه. (۸) څرنگه چې حضرت اسحاق هلته زیات وخت تېر کړ، ابي ملک د فلسطينيانو پادشاه د کړکۍ څخه لاندې وکتل او ويې ليدل چې حضرت اسحاق خپله ښځه ربکا په غېږ کې نيولې وه او هغه يې ښکلوله. (۹) نو ابي ملک حضرت اسحاق راوغوښت او ورته ويې ويل: <هغه په رښتيا سره ستا ښځه ده! نو ولې دې وويل چې هغه ستا خور ده؟>

حضرت اسحاق ځواب ورکړ: <ما فکر وکړ چې کېدای شي د هغې په خاطر ووژل شم.>

(۱۰) ابي ملک وويل: <دا څه دې زمونږ سره وکړل؟ کېدای شو چې زما د نفرو څخه کوم يو ستا د ښځې سره ځملاستلی وای او مونږ به دې گناهکار کړي وای.> (۱۱) ابي ملک ټولو خلکو ته خبرداری ورکړ: <که هر څوک د دې سړي يا دې ښځې سره بده رویه وکړي هغه به ووژل شي.>

(۱۲) حضرت اسحاق په هغې ځمکې کې فصل وکاره او په هغه کال يې چې څه کرلي وو د هغې څخه يې يو په سل حاصل واخيست، ځکه چې څښتن هغه ته برکت ورکړ. (۱۳) حضرت اسحاق ورځ په ورځ خوشبخته کېده او هغه ډېر شتمن سړی شو. (۱۴) هغه دومره زیاتې رمې، پادې او غلامان درلودل چې فلسطينيانو ورباندې بخيلې کوله. (۱۵) نو هغه ټول کوهيان چې د هغه د پلار حضرت ابراهيم غلامانو د هغه د پلار په وخت کې کيندلي وو، فلسطينيانو هغه د خاورو څخه ډک کړل.

(۱۶) نو بيا ابي ملک حضرت اسحاق ته وويل: <ته زمونږ څخه ډېر قوي شوی يې، نو زمونږ د وطن څخه لاړ شه.> (۱۷) نو حضرت اسحاق له هغه ځای څخه لاړ او د جرار په دره کې يې خېمې ودرولې او هلته پاتې شو. (۱۸) حضرت اسحاق هغه کوهيان چې د هغه د پلار حضرت ابراهيم په وخت کې کيندل شوي وو او فلسطينيانو هغه د حضرت ابراهيم د وفات کېدلو څخه وروسته بند کړي وو بېرته وکيندل او هماغه نومونه يې ورباندې کېښودل چې پلار يې ورباندې ايښي وو.

(۱۹) د حضرت اسحاق غلامانو په دې دره کې يو کوهی وکينده چې تازه اوبه يې درلودلې. (۲۰) مگر د جرار شپانو د حضرت اسحاق د شپانو سره دعوه شروع کړه او ويې ويل: <دا زمونږ اوبه دي!> نو حضرت اسحاق هغه کوهی د دعوي په نوم ياد کړ.

(۲۱) د حضرت اسحاق غلامانو بل کوهی وکينده او په هغه باندې يې هم دعوه وکړه او هغه يې د دښمنی په نوم ياد کړ. (۲۲) او له هغه ځای څخه يې کډه وکړه او بل کوهی يې وکينده مگر په هغه باندې چا دعوه ونه کړه او هغه يې د پرېمانه ځای په نوم ياد کړ، ويې فرمايل: <اوس څښتن مونږ ته ځای راکړی دی او په دې خاوره کې به خوشبخته شو.>

(۲۳) حضرت اسحاق له هغه ځايه بشرع ته لاړ. (۲۴) په هماغه شپه څښتن هغه ته ښکاره شو او ويې فرمايل: <زه ستا د پلار ابراهيم خدای يم. مه وپرېره ځکه چې زه ستا سره مل يم او تاته به برکت درکړم او ستا اولاده به د خپل خدمتگار ابراهيم په خاطر زیاته کړم.> (۲۵) حضرت اسحاق هلته د قربانی ځای جوړ کړ او د څښتن عبادت يې وکړ. بيا يې په هغه ځای کې خپلې خېمې ودرولې او د هغه غلامانو هلته يو بل کوهی وکينده.

د حضرت اسحاق او ابي ملک ترمنځ د روغې جوړې تړون

(۲۶) يوه ورځ ابي ملک د خپل مشاور احوزات او د خپلو لښکرو د مشر فيکول سره د جرار څخه د حضرت اسحاق د ليدلو دپاره راغی. (۲۷) حضرت اسحاق د هغوی څخه پوښتنه وکړه: <تاسو خو زما سره دښمني کوله او زه مو له خپل وطن څخه وشړلم. نو اوس ولې زما د ليدلو دپاره راغلي يئ؟>

(۲۸) هغوی ځواب ورکړ: <مونږ وليدل چې څښتن په رښتيا ستا سره مل دی نو مونږ وويل چې زمونږ او ستاسو ترمنځ دې داسې يو قوي تړون وي چې مونږ ته زيان راونه رسوی لکه څنگه چې مونږ تاته زيان نه دی دررسولی، بلکه ستا سره مو ښه رویه کړې ده او ته مو په سلامتی سره لېږلی يې. اوس څښتن تاته برکت درکړی دی.> (۲۹) حضرت اسحاق د هغوی دپاره مېلمستيا تياره کړه او هغوی وخورل او وڅښل. (۳۰) سهار وختي هغوی

پاڅېدل او يو او بل ته يې قسم ورکړ. حضرت اسحاق هغوی رخصت کړل او په سلامتۍ سره د هغه څخه لاړل.

۲۲) په هماغه ورځ د حضرت اسحاق غلامان راغلل او هغه ته يې د هغه کوهي په باره کې خبر ورکړ چې دوی کيندلی ؤ. هغوی وويل: <مونږ اوبه وموندلې.> ۲۳) نو هغه يې د شمع په نوم ياد کړ. تر نن ورځې پورې هغه ښار د بشرشع په نوم ياديږي.

د عيسو ښځې

۲۴) کله چې عيسو څلويښت کلن شو، د بيري حيتي د لور يوديه او د ايلون حيتي لور بسمې سره يې واده وکړ. ۲۵) هغوی د حضرت اسحاق او ربکا ژوند تريخ کړ.

حضرت يعقوب د حضرت اسحاق څخه برکت اخلي

۲۷) کله چې حضرت اسحاق زور شو نو د هغه سترگي دومره کمزورې شوې چې نور يې څه شی نه شو ليدلی. خپل مشر زوی عيسو يې راوغوښت او هغه ته يې وفرمايل: <ای زما زويه!>

هغه ځواب ورکړ: <څه وايي؟>

۲۸) حضرت اسحاق وفرمايل: <زه اوس زور شوی يم او مرگ ته نژدې شوی يم. ۲۹) نو اوس خپله لينده او غشي واخله، صحرا ته لاړ شه او زما دپاره ښکار وکړه. ۳۰) زما دپاره داسې خوندور خوراک چې زه يې خوښوم تيار کړه او ماته يې راوړه چې ويې خورم، ترڅو د خپل مرگ څخه مخکې تاته برکت درکړم.>

۳۱) څه وخت چې حضرت اسحاق د خپل زوی عيسو سره خبرې کولې، ربکا هغه واورېدلې. نو عيسو د ښکار دپاره صحرا ته لاړ. ۳۲) ربکا خپل زوی حضرت يعقوب ته وويل: <گوره، ما واورېدل چې ستا پلار ستا ورور عيسو ته وويل: ۳۳) زما دپاره د ښکار غوښه راوړه او خوندور خوراک ورڅخه تيار کړه چې ويې خورم او د خپل مرگ څخه مخکې تاته د څښتن په حضور کې برکت درکړم. ۳۴) نو اوس ای زما زويه، په غور سره واوره او څه چې درته وایم هغه وکړه. ۳۵) رمې ته ورشه او دوه ډېر ښه سپرلي راته راوله ترڅو ستا د پلار دپاره داسې خوندور خوراک تيار کړم چې هغه يې خوښوي. ۳۶) بيا هغه دې پلار ته يوسه چې ويې خوري ترڅو د خپل مرگ څخه مخکې تاته برکت درکړي.>

۳۷) حضرت يعقوب خپلې مور ربکا ته وويل: <خو زما ورور عيسو بير سړی دی او زه ښويه پوستکی لرم. ۳۸) که پلار مې په ما باندې لاس ووهي نو بيا به څه کيږي؟ دی به پوه شي چې زه هغه غولوم، نو د برکت په ځای به په ځان باندې لعنت راولم.>

۳۹) مور يې ځواب ورکړ: <ای زما زويه! ستا لعنت دې په ما باندې وي، ته يوازې هغه څه وکړه چې زه يې درته وایم. لاړ شه او ماته سپرلي راوله.> ۴۰) نو حضرت يعقوب لاړ او هغه يې خپلې مور ته راوړل او هغې داسې خوندور خوراک تيار کړ چې د هغه د پلار خوښېده. ۴۱) بيا ربکا د خپل مشر زوی عيسو تر ټولو ښه کالي چې د هغې سره په کور کې وو راواخيستل او خپل کشر زوی حضرت يعقوب ته يې واغوستل. ۴۲) همدارنگه هغې د سپرلي په پوستکي باندې د هغه لاسونه او د اورمېر هغه ځای پټ کړ چې ويښتان يې نه درلودل. ۴۳) هغې هغه خوندور خوراک او ډوډۍ چې پخه کړې يې وه د خپل زوی حضرت يعقوب په لاس کې ورکړل.

۴۴) هغه خپل پلار ته ورغی او ويې ويل: <ای زما پلاره!>

هغه ځواب ورکړ: <څه وايي، ای زما زويه؟ ته څوک يې؟>

١٩ حضرت يعقوب خپل پلار ته وويل: <زه ستا مشر زوی عيسو يم، تا چې څنگه راته ويلي وو ما هماغسې وکړل. کنبښه او زما د ښکار غوښه وخوره ترڅو ماته خپل برکت راکړي.>

٢٠ حضرت اسحاق د خپل زوی څخه پوښتنه وکړه: <ای زما زويه، دومره ژر دې څنگه پيدا کړه؟>

حضرت يعقوب ځواب ورکړ: <ستا څښتن خدای زما سره مرسته وکړه او هغه مې پيدا کړه.>

٢١ بيا حضرت اسحاق يعقوب ته وفرمايل: <ای زما زويه، راتړدې شه چې لاس درباندي ووهم ترڅو پوه شم چې ته رښتيا زما زوی عيسو يې که نه.> ٢٢ حضرت يعقوب خپل پلار حضرت اسحاق ته ورتړدې شو او پلار يې په هغه باندې لاس وواهه او ويې فرمايل: <اواز دې د يعقوب د اواز په شان دی، مگر لاسونه دې د عيسو د لاسونو په شان دي.> ٢٣ حضرت اسحاق هغه ونه پېژانده ځکه چې د هغه لاسونه د عيسو د لاسونو په شان بېر وو، نو ورتړدې شو چې هغه ته برکت ورکړي. ٢٤ هغه پوښتنه وکړه: <آيا ته په رښتيا سره زما زوی عيسو يې؟>

هغه ځواب ورکړ: <هو، زه يم.>

٢٥ حضرت اسحاق وفرمايل: <ماته ستا د ښکار غوښه راوړه چې ويې خورم ترڅو خپل برکت درکړم.> حضرت يعقوب هغه حضرت اسحاق ته راوړله او هغه وخورله او يو څه شراب يې هم راوړل او هغه وڅښل. ٢٦ بيا د هغه پلار حضرت اسحاق ورته وفرمايل: <ای زما زويه، راتړدې شه او ما ښکل کړه.> ٢٧ نو حضرت يعقوب ورتړدې شو او هغه يې ښکل کړ. نو کله چې حضرت اسحاق د هغه کالي بوی کړل، نو ده ته يې برکت ورکړ او ويې فرمايل: <زما د زوی خور بوی د هغې صحرا د بوی په شان دی چې څښتن هغې ته برکت ورکړی دی.> ٢٨ خدای پاک دې تاته د اسمان پرڅه درکړي او ستا ځمکه دې حاصلخېزه کړي! او پرېمانه غلې دانې او شراب دې درکړي. ٢٩ قومونه دې ستا غلامان شي او تاته دې د احترام سر ټيټوي او ته دې په خپلو خپلوانو باندې حکم چلوې او ستا د مور اولاده دې تاته سر ټيټوي. څوک چې په تا باندې لعنت ووايي، په هغه باندې دې لعنت وي او څوک چې تاته برکت درکوي، په هغه دې برکت وي.>

عيسو د حضرت اسحاق څخه برکت غواړي

٣٠ سمدستي وروسته له دې چې هغه له برکت ورکولو څخه وزگار شو او حضرت يعقوب لاړ د حضرت يعقوب ورور عيسو د ښکار څخه راغي. ٣١ هغه هم خوندور خوراک تيار کړ او خپل پلار ته يې راوړ او ويې ويل: <ای پلاره، راپاڅېره او زما د ښکار لړه غوښه وخوره ترڅو ماته برکت راکړي.>

٣٢ حضرت اسحاق د هغه څخه پوښتنه وکړه: <ته څوک يې؟>

هغه ځواب ورکړ: <زه ستا زوی يم، ستا مشر زوی عيسو.>

٣٣ حضرت اسحاق سخت ولړزېده او ويې فرمايل: <نو بيا هغه څوک ؤ چې ښکار يې کړی ؤ او غوښه يې ماته راوړې وه؟ او همدا اوس ستا د راتلو څخه مخکې مې هغه وخورله او هغه ته مې برکت ورکړ او هغه بېرته نه اخیستل کيږي.>

٣٤ کله چې عيسو د خپل پلار خبرې واورېدلې، هغه په لوړ او سخت اواز سره چيغې ووهلې او خپل پلار ته يې وويل: <ای زما پلاره، ماته هم برکت راکړه.>

٢٥) حضرت اسحاق خُواب ورکړ: <ستا ورور دلته راغی، زه یې وغولولم او ستا برکت یې واخیست.>

٢٦) عیسو وویل: <آیا په هغه باندې یې د یعقوب نوم په حقه نه دی ایښی؟ ځکه چې هغه زه دوه وارې وغولولم. اول یې زما څخه د مشرتوب حق واخیست او اوس یې زما برکت واخیست.> نو هغه پوښتنه وکړه: <آیا ماته دې کوم برکت نه دی ساتلی؟>

٢٧) حضرت اسحاق عیسو ته په خُواب کې وفرمایل: <هغه مې په تا باندې بادار کړی دی او د هغه ټول خپلوان مې د هغه غلامان کړل او هغه ته مې غلې دانې او شراب ورکړي دي. نو ای زویه! اوس زه ستا دپاره څه وکړم؟>

٢٨) عیسو بیا خپل پلار ته وویل: <ای زما پلاره، آیا تا سره یوازې یو برکت و؟ ماته هم برکت راکړه!> بیا عیسو په لوړ اواز سره وژړل.

٢٩) حضرت اسحاق هغه ته وفرمایل:

<له اسمان څخه به پرڅه تاته نه وي

نه به ځمکه حاصلخېزه وي د ستا

٣٠) ژوند به کړې په خپله توره

بې غلام به د خپل ورور

مگر کله چې یاغي شي

د هغه جغ به له خپلې غاړې مات کړي<

حضرت یعقوب لابان ته تنبتي

٣١) عیسو د حضرت یعقوب سره د هغه برکت له امله چې پلار یې حضرت یعقوب ته ورکړی ؤ کینه پیدا کړه. هغه د خپل ځان سره وویل: <زما پلار مرگ ته نژدې دی او هغه به مړ شي، بیا به خپل ورور یعقوب ووژنم.>

٣٢) کله چې ربکا د خپل مشر زوی عیسو د پلان څخه خبره شوه، هغې خپل کشر زوی حضرت یعقوب راوغوښت او ورته وېي ویل: <غوړ ونیسه، ستا ورور عیسو پلان لري چې ستا څخه د هغو کارونو بدل واخلي چې تا کړي دي او تا ووژني.> ٣٣) نو اوس ای زما زویه، هغه کار وکړه چې زه یې درته وایم. سمدستي حران ته زما ورور لابان ته وتنېته. ٣٤) د هغه سره د لږ وخت دپاره پاتې شه ترڅو ستا د ورور قهر سوړ شي ٣٥) او هغه څه چې تا ورسره کړي دي هغه هېر کړي. نو بیا به تاته خبر درولېږم چې له هغه ځای څخه بېرته راشي. تاسو دواړه ولې په یوه ورځ کې له لاسه ورکړم؟>

حضرت اسحاق یعقوب لابان ته ورلېږي

٣٦) ربکا حضرت اسحاق ته وویل: <د دې حیتي ښځو د لاسه د خپل ژوند څخه بېزاره شوې یم. که چېرې یعقوب د دې حیتي ښځو په شان کومه حیتي ښځه وکړي نو زما ژوند به ژوند نه وي.>

حضرت اسحاق يعقوب راوغوښت، هغه ته يې برکت ورکړ او حکم يې ورته وکړ: <د کنعانی ښځې سره واده ونه کړې. > (٢) همدا اوس بين النهرين ته د خپل نيکه بتوئيل کور ته لاړ شه او هلته د خپل ماما لابان د لورگانو څخه خپل ځان ته ښځه وکړه. (٣) مطلق قادر خدای دې تاته برکت درکړي او تاته دې ډېر اولادونه درکړي ترڅو ستا څخه ډېر قومونه پيدا شي. (٤) هغه دې تا او ستا اولادې ته د حضرت ابراهيم په شان برکت درکړي او د هغې ځمکې خاوند شي چې خدای پاک حضرت ابراهيم ته ورکړې ده او ته په کې اوس د يو پردې په شان اوسېږي. < (٥) نو حضرت اسحاق يعقوب ولېږه او هغه بين النهرين ته د بتوئيل ارامي زوی د حضرت يعقوب او عيسو د مور ربکا ورور لابان ته ورغی.

عيسو بله ښځه کوي

(٦) عيسو پوه شو چې حضرت اسحاق يعقوب ته برکت ورکړ او هغه يې بين النهرين ته ولېږه چې په هغه ځای کې ځان ته ښځه وکړي. هغه په دې هم پوه شو چې کله حضرت اسحاق هغه ته برکت ورکاوه، هغه ته يې حکم وکړ چې د کنعانی ښځې سره به واده نه کوي. (٧) هغه خبر شو چې حضرت يعقوب د خپل مور او پلار اطاعت وکړ او بين النهرين ته لاړ. (٨) عيسو په دې پوهېده چې د هغه پلار حضرت اسحاق کنعانی ښځې نه خوښوي. (٩) نو هغه د حضرت ابراهيم زوی حضرت اسماعيل ته لاړ او سره له دې چې نورې ښځې يې هم درلودلې د حضرت اسماعيل د لور محلت سره يې چې د نبايوت خور وه واده وکړ.

په بيت ئيل کې د حضرت يعقوب خوب ليدل

(١٠) حضرت يعقوب د بئرشع څخه حران ته روان شو. (١١) څه وخت چې نوموړی يو ځای ته ورسېده لمر پرېوتی ؤ. هغه د شپې هلته پاتې شو او يوه تيره يې راواخيستله، د خپل سر لاندې يې کېښودله او په هغه ځای کې ویده شو. (١٢) هغه په خوب کې يوه زينه وليده چې په ځمکه باندې ولاړه وه او سر يې اسمان ته رسېده او د خدای پاک فرښتې په هغې باندې ښکته او پورته تللې. (١٣) څښتن د حضرت يعقوب په څنگ کې ولاړ ؤ او ويې فرمايل: <زه څښتن يم، ستا د نيکه ابراهيم خدای او د اسحاق خدای يم. دغه ځمکه چې ته ورباندې پروت يې، تا او ستا اولادې ته به يې ورکړم. > (١٤) ستا اولاده به د خاورو د ذرو په شان زياته کړم او تاسو به د خپل هيواد لمرپرېواته، لمرخاته، شمال او جنوب خواته خپاره شئ او د دنيا ټول قومونه به ستا او ستا اولادې په وسيله برکت مومي. (١٥) زه به ستا سره مل يم او هرچېرته چې ځې زه به تا ساتم او بېرته به دې دې وطن ته راولم. تر هغې پورې به زه تا پرېنږدم ترڅو مې هغه ټول کارونه نه وي کړي چې تا سره مې وعده کړې وه.>

(١٦) کله چې حضرت يعقوب له خوبه راويښ شو ويې فرمايل: <څښتن په دې ځای کې دی خو زه په دې پوه نه وم.> (١٧) هغه ووبرېده او ويې فرمايل: <دا څومره وپروونکی ځای دی. په رښتيا سره دا د خدای پاک کور دی او دا د اسمان دروازه ده.>

(١٨) سهار وختي حضرت يعقوب هغه تيره چې هغه د خپل سر لاندې ايښې وه راواخيستله او د يادگار په توگه يې ودروله او د هغې په سر يې د زيتون تېل واچول. (١٩) هغه دا ځای د بيت ئيل په نوم ياد کړ. مگر پخوا د هغه ښار نوم لوز ؤ. (٢٠) بيا حضرت يعقوب نذر کېښود ويې فرمايل: <که چېرې خدای پاک زما سره مل وي او په دې سفر کې چې زه روان يم ما وساتي او ډوډی او کالي راته راکړي > (٢١) ترڅو په خیر سره بېرته د خپل پلار کور ته ورستون شم، نو بيا به ته زما خدای يې. (٢٢) او دغه تيره چې ما د يادگار په توگه ودرولې ده هغه به د خدای پاک کور شي او هرڅه چې ماته يې راکوې د هغو لسمه برخه به تاته درکوم.>

حضرت يعقوب د لابان کور ته رسېږي

٢٩ (٢٣) نو حضرت يعقوب خپل سفر ته دوام ورکړ او د مشرق د خلکو خاورې ته راغی. (٢٤) هغه په صحرا کې يو کوهی وليد چې د پسونو درې

رمې يې په څنگ کې پندې وې. له دې کوهي څخه به رمو اوبه څښلې او د کوهي خولې ته يوه لويه تيره ايښې وه. (۳) څه وخت چې به ټولې رمې هلته راغونډې شوې نو شپانو به دغه تيره د کوهي د خولې څخه لهرې کوله او رمو ته به يې اوبه ورکولې. بيا به يې تيره بېرته د کوهي خولې ته ايښودله.

(۴) حضرت يعقوب د شپانو څخه پوښتنه وکړه: <ای زما ورونو، تاسو د کوم ځای يئ؟>

هغوی ځواب ورکړ: <مونږ د حران يو.>

(۵) هغه پوښتنه وکړه: <تاسو د ناحور لمسی لابان پيژنئ؟>

هغوی ځواب ورکړ: <هو، مونږ هغه پيژنو.>

(۶) هغه پوښتنه وکړه: <هغه ښه دی؟>

هغوی ځواب ورکړ: <هغه ښه دی. وگوره، دا د هغه لور راحيل ده چې د خپلې رمې سره راروانه ده.>

(۷) حضرت يعقوب وفرمايل: <تر اوسه پورې لا لمر جگ ولاړ دی او د رمو د راغونډېدلو وخت نه دی. پسونو ته اوبه ورکړئ او هغه بېرته څرخای ته بوځئ.>

(۸) هغوی وويل: <دا کار مونږ نه شو کولی. څه وخت چې ټولې رمې راغونډې شي او د کوهي د خولې څخه تيره لهرې کړای شي، بيا به پسونو ته اوبه ورکړو.>

(۹) حضرت يعقوب لا د هغوی سره خبرې کولې چې راحيل د رمې سره راغله ځکه چې هغه شپونکې وه. (۱۰) کله چې حضرت يعقوب راحيل وليدله چې د هغه د ماما لابان رمه ورسره وه، هغه کوهي ته ورغی او تيره يې د کوهي د خولې څخه لهرې کړه او د لابان پسونو ته يې اوبه ورکړې. (۱۱) بيا حضرت يعقوب راحيل ښکل کړه او په لوړ اواز سره يې وژړل. (۱۲) حضرت يعقوب راحيل ته وفرمايل: <زه ستا د پلار د خپلوانو څخه يم او د ربکا زوی يم.>

هغه په منډه لاړه او خپل پلار يې خبر کړ. (۱۳) څنگه چې لابان د خپل خوريي حضرت يعقوب خبر واورېد نو په منډه د هغه ليدلو ته ورغی. هغه يې په غېږ کې ونيوه، ښکل يې کړ او خپل کور ته يې راوست. بيا هرڅه چې پېښ شوي وو حضرت يعقوب لابان ته بيان کړل. (۱۴) لابان هغه ته وويل: <په رښتيا سره ته زما خپله وينه او خپل هډوکي يې.> حضرت يعقوب پوره يوه مياشت د هغه سره پاتې شو.

حضرت يعقوب د ليه او راحيل سره واده کوي

(۱۵) لابان حضرت يعقوب ته وويل: <آيا په دې خاطر چې ته زما خپل يې نو ماته به وړيا خدمت کوي؟ ووايه چې ته څومره مزدوري غواړي؟> (۱۶) لابان دوه لورگانې درلودلې، د مشرې نوم ليه او د کشرې نوم راحيل ؤ. (۱۷) د ليه سترگې ښکلې وې مگر راحيل ښايسته وه او ښکلې اندام يې درلود. (۱۸) حضرت يعقوب په راحيل باندې مين شوی ؤ او ويې فرمايل: <که چېرې خپله کشره لور ماته راکړې، نو زه به اووه کاله ستا خدمت وکړم.>

(۱۹) لابان وويل: <دا به ښه وي چې هغه تاته درکړم، نه کوم بل چاته. زما سره دلته پاتې شه.> (۲۰) نو حضرت يعقوب د راحيل دپاره اووه کاله خدمت وکړ، مگر دا کلونه هغه ته لکه د ډېرو لږو ورځو په شان ښکاره شول ځکه چې هغه د راحيل سره ډېره مينه درلودله.

۲۱) نو حضرت يعقوب لابان ته وفرمايل: <هغه موده پوره شوې ده، اجازه راکړه چې ستا د لور سره واده وکړم.> ۲۲) نو لابان د هغه ځای ټول خلک راغونډ کړل او مېلمستيا يې ورکړه. ۲۳) خو کله چې شپه شوه، هغه د راحيل په ځای ليه حضرت يعقوب ته وروستله او حضرت يعقوب د هغې سره يوځای شو. ۲۴) لابان خپله وينځه زلفه خپلې لور ليه ته د نوکړې په توگه ورکړه. ۲۵) کله چې سهار شو حضرت يعقوب ته معلومه شوه چې هغه ليه وه. هغه لابان ته ورغی او ويې فرمايل: <زما سره دې ولې داسې وکړل؟ ما د دې دپاره کار کاوه چې راحيل ماته راکړې، زه دې ولې وغولولم؟>

۲۶) لابان ځواب ورکړ: <دلته زموږ په ځای کې داسې رواج نه دی چې کشره لور د مشرې څخه مخکې واده کړي. ۲۷) صبر وکړه چې د ليه د واده اوومه ورځ پوره شي بيا به راحيل هم درکړم، خو ته به اووه کاله نور هم زما خدمت کوي.>

۲۸) حضرت يعقوب قبوله کړه او د ليه سره يې د واده اوومه ورځ پوره کړه او لابان خپله لور راحيل هغه ته ورکړه. ۲۹) لابان خپله وينځه بلهه خپلې لور راحيل ته د نوکړې په توگه ورکړه. ۳۰) حضرت يعقوب د راحيل سره هم يوځای شو. په هغه باندې د ليه څخه راحيل ډېره گرانه وه. هغه لابان ته اووه کاله نور خدمت وکړ.

د حضرت يعقوب اولادونه

۳۱) کله چې څښتن وليدل چې حضرت يعقوب د ليه سره ډېره مينه نه کوي، خدای پاک هغې ته اولادونه ورکړل، مگر راحيل شنده وه. ۳۲) ليه اميدواره شوه او زوی يې وزېراوه او په هغه باندې يې روښن نوم کېښود، ځکه هغې وويل: <څښتن زما سختي ليدلې ده. اوس به مې مېره راسره مينه کوي.> ۳۳) هغه بيا اميدواره شوه، زوی يې وزېراوه او ويې ويل: <دا ځکه چې څښتن پوهېږي چې حضرت يعقوب زما سره مينه نه کوي، نو دا يې هم راکړ.> نو په هغه باندې يې شمعون نوم کېښود. ۳۴) هغه بيا اميدواره شوه او زوی يې وزېراوه، ويې ويل: <اوس به د خپل مېره زړه ته ورنژدې شم، ځکه چې درې زامن مې ورته وزېرول.> نو په دې خاطر يې په هغه باندې لاوي نوم کېښود. ۳۵) هغه بيا اميدواره شوه او کله چې د هغې زوی پيدا شو، هغې وويل: <دا ځل به زه د څښتن ستاينه وکړم، نو هغې په هغه باندې يهودا نوم کېښود. وروسته له هغې څخه ليه د اولاد د زېرولو څخه ولوېدله.>

۳۰) کله چې راحيل وليدل چې د دې څخه د حضرت يعقوب هيڅ اولاد پيدا نه شو، نو په خپلې خور باندې يې بخيلې وکړه او حضرت يعقوب ته يې وويل: <ماته اولاد راکړه او که نه، نو زه به مړه شم.>

۳۱) حضرت يعقوب په راحيل باندې په قهر شو او ويې فرمايل: <زه خو خدای نه يم چې ته يې د اولاد راوړلو څخه بې برخې کړې يې.>

۳۲) نو هغې وويل: <دا زما وينځه بلهه ده. د هغې سره يوځای شه ترڅو هغه زما دپاره اولاد وزېروي. په دې ډول به زه هم وکولی شم چې د هغې په وسيله مور شم.> ۳۳) نو خپله وينځه بلهه يې ورکړه چې د هغه بنځه شي او حضرت يعقوب د هغې سره يوځای شو. ۳۴) بلهه اميدواره شوه او حضرت يعقوب ته يې زوی وزېراوه. ۳۵) نو راحيل وويل: <خدای پاک زما په حق کې انصاف وکړ، هغه زما دعا قبوله کړه او ماته يې زوی راکړ.> په دې خاطر يې په هغه باندې دان نوم کېښود. ۳۶) بلهه د راحيل وينځه بيا اميدواره شوه او د هغې څخه د حضرت يعقوب دوهم زوی پيدا شو. ۳۷) راحيل وويل: <د خپلې خور سره مې شخړه وکړه او زه بريالی شوم، نو ځکه يې په هغه باندې نفتالي نوم کېښود.>

۳۸) کله چې ليه پوه شوه چې د اولاد راوړلو څخه ولوېدله، خپله وينځه زلفه يې حضرت يعقوب ته ورکړه چې د هغه بنځه شي. ۳۹) د ليه د وينځې زلفې څخه د حضرت يعقوب زوی پيدا شو. ۴۰) ليه وويل: <زه بختوره يم، نو ځکه يې په هغه باندې جاد نوم کېښود. ۴۱) د ليه د وينځې زلفې څخه د حضرت يعقوب بل زوی پيدا شو. ۴۲) ليه وويل: <زه څومره خوشاله يم! ټولې بنځې به وايي چې زه څومره خوشاله يم.> په هغه باندې يې اشير نوم کېښود.

۱۴) د غنمو د لو کولو په وخت کې روښن پټيو ته لار او مڼه غونې يې وموندلې. هغه يې خپلې مور ليه ته راوړلې. راحيل ليه ته وويل: <د خپل زوی د مڼه غونو څخه يو څه ماته راکړه.>

۱۵) مگر ليه هغې ته ځواب ورکړ: <آيا دا دې بس نه دی چې مېره دې راڅخه واخيست؟ اوس غواړې چې زما د زوی مڼه غونې هم راڅخه واخلي؟> راحيل وويل: <ډېر ښه. هغه به نن شپه ستا د زوی د مڼه غونو په بدل کې ستا سره ځملي.>

۱۶) نو کله چې ماښام حضرت يعقوب د پټيو څخه راغی، ليه د هغه مخې ته ورووتله. هغه ته يې وويل: <ته بايد نن شپه زما سره ځملي، ځکه چې د خپل زوی د مڼه غونو په بدل کې مې اخیستی يې.> نو حضرت يعقوب په هغه شپه له ليه سره ځملاست.

۱۷) خدای پاک د ليه دعا قبوله کړه او هغه اميدواره شوه او د هغې څخه د حضرت يعقوب پنځم زوی پيدا شو. ۱۸) ليه وويل: <په دې خاطر چې ما خپله وينځه خپل مېره ته ورکړه، خدای پاک ماته اجر راکړ.> نو په هغه باندې يې يساکار نوم کېښود. ۱۹) ليه بيا اميدواره شوه او حضرت يعقوب ته يې شپږم زوی وزېږاوه. ۲۰) هغې وويل: <خدای پاک ماته ښه قيمتي سوغات راکړ. اوس به مې مېره عزت کوي، ځکه چې شپږ زامن مې ورته زېږولي دي.> نو په هغه باندې يې زبولون نوم کېښود. ۲۱) وروسته له هغه يې لور پيدا شوه او په هغې يې دینه نوم کېښود.

۲۲) بيا خدای پاک راحيل راياده کړه، د هغې دعا يې قبوله کړه او هغې ته يې اولاد ورکړ. ۲۳) هغه اميدواره شوه او زوی يې وزېږاوه. هغې وويل: <خدای پاک زما رسوايي لهرې کړه.> ۲۴) نو په هغه باندې يې يوسف نوم کېښود او ويې ويل: <څښتن دې بل زوی راته راکړي.>

د حضرت يعقوب رمې زياتيري

۲۵) وروسته له هغې چې راحيل حضرت يوسف وزېږاوه، حضرت يعقوب لابان ته وفرمايل: <ما رخصت کړه چې بېرته خپل وطن ته لاړ شم. ۲۶) زما ښځې او زما اولادونه چې د هغوی دپاره مې ستا خدمت کړی دی ماته راکړه چې لاړ شم، ځکه ته پوهېږې چې څومره کار مې درته کړی دی.>

۲۷) مگر لابان هغه ته وويل: <که ته زما څخه خوشاله يې، مهرباني وکړه پاتې شه. زه د فال په وسيله پوه شوم چې څښتن ستا په خاطر ماته برکت راکړی دی. ۲۸) خپله مزدوري دې ووايه، زه به يې درکړم.>

۲۹) حضرت يعقوب هغه ته وفرمايل: <ته پوهېږې چې څنگه مې درته کار کړی دی او څنگه مې ستا رمې او پادې ساتلې دي. ۳۰) زما د راتلو څخه مخکې تا لږ څه درلودل، خو کوم کارونه چې ما ستا دپاره کړي دي څښتن په هغو کې برکت اچولی دی او ستا شتمني ډېره زياته شوې ده. اوس د دې وخت رارسېدلی چې د خپلې کورنۍ دپاره يو څه وکړم.>

۳۱) لابان پوښتنه وکړه: <تاته څه درکړم؟>

حضرت يعقوب ځواب ورکړ: <ماته هيڅ شی مه راکوه. که دا کار زما دپاره وکړې زه به ستا د رمو ساتلو او روزلو ته دوام ورکړم. ۳۲) اجازه راکړه چې نن ستا د ټولو رمو په منځ کې وگرځم او د مېړو څخه هره يوه خالداره مېره او هر توربخن وری او د وزو څخه هره خالداره وزه جدا کړم، نو دا به زما مزدوري وي. ۳۳) کله چې راشي او هغه مزدوري چې ماته يې راکوې وگورې نو په اسانۍ سره به درته معلومه شي چې زه صادق یم. که چېرې زما سره کومه وزه چې خالداره نه وي يا يو وری چې توربخن نه وي، نو ته به پوه شې چې هغه غلا شوی دی.>

۳۴) لابان وويل: <زما خوښه ده، لکه څنگه چې تا وويل همداسې دې وي.> ۳۵) په هماغه ورځ لابان ټول خالداره او خالداره زنان او ټولې برگې او خالداره وزې يا هغه وزې چې سپين رنگ يې درلود او ټول توربخن وري بېل کړل او هغه يې خپلو زمانو ته وسپارل. ۳۶) بيا لابان د خپلې رمې سره د

حضرت یعقوب څخه د درې ورځو په فاصله لهرې لار او حضرت یعقوب د لابان پاتې رمې ساتلې.

۲۷) حضرت یعقوب د چنار، بادام او سپېدار شنې څانگې راواخیستلې او د هغوی څخه یې پوستکي لهرې کړل او سپینې سپینې لیکې په کې راښکاره شوې. ۲۸) نو هغه دا سپینې شوې څانگې د رمو په مخامخ د هغوی د اوبو په اخورونو کې کېښودلې، ځکه چې کله به رمې د اوبو څښلو دپاره راتللې نو یو د بل سره به جوړه کېدلې. ۲۹) او د څانگو په منځ کې به یو د بله سره یوځای کېدلې او خطداره یا برگ او خالداره بچي به یې زېږول.

۳۰) حضرت یعقوب پسونه او مېرې د وزو څخه جدا کړل او د هغو مخونه یې د لابان د رمو خطدارو او توربخنو حیواناتو خواته کړل. نو په دې ډول هغه د خپلو رمو خاوند شو او هغه یې د لابان د رمو څخه جدا کړلې.

۳۱) نو کله به چې قوي بنځینه حیوانات د نرو حیواناتو سره یوځای کېدل نو حضرت یعقوب به د اوبو په اخورونو کې د حیواناتو مخې ته هغه څانگې ایښودلې چې د څانگو په منځ کې یو د بله سره یوځای شي. ۳۲) خو که حیوانات به کمزوري وو نو څانگې به یې هلته نه ایښودلې. نو کمزوري به د لابان او قوي به د حضرت یعقوب شول. ۳۳) په دې ډول حضرت یعقوب ډېر شتمن شو او د ډېرو رمو، وینځو، غلامانو، اوبنانو او خرو خاوند شو.

حضرت یعقوب د لابان څخه تښتي

۳۱) حضرت یعقوب واورېدل چې د لابان زامنو ویلي دي چې >هرڅه چې زمونږ د پلار سره وو هغه یعقوب واخیستل او دا ټوله شتمني یې زمونږ د پلار د شتمني څخه په لاس راوړه.< ۳۲) هغه ولیدل چې د لابان رویه د هغه سره د پخوا په شان دوستانه نه ده. ۳۳) بیا خدای پاک حضرت یعقوب ته وفرمایل: >بهر ته خپل پلرني وطن او خپلو خپلوانو ته لاړ شه. زه به ستا سره مل یم.<

۳۴) نو حضرت یعقوب راحیل او لیبې ته خبر ولېږه چې صحرا ته یعنې هغه ځای ته راشي چې د هغه رمې په کې وې. ۳۵) حضرت یعقوب هغوی ته وفرمایل: >زه وینم چې ستاسو د پلار رویه زما سره د پخوا په شان دوستانه نه ده، مگر زما د پلار خدای زما سره مل دی. ۳۶) تاسې دواړه پوهېږئ چې ما په خپل ټول قوت سره ستاسو د پلار خدمت کړی دی. ۳۷) سره له دې چې ستاسو پلار زما سره ټکي کړې ده او لس ځله یې زما مزدوري بدله کړه، مگر خدای پاک هغه پرېښود چې ماته زیان راورسوي. ۳۸) کله چې به لابان وویل: خالداره دې ستا مزدوري وي، نو ټولو رمو به خالداره بچي زېږول. او چې کله به یې وویل: خطداره دې ستا وي، نو ټولو رمو به خطداره بچي زېږول. ۳۹) نو خدای پاک ستاسو د پلار څخه رمې واخیستلې او ماته یې راکړې.

۴۰) د بچیو د زېږولو په موسم کې ما یو ځلې خوب ولیده. سترگې مې پورته کړې او ومې لیدل هغه وزان چې د وزو سره جوړه کېدل خطداره او خالداره وو. ۴۱) د خدای پاک فرښتې په خوب کې راته وفرمایل: ای یعقوبه! ما ځواب ورکړ: زه حاضر یم. ۴۲) هغه وفرمایل: سترگې پورته کړه او وگوره. هغه ټول وزان چې د وزو سره جوړه کېږي ټول خالداره او خطداره دي، ځکه هرڅه چې لابان تا سره کړي دي هغه مې لیدلي دي. ۴۳) زه هماغه خدای یم چې په بیت ئیل کې تاته درښکاره شوم. په هغه ځای کې چې تا په هغې تېرې باندې د زیتون تېل واچول او زما دپاره دې نذر ورکړ. نو اوس دا خاوره پرېږده او هغه وطن ته لاړ شه چې ته په کې پیدا شوی یې.<

۴۴) راحیل او لیه حضرت یعقوب ته په ځواب کې وویل: >زمونږ ته د خپل پلار څخه هیڅ شی په میراث کې راپاتې نه دی. ۴۵) هغه زمونږ سره د پردیو په شان رویه کوي. هغه مونږ خرڅې کړې یو او هغه پیسې چې زمونږ دپاره هغه ته ورکړل شوې وې ټولې یې خوړلې دي. ۴۶) هغه ټول دولت چې خدای پاک زمونږ د پلار څخه اخیستی دی هغه زمونږ او زمونږ د اولادونو دی. نو هرڅه چې خدای پاک درته فرمایلي دي هماغسې وکړه.<

۴۷) نو حضرت یعقوب خپل اولادونه او خپلې بنځې په اوبنانو باندې سپرې کړې. ۴۸) هغه خپل ټول حیوانات مخکې کړل او هغه څه چې په

بين النهرين کې يې گټلي وو ټول واخيستل ترڅو خپل پلار حضرت اسحاق ته چې په کنعان کې ؤ لار شي. (١٩) په هغه وخت کې چې لابان د خپلو پسونو د سکولودلو دپاره تللی ؤ، راحيل د خپل پلار د کورنۍ بتان غلا کړل. (٢٠) حضرت يعقوب لابان وغولاهو ځکه چې هغه يې په دې باندې خبر نه کړ چې دی د تللو نيت لري. (٢١) هرڅه چې هغه درلودل هغه يې واخيستل او وتښتېده. هغوی د فرات د سيند څخه تېر شول او د جلعاد د غرنۍ سيمې په لور روان شول.

لابان حضرت يعقوب تعقيبوي

(٢٢) په دريمه ورځ لابان ته خبر ورسېد چې حضرت يعقوب تښتېدلی دی. (٢٣) هغه خپل خپلوان د ځان سره واخيستل او اووه ورځې يې په هغه پسې لاره ووهله او د جلعاد په غرنۍ سيمه کې هغه ته ورورسېد. (٢٤) مگر خدای پاک د شپې په خوب کې لابان ته ښکاره شو او هغه ته يې وفرمايل: <پام کوه چې يعقوب ته هيڅ ونه وايي. نه ورته ښه ووايي او نه بد.> (٢٥) حضرت يعقوب د جلعاد په غرنۍ سيمه کې خپلې خېمې ودرولې وې چې لابان ورورسېد او لابان هم د خپلو خپلوانو سره په هغه ځای کې خېمې ودرولې.

(٢٦) لابان حضرت يعقوب ته وويل: <څه دې وکړل؟ زه دې وغولولم او زما لورگانې دې د جنگي بنديانو په شان بوتلې. (٢٧) ولې دې زه وغولولم او په پټه وتښتېدلې؟ ولې دې زه خبر نه کړم چې تاسو مې په خوشالۍ او په سندرو او د چمبو او رباب په ساز سره رخصت کړي وای. (٢٨) زه دې پرېښودم چې خپل لمسيان او لورگانې ښکل کړم او خدای پاماني ورسره وکړم. بې عقله کار دې وکړ. (٢٩) زه دا توان لرم چې زيان درورسوم، مگر ستا د پلار خدای تېره شپه ماته وويل چې پام کوه چې حضرت يعقوب ته هيڅ ونه وايي. نه ورته ښه ووايي او نه بد. (٣٠) اوس ته روان يې ځکه چې تا دا ارمان درلود چې بېرته د خپل پلار کور ته لار شي، نو زما بتان دې ولې غلا کړي دي؟>

(٣١) حضرت يعقوب لابان ته په ځواب کې وفرمايل: <زه وپرېدم ځکه چې ما فکر وکړ چې خپلې لورگانې به په زور زما څخه واخلي. (٣٢) خو که د هرچا سره دې خپل بتان پيدا کړل، هغه دې ووژل شي. زموږ د خپلوانو په مخکې وگوره. که چېرې ستا کوم شی زموږ سره وي، خپل ځان ته يې واخله.> مگر حضرت يعقوب په دې باندې نه پوهېده چې راحيل هغه بتان غلا کړي وو.

(٣٣) نو لابان د حضرت يعقوب خېمې ته ننوت او هغه يې ولټوله. بيا د ليه خېمې ته او د دواړو وينځو خېمو ته ننوت او هيڅ يې پيدا نه کړل. بيا هغه د راحيل خېمې ته ننوت. (٣٤) راحيل بتان د اوښ د زين لاندې ايښي وو او ورباندې ناسته وه. لابان ټوله خېمه ولټوله، هيڅ يې ونه موندل. (٣٥) راحيل خپل پلار ته وويل: <پلاره، خفه نه شي. زه ستا په مخکې نه شم پاڅېدلی ځکه چې په ما باندې مياشتينې ناروغي راغلې ده.> لابان خېمه ولټوله خو بتان يې پيدا نه کړل.

(٣٦) حضرت يعقوب په قهر شو او د لابان سره يې شخړه وکړه او د هغه څخه يې پوښتنه وکړه: <ما څه جرم کړی دی؟ او کومه خطا مې کړې ده چې راپسې يې؟ (٣٧) اوس چې تا زما ټول سامان ولټاوه که د خپل کور سامان دې موندلی وي، دلته يې زما د خپلوانو او ستا د خپلوانو په مخ کې کېږده او پرېږده چې هغوی دا پرېکړه وکړي چې زموږ دواړو څخه کوم يو په حقه دی. (٣٨) شل کاله کيږي چې زه ستا سره وم. ستا مېرو او وزو بچي زيان نه کړل او ستا د رمو څخه مې يو پسه هم نه دی خوړلی. (٣٩) هغه حيوانات چې وحشي ځناورو به دارلې وو، هغه مې تاته نه دي راوړي. د هغوی تاوان مې په خپله گاللی دی او هغه چې د ورځې يا به د شپې غلا شوي وو، د هغو بيه به دې زما څخه غوښتله. (٤٠) دا زما حال ؤ چې د ورځې په گرمۍ او د شپې په يخنۍ کې به ځورېدلېم او خوب مې نه شو کولی. (٤١) په دې ډول زه شل کاله ستا په کور کې وم. څوارلس کاله مې ستا د لورگانو په خاطر ستا خدمت وکړ او شپږ کاله مې ستا د رمو دپاره. لس ځلې دې زما مزدوري بدله کړه. (٤٢) که چېرې زما د نيکونو خدای، د حضرت ابراهيم او د حضرت اسحاق خدای زما سره مل نه وای، نو زه به دې په يقين سره تش لاس لېږلی وای. خو خدای پاک زما سختی او د لاسونو خواري وليدله او تېره شپه يې ملائته کړې.>

۴۳) لابان حضرت یعقوب ته ځواب ورکړ: <دا ښځې زما لورګانې دي. د هغوی اولادونه زما اولادونه دي او دا رمې زما رمې دي او دا هرڅه چې دلته وینې زما دي. خو زه ستا څخه خپلې لورګانې او د هغوی اولادونه نه شم اخیستلی. ۴۴) زه تیار یم چې ستا سره یو تړون وکړم. راځئ چې د تیرو یوه ډېری جوړه کړو چې مونږ ته به زمونږ تړون ریاډوي.>

۴۵) نو حضرت یعقوب تیره راواخیستله او هغه یې د یادگار په توګه ودروله. ۴۶) هغه خپلو خپلوانو ته وفرمایل چې تیرې راټولې کړي. نو هغوی تیرې راواخیستې او ډېری یې کړې. بیا حضرت یعقوب او لابان د هغې ډېری په څنګ کې سره ډوډی وخورله. ۴۷) لابان په هغه باندې بجر سهدوتا نوم کېښود. مګر حضرت یعقوب هغه د جلعید په نوم یاد کړ. ۴۸) لابان وویل: <دا د تیرو ډېری به زمونږ دواړو دپاره یو یادگار وي.> په دې خاطر هغه د جلعید په نوم یاده شوه. ۴۹) همدارنګه هغه د مصفه په نوم هم یاده شوه ځکه چې لابان وویل: <کله چې مونږ یو د بل څخه جدا شو، نو څښتن دې زمونږ دواړو ناظر اوسي. ۵۰) که ته زما د لورګانو سره بده رویه وکړې او یا نورې ښځې وکړې، حتی که زه له دې څخه خبر هم نه شم یاد ساته چې خدای پاک زما او ستا ترمنځ شاهد دی.>

۵۱) همدارنګه لابان حضرت یعقوب ته وویل: <دا هغه ډېری او هغه یادګاري تیره ده چې زما او ستا ترمنځ مې ودرولې ده. ۵۲) دا ډېری او دا تیره دواړه زمونږ دپاره د یادگار په توګه دي. زه به د دې ډېری څخه ستا خواته نه درتېرېم چې حمله درباندي وکړم او ته به د دې ډېری او د دې تیرې څخه نه راتېرېږې چې حمله راباندې وکړې. ۵۳) د حضرت ابراهیم او د ناحور خدای به زمونږ ترمنځ قضاوت کوي.> بیا حضرت یعقوب د هغه خدای په نوم چې د هغه پلار حضرت اسحاق ورته عبادت کاوه، سخت قسم وخور چې په دې وعدې باندې به ودرېږي. ۵۴) حضرت یعقوب هلته په هغې غرنۍ سیمه کې قرباني وکړه او خپل خپلوان یې ډوډی خوړلو ته راوبلل. د ډوډی خوړلو څخه وروسته هغوی هلته شپه تیره کړه. ۵۵) لابان سهار وختي پاڅېد، خپل لمسیان او لورګانې یې ښکل کړل، خدای پاماني یې ورسره وکړه او بېرته خپل کور ته روان شو.

حضرت یعقوب د عیسو سره د مخامخ کېدو دپاره تیاری نیسي

۳۲) حضرت یعقوب هم په خپله مخه لار او د خدای پاک فرښتې ورسره مخامخ شوې. ۳۳) کله چې حضرت یعقوب هغوی ولیدلې وېې فرمایل: <دا د خدای پاک کمپ دی.> نو د هغه ځای نوم یې محنایم کېښود.

۳۴) حضرت یعقوب د ځان څخه مخکې خپل ورور عیسو ته د دوم څاورې ته استازي ولېږل. ۳۵) هغوی ته یې وفرمایل: <زما بادار عیسو ته ووايئ چې ستا غلام یعقوب داسې وایي: زه د لابان سره اوسېدم او تر اوسه پورې هلته پاتې وم. ۳۶) زه د پادو، خرو، پسونو، وزو، غلامانو او وینځو خاوند شوی یم. اوس مې خپل بادار ته دغه پیغام ولېږه چې په ما باندې مهرباني وکړې.>

۳۷) کله چې استازي بېرته حضرت یعقوب ته راستانه شول، هغوی وویل: <ستا ورور عیسو ته لاړو او هغه د څلورسوه نفرو سره ستا د لیدلو دپاره را روان دی.> ۳۸) نو حضرت یعقوب ډېر ووېرېد او پرېشانه شو. هغه خپل خلک او رمې، پادې او اوبنان په دوه ډلو باندې ووېشل. ۳۹) هغه فکر وکړ: <که چېرې عیسو په اولنی ډلې باندې حمله وکړي، نو بله ډله به وکولی شي چې وتښتي.>

۴۰) بیا حضرت یعقوب دعا وکړه: <ای زما د پلار حضرت ابراهیم خدایه او زما د پلار حضرت اسحاق خدایه، ای څښتنه چې ماته دې وفرمایل: خپل وطن او خپلو خپلوانو ته بېرته لاړ شه، زه به تا خوشبخته کړم. ۴۱) زه د هغو ټولو مهربانیو او وفاداریو وړ نه یم چې د خپل غلام سره دې کړي دي. کله چې زه د اردن د سیند څخه تېرېدم، نو زما سره یوازې یوه امسا وه. او اوس زه د دوو لویو ډلو خاوند یم. ۴۲) اوس تاته سوال کوم چې ما د خپل ورور

عیسو له لاسه وژغوره، ځکه زه وپرېرم چې هغه به راشي او په مونږ به حمله وکړي او مونږ به له بڼڅو او ماشومانو سره له منځه یوسي. (۱۲) بلکه هغه وعده رایاده کړه چې تا زما سره کړې وه چې ما سره به بڼه کوې او زما اولاده به د دریاب د شگو په شان داسې زیاتوې چې ونه شمېرل شي.

(۱۳) هغه هلته شپه تېره کړه او هرڅه چې یې درلودل د هغو څخه یې د خپل ورور عیسو دپاره سوغات انتخاب کړ: (۱۴) دوه سوه وزې او شل وزان، دوه سوه مېرې او شل پسونه، (۱۵) دېرش اوښې د هغو د جیو سره، څلوېښت غواگانې او لس غوايان، شل خرې او لس خره. (۱۶) هغوی یې په دوه ډلو ووېشل او خپلو غلامانو ته یې وسپارل او هغوی ته یې وفرمایل: <زما څخه مخکې ځئ او د ډلو ترمنځ فاصله پرېږدئ.> (۱۷) حضرت یعقوب هغه غلام ته چې مخکې روان ؤ، حکم وکړ: <څه وخت چې زما ورور عیسو ستا سره مخامخ شي او پوښتنه وکړي چې ستاسو بادار څوک دی؟ تاسو چېرې ځئ؟ او ستاسو په مخکې دا حیوانات د چا دي؟> (۱۸) باید ووايي: دا ستا د غلام یعقوب دي او هغه یې د سوغات په توګه خپل بادار عیسو دپاره لېرلي دي او په خپله یعقوب هم زمونږ پسې راروان دی. (۱۹) همدارنګه هغه دوهم، دریم او ټولو یادوانانو ته امر وکړ: <څه وخت چې د عیسو سره مخامخ شئ، نو همداسې به ورته وایئ.> (۲۰) خامخا ووايي چې ستا غلام یعقوب زمونږ پسې راروان دی. <ځکه هغه فکر کاوه چې د دې سوغاتونو په وسیله به چې مخکې مې لېرلي دي د هغه قهر سوږ کړم او چې کله د هغه سره مخامخ شم کېدای شي چې هغه ما وبخښي.> (۲۱) نو د حضرت یعقوب سوغاتونه له هغه څخه مخکې لاړل خو هغه شپه په کمپ کې تېره کړه.

حضرت یعقوب په فنیئیل کې غېږه نیسي

(۲۲) په هماغه شپه حضرت یعقوب پاڅېد او خپلې دوه بڼڅې، دوه وینځې او خپل یوولس زامن یې واخیستل او د بیوق د سیند په ګودر باندې پورې وتل. (۲۳) وروسته له دې چې هغوی یې د سیند څخه پورې ویستل، هغه خپل مال او شتمني هم ولېرله. (۲۴) نو حضرت یعقوب یوازې پاتې شو او یو نفر راغی او د هغه سره یې د سهار تر رڼایې پورې غېږه ونيوله. (۲۵) نو کله چې هغه نفر ولیدل چې په حضرت یعقوب باندې بری نه شي موندلی، نو د حضرت یعقوب په ورون باندې یې ګوزار وکړ او د هغه ورون له بنده وځوت. (۲۶) نو بیا هغه سړي وویل: <ما پرېږده چې لاړ شم ځکه چې لمر په راختلو دی.>

لیکن حضرت یعقوب ځواب ورکړ: <ترڅو چې ماته برکت رانه کړې تا نه پرېږدم چې لاړ شي.>

(۲۷) هغه نفر د هغه څخه پوښتنه وکړه: <ستا نوم څه دی؟>

هغه ځواب ورکړ: <یعقوب.>

(۲۸) هغه نفر وویل: <له دې وروسته به نور ستا نوم یعقوب نه وي، بلکه اسراییل به وي، ځکه چې تا د خدای او انسان سره غېږه ونيوله او بریالی شوی.>

(۲۹) حضرت یعقوب وفرمایل: <خپل نوم دې ماته ووايه.>

مګر هغه ځواب ورکړ: <ولې زما د نوم پوښتنه کوې؟> نو په هغه ځای کې یې حضرت یعقوب ته برکت ورکړ.

(۳۰) نو حضرت یعقوب وفرمایل: <خدای پاک مې مخامخ ولید او لا تر اوسه هم ژوندی پاتې يم.> نو حضرت یعقوب هغه ځای د فنیئیل په نوم یاد کړ.

(۳۱) د لمرڅاته په وخت کې هغه د فنیئیل څخه تېر شو او د خپل ورانه په سبب یې ګوډ، ګوډ تګ کاوه. (۳۲) په همدې خاطر اسراییلیان تر نن ورځې

پورې هغه پله چې د ورون د بنده پورې نښتي ده نه خوري، ځکه چې د حضرت یعقوب د ورانه همدې برخې ګوزار خوړلی ؤ.

۳۳ حضرت یعقوب ولیدل چې عیسو د خپلو څلورسوه نفرو سره راروان دی. نو هغه خپل اولادونه په راحیل او لیه او دوه وینځو باندې تقسیم کړل. (۱) وینځې او د هغوی اولادونه یې مخکې کړل. لیه او د هغې اولادونه یې ورپسې کړل او راحیل او حضرت یوسف یې شاته کړل. (۲) په خپله حضرت یعقوب د هغوی څخه مخکې روان ؤ. څنگه چې خپل ورور ته ورنژدې شو، اووه ځله یې ورته سجده وکړه. (۳) مگر عیسو په منډه د حضرت یعقوب هرکلي ته راغی او هغه یې په غېږ کې ونیوه. خپل لاسونه یې د هغه د غاړې څخه راتاو کړل او ښکل یې کړ او دواړو وژړل. (۴) بیا عیسو شاوخوا وکتل او ښځې او ماشومان یې ولیدل. هغه پوښتنه وکړه: <دا درسره څوک دي؟>

حضرت یعقوب ځواب ورکړ: <دا زما اولادونه دي چې خدای پاک په خپل فضل ماته راکړي دي.> (۵) بیا وینځې د خپلو اولادونو سره راغلې او د احترام په خاطر یې خپل سرونه تیب کړل. (۶) بیا لیه او د هغې اولادونه راغلل او د ټولو څخه وروسته حضرت یوسف او راحیل راغلل او ټولو خپل سرونه د احترام په خاطر تیب کړل.

(۷) عیسو پوښتنه وکړه: <دا ټول حیوانات چې ماته دې رالېږلي دي د هغو څخه ستا مقصد څه دی؟>

حضرت یعقوب ځواب ورکړ: <ای باداره، دا د دې دپاره دي چې تاسو راباندې مهرباني وکړئ.>

(۸) مگر عیسو وویل: <ای زما وروره، زما سره هرڅه ډېر دي. تا سره چې هرڅه دي خپل ځان ته یې وساته.>

(۹) حضرت یعقوب ځواب ورکړ: <نه! که په ما باندې مهربانه شوی یې نو زما سوغات قبول کړه. ځکه چې ستا د مخ لیدل زما دپاره لکه د خدای پاک د مخ د لیدلو په شان دي، په دې خاطر چې زه دې په مهرباني سره قبول کړم. (۱۰) نو د مهرباني له مخې دا سوغاتونه چې ستا دپاره مې راوړي دي قبول کړه، ځکه چې خدای پاک په ما باندې فضل کړی دی او هرڅه ته چې زه اړتیا لرم هغه ټول یې ماته راکړي دي.> حضرت یعقوب دومره ټینګار وکړ تر هغې چې عیسو هغه قبول کړل.

(۱۱) عیسو وویل: <راځئ چې لاړ شو. زه به تاسو بدرګه کړم.>

(۱۲) مگر حضرت یعقوب هغه ته وفرمایل: <زما بادار پوهیږي چې اولادونه مې کمزوري دي او زه باید په دې مېړو او غواګانو باندې چې لنګې دي پام وکړم. که چېرې هغه په یوه ورځ کې سختې وزغلولی شي، نو ټول حیوانات به مړه شي. (۱۳) نو زما بادار دې زما څخه مخکې لاړ شي او زه به ورو، ورو د اولادونو او حیواناتو په قدم درځم ترڅو د خپل بادار سره په اډوم کې یوځای شم.>

(۱۴) عیسو وویل: <نو بیا اجازه راکړه چې د خپلو نفرو څخه یو څو تنه ستا سره پرېږدم.>

حضرت یعقوب ځواب ورکړ: <د دې حاجت نشته، ځکه زه یوازې دا غواړم چې خپل بادار راباندې مهرباني وکړي.> (۱۵) په هماغه ورځ عیسو په خپله لاره روان شو او بېرته اډوم ته ستون شو. (۱۶) مگر حضرت یعقوب سوکوت ته لاړ او هلته یې د خپل ځان دپاره کور جوړ کړ او د خپلو حیواناتو دپاره یې څېرې جوړې کړې. نو ځکه هغه ځای د سوکوت په نوم یاد کړای شو.

(۱۷) نو حضرت یعقوب د بین النهرین څخه په سلامتی سره د شکیم ښار ته چې په کنعان کې دی راغی او ښار ته نژدې یې په یو ځای کې خېمې ودرولې. (۱۸) هغه ځمکه چې په هغې کې یې خېمې ودرولې وې، هغه یې د شکیم د پلار حمور د اولادونو څخه د سپینو زرو په سلو سکوا واخیستله. (۱۹) هلته هغه د قربانی ځای جوړ کړ او هغه یې د ایل الوهي اسرائیل په نوم یاد کړ.

۳۴) یوه ورځ د حضرت یعقوب او لیه لور دینه د ځینو کنعاني ښځو د لیدلو دپاره لاړه. (۳۲) حوی حمور د هغې سیمې مشر ؤ. د هغه زوی شکیم دینه ولیدله، هغه یې راوښوله او بی عزته یې کړه. (۳۳) د هغه زړه د حضرت یعقوب لور دینه یووړ او په هغې باندې مین شو. هغه هڅه کوله چې د هغې زړه لاس ته راوړي. (۳۴) شکیم خپل پلار حمور ته وویل: <دا نجلی ماته وکړه.>

۳۵) حضرت یعقوب خبر شو چې د هغه لور دینه بی عزته شوې ده. مگر څرنګه چې د هغه زامن د خپلو پادو سره په صحرا کې وو، نو د هغوی تر راتللو پورې یې هیڅ ونه کړل. (۳۶) د شکیم پلار حمور راغی چې د حضرت یعقوب سره خبرې وکړي. (۳۷) د حضرت یعقوب زامن له صحرا څخه راغلل او څنګه چې هغوی واورېدل چې څه پېښه شوې ده نو ډېر خوشیني او سخت په قهر شول ځکه چې شکیم داسې کار کړی ؤ چې د کولو نه ؤ. هغه د حضرت یعقوب د لور په بی عزته کولو سره د اسراییلو د قوم سپکاوی کړی ؤ. (۳۸) حمور هغه ته وویل: <زما زوی شکیم ستا په لور باندې مین شوی دی. اجازه ورکړئ چې د هغې سره واده وکړي. (۳۹) زمونږ سره خپلوي وکړئ. خپلې لورګانې مونږ ته راکړئ او زمونږ لورګانې خپلو ځانونو ته وکړئ. (۴۰) تاسو کولی شئ چې دلته په دې وطن کې زمونږ سره واوسېږئ او په هرځای کې چې وغواړئ هلته اوسېدلی شئ. ازاد کاروبار په کې وکړئ او د جايداد خاوندان شئ.>

۴۱) بیا شکیم د دینه پلار او ورونو ته وویل: <په ما باندې دا مهرباني وکړئ او تاسو چې هرڅه وغواړئ زه به یې درکړم. (۴۲) ماته ووايئ چې کوم سوغاتونه تاسو غواړئ او هرڅومره زیات مهر چې غواړئ هم هغه شان یې وټاکئ او تاسو چې هرڅه زما څخه وغواړئ زه به یې درکړم. یوازې دا اجازه راکړئ چې د هغې سره واده وکړم.>

۴۳) د حضرت یعقوب زامنو د شکیم او د هغه د پلار حمور په ځواب کې په مکر سره خبرې وکړې، ځکه چې د هغوی خور دینه یې بی عزته کړې وه. (۴۴) هغوی ته یې وویل: <زمونږ داسې کار نه شو کولی. مونږ نه شو کولی خپله خور هغه چاته ورکړو چې سنت شوی نه وي، ځکه چې دا زمونږ دپاره شرم دی. (۴۵) مونږ په یو شرط ستاسو سره جوړه کوو چې ستاسو ټول نارینه دې زمونږ په شان سنت شي. (۴۶) هغه وخت به خپلې لورګانې تاسو ته درکړو او ستاسو لورګانې به خپلو ځانونو ته وکړو او ستاسو سره به یوځای واوسېږو او یو قوم به شو. (۴۷) مګر که چېرې زمونږ خبره قبوله نه کړئ او سنت نه شئ، مونږ به خپله خور واخلو او لاړ به شو.>

۴۸) دا شرط حمور او د هغه زوی شکیم ته مناسب ښکاره شو. (۴۹) هغه ځوان د دې کار په سرته رسولو کې ځنډ ونه کړ ځکه چې هغه د حضرت یعقوب په لور باندې مین ؤ. هغه د خپل پلار په کورنۍ کې ترټولو عزتمن سړی ؤ.

۵۰) حمور او د هغه زوی شکیم د ښار دروازې ته چې د غونډې ځای ؤ لاړل او د ښار د خلکو سره یې خبرې وکړې. (۵۱) هغوی وویل: <دا خلک زمونږ دوستان دي. پرېږدئ چې زمونږ په خاوره کې واوسېږي او کاروبار په کې وکړي. د هغوی دپاره ځمکه پراخه ده. مونږ کولی شو چې د دوی د لورګانو سره ودونه وکړو او دوی کولی شي چې زمونږ د لورګانو سره ودونه وکړي. (۵۲) نو هغوی زمونږ سره یوازې په دې شرط جوړه کوي چې زمونږ سره واوسېږي او راسره یو قوم شي، چې زمونږ ټول نارینه د دوی په شان سنت شي. (۵۳) آیا د هغوی ټولې رمې او یادې او شتمني او د هغوی نور شيان به زمونږ نه شي؟ نو راځئ چې د دوی سره موافقه وکړو چې زمونږ سره واوسېږي.> (۵۴) ټولو ښاریانو د حمور او د هغه د زوی شکیم وړاندیز قبول کړ او د ښار ټول نارینه سنت شول.

۵۵) په دریمه ورځ چې ټول خلک لا د سنت کېدلو له امله په درد کې وو، د حضرت یعقوب دوه زامنو یعنی د دینه ورونو شمعون او لای خپلې تورې واخیستلې او بی له دې چې څوک ورباندې پوه شي ښار ته ننوتل او ټول نارینه یې ووژل، (۵۶) چې په هغو کې حمور او د هغه زوی شکیم هم شامل وو. هغوی دینه د شکیم د کور څخه واخیستله او لاړل. (۵۷) د حضرت یعقوب نور زامن په مړو باندې راوختل او ښار یې لوټ کړ، ځکه چې د هغوی

خور هلته بې عزتته شوې وه. (۲۸) د هغوی رمې، پادې او خره او هرڅه چې په بناړ او پتيو کې وو، هغه يې واخيستل. (۲۹) د هغوی ټوله شتمني يې واخيستله او اولادونه او بنځي يې اسيران کړل او هرڅه چې په کورونو کې وو هغه يې لوټ کړل.

(۳۰) حضرت يعقوب شمعون او لاوي ته وفرمايل: <تاسو زه د تکليف سره مخامخ کړم. اوس به کنعانيان، فرزبان او همدارنگه د دې خاورې نور اوسېدونکي زما څخه کرکه کوي. زه ډېر نفر نه لرم او که چېرې هغوی زما په ضد سره راټول شي او په ما باندې حمله وکړي، زمونږ ټوله کورنۍ به له منځه لاړه شي.>

(۳۱) مگر هغوی ځواب ورکړ: <آيا دا لازمه وه چې هغه دې زمونږ د خور سره د يوې فاحشې په شان روبه وکړي؟>

حضرت يعقوب بيت ټيل ته راستنېږي

۳۵ خدای پاک حضرت يعقوب ته وفرمايل: <پاڅه او بيت ټيل ته لاړ شو او هلته اوسېږه. ما يعنې خپل خدای ته چې تاته په هغه وخت کې چې د خپل ورور عيسو څخه تنبېدلې ښکاره شو، د قربانۍ ځای جوړ کړه.>

(۳۲) نو حضرت يعقوب خپلې کورنۍ او هغو ټولو خلکو ته چې د هغه سره وو وفرمايل: <هغه بتان چې ستاسو سره دي هغه لېرې وغورزوئ. خپل ځانونه پاک کړئ او پاک کالي واغونډئ. (۳۳) راځئ چې بيت ټيل ته لاړ شو او هلته د هغه خدای دپاره د قربانۍ ځای جوړ کړو چې زما سره يې د سختۍ په وخت کې مرسته کړې وه او هرچېرته چې زه تللی يم زما سره مل ؤ.> (۳۴) نو هغوی ټول بتان او همدارنگه هغه غوړوالي چې د هغوی په غوړونو کې وې حضرت يعقوب ته ورکړې او حضرت يعقوب هغه په شکيم کې د څېرې د ونې لاندې ښخ کړل.

(۳۵) هغوی روان شول او په شاوخوا ښارونو باندې د خدای پاک وېره راغله. نو ځکه هېچا هغوی تعقيب نه کړل. (۳۶) حضرت يعقوب د خپلو ټولو خلکو سره لوز ته چې بيت ټيل دی او د کنعان په خاوره کې دی راغی. (۳۷) هلته هغه د قربانۍ ځای جوړ کړ او هغه ځای يې د بيت ټيل د خدای په نوم یاد کړ، ځکه په هغه ځای کې چې کله حضرت يعقوب د خپل ورور عيسو څخه تنبېدېده، خدای پاک خپل ځان هغه ته ښکاره کړی ؤ. (۳۸) د ربکا دا يې دېوره مړه شوه او د بيت ټيل څخه ښکته د څېرې د ونې لاندې يې ښخه کړه. نو هغه د ژړا د څېرې د ونې په نوم ياده شوه.

(۳۹) کله چې حضرت يعقوب د بين النهرين څخه بېرته راستون شو، نو خدای پاک يو ځل بيا هغه ته ښکاره شو او برکت يې ورته ورکړ. (۴۰) خدای پاک هغه ته وفرمايل: <ستا نوم يعقوب دی. مگر له دې وروسته دې ستا نوم يعقوب نه وي، بلکه ستا نوم دې اسراييل وي.> نو د هغه نوم يې اسراييل کېښود. (۴۱) خدای پاک هغه ته وفرمايل: <زه مطلق قادر خدای يم، د زياتو اولادونو خاوند شې. ستا څخه به قومونه پيدا شي او ستا د نسل څخه به پادشاهان پيدا شي. (۴۲) هغه ځمکه چې ابراهيم او اسحاق ته مې ورکړې ده تاته او ستا څخه وروسته به يې ستا اولادې ته ورکړم.> (۴۳) نو خدای پاک له هغه ځای څخه چې د هغه سره يې خبرې وکړې پورته وخوت. (۴۴) حضرت يعقوب په هغه ځای کې چې خدای پاک ورسره خبرې کړې وې يوه يادگارې تيره ودروله او په هغې باندې يې د څښلو نذرانه او د زيتون تېل واچول. (۴۵) حضرت يعقوب د هغه ځای نوم چې هلته خدای پاک ورسره خبرې کړې وې، بيت ټيل کېښود.

د راحيل مړينه

(۴۶) نو بيا هغوی د بيت ټيل څخه کډه وکړه. افراټې ته يو څه فاصله پاتې وه چې د راحيل د ماشوم د زېږولو وخت راورسېد او د هغې تکليف زيات شو. (۴۷) څرنگه چې د ماشوم د زېږولو په وخت کې هغه په ډېر سخت تکليف کې وه، نو د هغې دا يې ورته وويل: <راحيل، مه وېرېږه دا دې بل زوی دی.> (۴۸) مگر هغه د مړينې په حال کې وه او د ساه ورکولو په وخت کې يې د هغه نوم بن اوني وباله.

١٩) نو راحيل مړه شوه او هغه يې د افراتي لارې ته نژدې چې اوس د بيت لحم په نوم يادېږي ښخه کړه. (٢٠) حضرت يعقوب د هغې په قبر باندې يادگارې تپړه ودروله او تر نن ورځې پورې هغه د راحيل د قبر نښه ده. (٢١) نو حضرت يعقوب بيا کډه وکړه او د عيدر د برج بلې خواته يې خپلې څېمې ودرولې.

د حضرت يعقوب زامن

(اول تواريخ ٢: ١ - ٢)

٢٢) هغه وخت چې حضرت يعقوب په هغې سيمه کې اوسېده، روپين لار او د خپل پلار د وينځې بلهې سره يې زنا وکړه او حضرت يعقوب د دې څخه خبر شو.

حضرت يعقوب دولس زامن درلودل. (٢٣) د ليه زامن: روپين د حضرت يعقوب مشر زوی، شمعون، لاوي، يهودا، يساکار او زبولون. (٢٤) د راحيل زامن: حضرت يوسف او بنيامين. (٢٥) د راحيل د وينځې بله زامن: دان او نفتالي. (٢٦) د ليه د وينځې زلفه زامن: جاد او اشير. دا د حضرت يعقوب زامن وو چې په بين النهرين کې زېږېدلې وو.

د حضرت اسحاق وفات کېدل

٢٧) حضرت يعقوب خپل پلار حضرت اسحاق ته چې قريه اربع (حبرون) ته نژدې په ممري کې ؤ يعنې هغه ځای ته چې حضرت ابراهيم او حضرت اسحاق په کې اوسېدل راغی. (٢٨) حضرت اسحاق يوسفو اتيا کاله ژوند وکړ. (٢٩) هغه په پاڅه عمر کې وفات شو او د خپلو نيکونو سره يوځای شو. د هغه زامنو عيسو او حضرت يعقوب هغه ښځه کړه.

د عيسو اولاده

(اول تواريخ ١: ٣٤ - ٣٧)

٣٤) دا د عيسو اولاده ده (عيسو د ادوم په نوم هم يادېده). (٣٥) عيسو د کنعاني ښځو سره ودونه وکړل: عاده د حيتي ايلون لور، اهلبيامه چې د عنا لور او د حوي صبعون لمسی وه (٣٦) او بسمه چې د حضرت اسماعيل لور او د نبايوت خور وه. (٣٧) عاده اليقاز او بسمې رعوثيل وزېږاوه. (٣٨) اهلبيامه يعوش، يعلام او قورح وزېږول. دا د عيسو زامن وو چې په کنعان کې زېږېدلې وو.

٣٩) عيسو خپلې ښځې، زامن، لورگانې او د خپلې کورنۍ ټول خلک او همدارنگه خپلې ټولې رمې او پادې او خپله ټوله شتمني چې په کنعان کې يې لاس ته راوړي وو واخيستل او د خپل ورور حضرت يعقوب څخه لږ څه لېرې يې بلې سيمې ته کډه وکړه. (٤٠) هغه لار ځکه هغه ځمکه چې حضرت يعقوب او هغه په کې اوسېدل دومره پراخه نه وه چې دواړه سره يوځای واوسېږي، په دې خاطر چې هغوی زياتې رمې او پادې درلودلې. (٤١) نو عيسو د ادوم په غرنۍ سيمه کې اوسېده.

٤٢) دا د ادوم په غرنۍ سيمه کې د ادوميانو د نيکه عيسو اولاده ده. (٤٣) د عيسو د زامنو نومونه دا دي: اليقاز د عيسو د ښځې عاده زوی او رعوثيل د عيسو د ښځې بسمې زوی. (٤٤) د اليقاز زامن: تيمان، اومار، صفو، جعتام او قناز. (٤٥) تمناع د عيسو د زوی اليقاز وينځه وه او د هغې څخه د هغه زوی عماليق پيدا شو. دا د عيسو د ښځې عادي لمسيان وو. (٤٦) د رعوثيل زامن: نحت، زارح، شمه او مزه. دا د عيسو د ښځې بسمې لمسيان وو.

٤٧) اهلبيامه د عنا لور او د صبعون لمسی وه چې د هغې څخه د عيسو زامن يعوش، يعلام او قورح پيدا شول.

١٥) د عيسو په اولادې کې دغه قبيلوي مشران وو: د عيسو د مشر زوی اليغاز زامن: تيمان، اومار، صفو، قناز، ١٦) قورح، جعتام او عماليق. دا په ادوم کې هغه قبيلوي مشران وو چې د اليغاز د اولادې څخه دي او دوی د عادي لمسيان وو.

١٧) د عيسو د زوی رعوثيل زامن: نحت، زارح، شمه او مزه. دا په ادوم کې هغه قبيلوي مشران وو چې د رعوثيل د اولادې څخه دي. دا د عيسو د بنځې بسمي لمسيان وو.

١٨) د عيسو د بنځې اهولييامه زامن: يعوش، يعلام او قورح. دا هغه قبيلوي مشران وو چې د عنا د لور يعني د عيسو د بنځې اهولييامه د اولادې څخه دي. ١٩) دا ټولې قبيلې د عيسو د اولادې څخه وې.

د سعير اولاده

(اول تواريخ ١: ٣٨ - ٤٢)

٢٠) دا د سعير حوري زامن وو چې په هغې سيمه کې اوسېدل: لوطان، شوبال، صبعون، عنا، ٢١) ديشون، ايصر او ديشان. دا په ادوم کې د سعير زامن او د حوريانو مشران وو.

٢٢) د لوطان زامن: حوري او هومام. (تمناع د لوطان خور وه.)

٢٣) د شوبال زامن: علوان، مناحت، عيبال، شفو او اونام.

٢٤) د صبعون زامن: ايه او عنا. (دا هماغه عنا دی، کله چې هغه د خپل پلار صبعون خره څرول، نو په دښته کې يې د تودو اويو چينې وموندلې.) ٢٥) د عنا اولادونه: ديشون او اهولييامه د عنا لور. ٢٦) د ديشون زامن: حمدان، اشبان، يتران او کران.

٢٧) د ايصر زامن: بلهان، زعوان او عقان. ٢٨) د ديشان زامن: عوص او اران.

٢٩) دا د حوريانو مشران وو: لوطان، شوبال، صبعون، عنا، ٣٠) ديشون، ايصر او ديشان. دا د حوريانو قبيلې وې چې د ادوم په خاوره کې اوسېدلې.

د ادوم پادشاهان

(اول تواريخ ١: ٤٣ - ٥٤)

٣١-٣٩ له دې څخه مخکې چا په اسراييلو باندې پادشاهي نه وه کړې چې دغو پادشاهانو د ادوم په هېواد باندې پادشاهي وکړه:

- بالغ د بعور زوی چې د دينهابه څخه ؤ.
- يوباب د زارح زوی چې د بصري څخه ؤ.
- حوشام چې د تيمان د هېواد څخه ؤ.
- حداد د بداد زوی چې د عويت څخه ؤ (هغه مديانيانو ته د موآب په خاوره کې په جگره کې ماتې ورکړه.)
- سمله چې د مسريقه څخه ؤ.
- شائول چې د رحوبوت د ښار څخه ؤ او دا ښار د سيند په غاړه پروت دی.
- بعل حانان چې د عکبور زوی ؤ.
- حداد چې د فاعو څخه ؤ. (د هغه د بنځې نوم مهيطبئيل ؤ چې د مطرد لور وه او د ميذهب لمسی وه.)

۴۰-۴۳ دا د هغو قبیلوي مشرانو نومونه دي چې د عيسو د اولادې څخه دي: تمناع، علوه، يتيت، اهلبيامه، ايله، فينون، قناز، تيمان، مبصار، مجدثيل او عيرام. هغه سيمه چې دا هره قبيله په کې اوسېدله، د هماغې قبيلې په نوم يادېدله.

د حضرت يوسف خوبونه

۳۷ (۱) حضرت يعقوب په کنعان کې په هغه ځای کې ژوند کاوه چېرته چې د هغه پلار اوسېدلی ؤ. (۲) دا د حضرت يعقوب د کورنۍ قصه ده.

حضرت يوسف اوولس کلن ځوان ؤ او د خپلو ناسکه ورونو سره يې چې د بلهې او زلفې زامن وو رمې ساتلې. حضرت يوسف به خپل پلار د خپلو ورونو د خرابو کارونو څخه خبراوه.

(۳) حضرت يعقوب د حضرت يوسف سره د خپلو نورو ټولو زامنو څخه زياته مينه کوله ځکه چې هغه ورته په زوروالي کې پيدا شوی ؤ. د هغه دپاره يې ښکلې چينه جوړه کړه چې اوږده لستونې يې درلودل. (۴) کله چې د هغه وروڼه په دې پوه شول چې د هغوی پلار د حضرت يوسف سره د هغوی څخه زياته مينه کوي، نو د حضرت يوسف څخه يې ډېره کرکه کوله او په نرمه ژبه يې ورسره خبرې نه کولې.

(۵) يوه شپه حضرت يوسف خوب وليد او هغه يې خپلو ورونو ته بيان کړ، نو د هغوی کينه د حضرت يوسف سره نوره هم زياته شوه. (۶) هغوی ته يې وفرمايل: <ما چې کوم خوب ليدلی دی هغه ته غوږ ونيسئ. (۷) مونږ په پټي کې د غلو دانو گېډۍ تړلې او ناڅاپه زما گېډۍ پورته شوه او نېغه ودرېدله او ستاسو گېډۍ زما د گېډۍ په شاوخوا باندې راټولې شوې او هغې ته يې سجده وکړه.>

(۸) د هغه ورونو پوښتنه وکړه: <آيا ته غواړې چې پادشاه شې او په مونږ باندې حکومت وکړې؟> نو د حضرت يوسف د خوبونو په سبب او د هغو شیانو له کبله چې د هغوی په باره کې يې وفرمايل د هغه د ورونو کينه نوره هم زياته شوه.

(۹) بيا حضرت يوسف بل خوب وليده او خپلو ورونو ته يې بيان کړ: <ما بل خوب وليده چې په هغه کې لمر، سپوږمۍ او يوولس ستورو ماته سجده کوله.>

(۱۰) هغه دا خوب خپل پلار ته هم بيان کړ. د هغه پلار هغه وراټه او ويې فرمايل: <دا څه قسم خوب دی چې تا ليدلی دی؟ آيا په رښتيا سره به زه، ستا مور او ستا وروڼه تاته راځو او سجده به درته کوو؟> (۱۱) د حضرت يوسف ورونو د هغه سره کينه راواخيستله، مگر د هغه پلار دا موضوع په خپل ذهن کې وساتله.

حضرت يوسف د خپلو ورونو له خوا خرڅېري

(۱۲) يوه ورځ د حضرت يوسف وروڼه د رمو د څرولو دپاره شکيم ته لاړل. (۱۳) حضرت يعقوب يوسف ته وفرمايل: <ستا وروڼه شکيم ته نژدې رمې څروي. زه غواړم چې تا هغوی ته ورولېرم.>

هغه ځواب ورکړ: <ډېره ښه ده.>

(۱۴) د هغه پلار وويل: <لاړ شه او وگوره چې ستا وروڼه روغ رمټ دي او رمې روغې جوړې دي که نه، ماته بېرته خبر راوړه.> نو هغه يې د حبرون له درې څخه ولېږه. حضرت يوسف شکيم ته ورسېده (۱۵) او په صحرا کې شاوخوا سرگردانه گرځېده. يو سړي هغه وليده او پوښتنه يې ورڅخه وکړه: <څه شی لټوي؟>

١٦ هغه خواب ورکړ: <زه خپل ورونه لټوم. آیا ماته ویلی شې چې هغوی چېرته خپلې رمې خړوي؟>

١٧ هغه سړي خواب ورکړ: <هغوی پخوا له دې ځایه تللي دي. د هغوی څخه مې واورېدل چې ویل یې، راکځ چې دوتان ته ځو.> نو حضرت یوسف خپلو ورونو پسې لاړ او په دوتان کې یې هغوی پیدا کړل. ١٨ هغوی حضرت یوسف له لېرې ولیده او مخکې له دې چې حضرت یوسف دوی ته ورورسیږي، هغوی ورته دسیسه جوړه کړه چې ویې وژني. ١٩ هغوی یو او بل ته سره وویل: <هغه دی، خوب لیدونکی راروان دی.> ٢٠ راکځ چې هغه ووژنو او په یو کوهي کې یې وغورزوو او وېه وایو چې هغه یو داړونکي ځناور وځور. بیا به وگورو چې د هغه خوبونه څنگه کیږي.>

٢١ کله چې روبین دا خبره واورېدله، هڅه یې وکړه چې هغه د خپلو ورونو د لاسونو څخه خلاص کړي، نو هغه وویل: <هغه به نه وژنو.> ٢٢ روبین هغوی ته وویل: <وینه مه تویوئ. هغه په دې کوهي کې چې دلته په دې دښته کې دی وغورزوئ، خو لاس ورته مه اچوئ.> هغه دا خبره د دې دپاره وکړه چې حضرت یوسف د دوی څخه خلاص کړي او بېرته یې خپل پلار ته بوځي. ٢٣ نو کله چې حضرت یوسف خپلو ورونو ته راغی، هغوی ورڅخه هغه ښکلې چینه چې اوږده لستونې یې درلودل وویستله. ٢٤ هغه یې ونيوه او په کوهي کې یې وغورزواه. کوهی وچ ؤ او اوبه په کې نه وي.

٢٥ په هغه وخت کې چې دوی ډوډۍ خوړله، ناڅاپه یې ولیدل چې د اسماعیلیانو کاروان د جلعاد څخه راروان دی او د هغوی اوبیان په مسالو، ملهمو او کنډ باندې بار وو او روان وو چې هغه مصر ته یوسي. ٢٦ یهودا خپلو ورونو ته وویل: <د خپل ورور د وژلو او د هغه د قتل د پټولو څخه به مونږ ته څه گټه راورسیږي؟> ٢٧ راکځ چې هغه په اسماعیلیانو باندې خرڅ کړو. مونږ به هغه ته زیان نه رسوو، ځکه چې هغه زموږ ورور او زموږ خپله وینه او خپل هډوکي دی.> د هغه ورونه په دې رضا شول. ٢٨ نو کله چې سوداگران تېرېدل، د هغه ورونو حضرت یوسف له کوهي څخه راوویست او هغه یې په اسماعیلیانو باندې په شل مثقاله سپینو زرو خرڅ کړ. هغوی حضرت یوسف مصر ته یووړ.

٢٩ کله چې روبین بېرته کوهي ته راغی او ویې ولیدل چې حضرت یوسف هلته نشته، نو له غمه یې خپل کالي وشکول. ٣٠ هغه بېرته خپلو ورونو ته ورغی او ویې ویل: <هلک هلته نشته، څه وکړم؟>

٣١ بیا هغوی یو وز حلال کړ او د حضرت یوسف چینه یې د هغه په وینه کې غوټه کړه. ٣٢ هغوی هغه چینه بېرته خپل پلار ته یوړله او ویې ویل: <دا مونږ وموندله. وگوره چې دا ستا د زوی ده که نه.>

٣٣ حضرت یعقوب هغه وپېژندله او ویې فرمایل: <دا زما د زوی چینه ده! کوم داړونکي ځناور هغه خوړلی دی او په رښتیا سره یوسف ټوټې ټوټې شوی دی.> ٣٤ نو حضرت یعقوب له خفگانه خپل کالي وشکول. د ویر کالي یې واغوستل او ډېرې ورځې د خپل زوی دپاره غمجن ؤ. ٣٥ د هغه ټول زمان او لورگاني راغلي چې هغه ته تسلي ورکړي، مگر هغه دا تسلي ونه منله او ویې فرمایل: <د خپل زوی دپاره به زه د دې غم سره قبر ته ځم.> نو پلار یې د هغه دپاره وژړل.

٣٦ په هغه وخت کې سوداگرانو حضرت یوسف په مصر کې په فوطیفار باندې چې د فرعون د درباریانو څخه ؤ او د دربار د گارډ قوماندان ؤ خرڅ کړ.

یهودا او تamar

٣٨ ١ داسې وشول چې په هغه وخت کې یهودا خپل ورونه پرېښودل او د حیره په نوم یو سړي سره چې د عدولام د ښار څخه ؤ پاتې شو. ٢ هلته یهودا د شوعه په نوم د یو کنعاني د لور سره مخامخ شو. یهودا د هغې سره واده وکړ او ورسره یوځای شو. ٣ هغه امیدواره شوه او زوی یې وزېراوه او په هغه باندې یې غیر نوم کېښود. ٤ هغه بیا امیدواره شوه او زوی یې وزېراوه. په هغه باندې یې اونان نوم کېښود. ٥ هغې بل زوی وزېراوه او په هغه باندې یې شیله نوم کېښود. یهودا په کزيب کې ؤ چې هلک پیدا شو.

٦٤ يهودا خپل مشر زوی ته ښځه وکړه او د هغې نوم تامار ؤ. ٦٥ د غير روڼه د څښتن په نظر کې خرابه وه. نو څښتن هغه مړ کړ. ٦٨ هغه وخت يهودا د غير ورور اوانان ته وويل: <لار شه او د خپل ورور د کونډې سره يوځای شه او د مېړه د ورور په توگه دې خپل مسئوليت ترسره کړه، ترڅو ستا ورور هم اولادونه ولري.> ٦٩ مگر اوانان په دې پوهېده چې دا به د ده اولادونه نه وي. نو کله به چې هغه د خپلې کونډې وربندارې سره ځملاست، خپل ځان به يې په ځمکه باندې ازال کاوه او نه يې غوښتل چې د خپل ورور دپاره اولاد راوړي. ٧٠ څه چې هغه کول هغه د څښتن په نظر کې بد ښکاره کېدل. نو څښتن هغه هم وواژه. ٧١ نو يهودا خپلې نړور تامار ته وويل: <د خپل پلار په کور کې د کونډې په توگه اوسېږه تر هغې پورې چې زما زوی شپله لوی شي.> ځکه هغه وپرېده چې شپله به هم د خپلو ورونو په شان مړ شي. نو تامار لاړه چې د خپل پلار په کور کې واوسېږي.

٧٢ څه موده وروسته د يهودا ښځه يعنې د شوعه لور مړه شوه. کله چې د غم وخت تېر شو، نو يهودا د خپل دوست حيره عدولامي سره د تمنه ښار ته چې هلته د هغه پسونه سکولودل کېدل لاړ. ٧٣ کله چې تامار خبره شوه چې د هغې خسر د خپلو پسونو د سکولودلو دپاره تمنې ته روان دی، نو هغې خپل د کونډتوب کالي وويستل، خپل مخ يې په ځادر کې پټ کړ او د عيناييم په دروازه کې چې د تمنې په لاره کې وه کېښناستله. هغې دا کار په دې خاطر وکړ چې د يهودا کشر زوی غټ شوی ؤ، مگر يهودا دا پلان نه درلود چې تامار ورته په نکاح کړي.

٧٤ کله چې يهودا هغه وليدله، په هغې يې د فاحشې گمان وکړ، ځکه چې مخ يې پټ ؤ. ٧٥ هغه پوه نه شو چې هغه د ده نړور ده. هغه د لارې په غاړه باندې هغې ته ورغی او ويې ويل: <راشه، چې درسره ځملم.>

هغې پوښتنه وکړه: <ماته به څه راکړې چې درسره ځملم؟>

٧٦ هغه وويل: <زه به د خپلې رمې څخه تاته يو سپرلی درولېږم.>

هغې پوښتنه وکړه: <تر هغې پورې چې ته هغه رالېږې، ماته به څه شی د ضمانت په توگه پرېږدې؟>

٧٧ هغه وويل: <څه شی درته د ضمانت په توگه درکړم؟>

هغې ځواب ورکړ: <مهر، د هغه مزی او دا امسا چې ستا په لاس کې ده.> نو هغه دا هرڅه هغې ته ورکړل او ورسره ځملاست او تامار د هغه څخه اميدواړه شوه. ٧٨ تامار کور ته لاړه. خپل ځادر يې لېرې کړ او خپل د کونډتوب کالي يې واغوستل.

٧٩ نو يهودا د خپل عدولامي دوست په لاس سپرلی ورولېږه ترڅو د هغې ښځې څخه د ضمانت شيان بېرته واخلي. مگر هغه يې پيدا نه کړه. ٨٠ ده د عنايم له خلکو څخه پوښتنه وکړه: <هغه فاحشه چې دلته په لاره کې ناسته وه چېرته ده؟>

هغوی وويل: <دلته هيڅ وخت فاحشه ښځه نه وه.>

٨١ هغه بېرته يهودا ته ورغی او ويې ويل: <ما هغه پيدا نه کړه. برسېره پر دې د هغه ځای خلکو وويل: دلته هيڅ فاحشه ښځه نه وه.>

٨٢ نو يهودا وويل: <پرېږده چې هغه شيان خپل ځانته وساتي. مونږ نه غواړو چې د خلکو د خندا شو. دا دی ما هغې ته دغه سپرلی ورولېږه مگر تا هغه پيدا نه کړه.>

٨٣ درې مياشتې پس يهودا ته خبر ورسېد: <ستا نړور تامار د يوې فاحشې په شان عمل کړی دی او هغه اوس اميدواړه ده.>

يهودا وويل: <هغه بيرون راوباسی او ويې سوزوی چې مړه شي.>

٢٥) چې څنگه يې هغه بيرون راوويستله، خپل خسر ته يې پيغام ورولبړه وېي ويل: <زه د هغه سړي څخه اميدواړه شوې يم كوم چې د دې شيانو خاوند دى.> هغې زياته كړه: <وگوره. دا مهر، د هغه مزى او دا امسا وپېژنه چې د چا دي.>

٢٦) يهودا هغه وپېژندل او وېي ويل: <هغه په حقه ده. زه د هغې سره په خپل لوظ كې ناكام شوم. ما بايد هغه خپل زوى شيله ته واده كړې واى.> يهودا بيا د هغې سره يوځاى نه شو.

٢٧) كله چې د تامار د اولاد د زېږولو وخت راورسېد، نو د هغې په گېډه كې غبرگونې وو. ٢٨) د زېږولو په وخت كې د هغو څخه يو خپل لاس راوويست نو دا يې يو سور مزى واخيست او د هغه په مړوند باندې يې وټاړه او وېي ويل: <دا اول راووت.> ٢٩) خو كله چې هغه خپل لاس بېرته كښ كړ د هغه ورور راووت او هغې وويل: <ته څرنگه راووتلې!> او په هغه باندې يې فارص نوم كېښود. ٣٠) پس له هغې د هغه ورور چې په مړوند باندې يې سور مزى و راووت او هغه يې د زارح په نوم ياد كړ.

حضرت يوسف او د فوطيفار ښځه

٣٩) ١) اسماعيليانو حضرت يوسف مصر ته يووړ او په فوطيفار باندې يې خرڅ كړ چې نوموړى د فرعون د درباريانو څخه ؤ او د دربار د گارډ قوماندان ؤ. ٢) څښتن د حضرت يوسف سره مل ؤ او هغه يې بريالى كړ. هغه د خپل مصري بادار په كور كې اوسېده. ٣) بادار يې وليدل چې څښتن د حضرت يوسف سره مل دى او په هر كار كې هغه ته برى وركوي. ٤) فوطيفار د هغه څخه خوشاله ؤ او هغه يې خپل شخصي نوكر ونيوه او هرڅه چې يې خپل كور كې درلودل، ټول يې هغه ته وسپارل. ٥) د هماغه وخت څخه څښتن د حضرت يوسف له سببه د دې مصري خاندان ته بركت وركړ او د هغه په ټولو شيانو باندې كه د هغه په كور كې وو او كه د هغه ځمكه وه، د څښتن بركت ؤ. ٦) فوطيفار چې هرڅه درلودل هغه يې حضرت يوسف ته وسپارل چې څارنه يې وكړي. هغه له خوراك څخه پرته نور د هېڅ شي سره كار نه درلود.

حضرت يوسف ډېر ښايسته ؤ او ښكلى اندام يې درلود. ٧) څه موده وروسته د حضرت يوسف سره د فوطيفار د ښځې مينه پيدا شوه او ورته وېي ويل: <راشه، زما سره ځمله.> ٨) مگر هغه انكار وكړ او هغې ته يې وفرمايل: <گوره، هرڅه چې زما د بادار په كور كې دي د هغو په باره كې هغه اندېښنه نه لري، ځكه چې زه دلته يم. هرڅه چې هغه يې لري ماته يې راسپارلي دي.> ٩) زه په دې كور كې داسې اختيار لرم لكه څنگه چې هغه يې لري او زما بادار پرته له ستا چې د هغه ښځه يې، نور هېڅ شى زما څخه نه دى سپمولى. نو بيا زه څنگه كولى شم چې داسې بد كار وكړم او د خداى پاك په مقابل كې گناه وكړم؟> ١٠) كه څه هم هغې به هره ورځ حضرت يوسف ته خبرې كولې، خو هغه له دې څخه انكار كاوه چې د هغې سره ځملي او يا دې ورتزدي شي.

١١) مگر يوه ورځ كله چې حضرت يوسف كور ته ننوت چې خپل كار وكړي، د كور د نوكرانو له جملې څخه هلته هېڅ څوك نه ؤ. ١٢) هغې حضرت يوسف له چينې څخه ونيوه او ورته وېي ويل: <زما سره ځمله.> مگر هغه خپله چينه د هغې په لاس كې پرېښودله او د كور څخه دباندې وتښتېد. ١٣) كله چې هغې وليدل چې هغه خپله چينه د هغې په لاس كې پرېښودله او د كور څخه وتښتېد، ١٤) نو د خپل كور نوكرانو ته يې غږ وكړ او وېي ويل: <گورئ! دغه عبرانى سړى زما مېړه كور ته راوستى دى چې زمونږ بې عزتي وكړي. هغه زما كوټې ته راننوت چې ما يې عزته كړي، مگر ما په لوړ اواز سره چيغې ووهلې.> ١٥) كله چې هغه زما چيغې واورېدلې، هغه وتښتېد او خپله چينه يې زما سره پرېښودله.<

١٦) هغې د حضرت يوسف چينه د ځان سره وساتله تر هغې پورې چې مېړه يې كور ته راغى. ١٧) بيا هغې فوطيفار ته دا قصه بيان كړه: <هغه عبرانى غلام چې مونږ ته دې راوستى دى، زما كوټې ته راننوت چې ما يې عزته كړي.> ١٨) مگر څنگه چې ما د مرستې دپاره چيغې ووهلې، خپله چينه يې زما سره پرېښودله او د كور څخه وتښتېد.<

١٩) کله چې د حضرت يوسف بادار دغه قصه واورېدله چې د هغه ښځې ورته بيان کړه، هغه د قهره سور شو. ٢٠) د حضرت يوسف بادار هغه ونيوه او په هغه زندان کې يې واچاوه چې د پادشاه بنديان به په کې ساتل کېدل او هغه هلته پاتې شو. ٢١) مگر څښتن د حضرت يوسف سره مل ؤ. هغه ته يې برکت ورکړ، نو د زندان رئيس د هغه څخه خوشاله ؤ. ٢٢) هغه حضرت يوسف د نورو ټولو بنديانو مشر کړ او هغه ته يې د هغو ټولو کارونو مسؤليت ور په غاړه کړ چې په زندان کې به کېدل. ٢٣) د زندان رئيس د هغه څه په هکله چې حضرت يوسف ته سپارل شوي وو انديښنه نه درلودله، ځکه چې څښتن د حضرت يوسف سره مل ؤ او کوم کارونه چې هغه کول څښتن ورته په هغو ټولو کې بری وړکاوه.

حضرت يوسف د بنديانو خوبونه تعبيروي

٤٠) ١) څه موده وروسته د مصر د پادشاه يعنې فرعون د ساقيانو او نانوايانو د مشرانو څخه د پادشاه په مقابل کې غلطې وشوه. ٢) فرعون په دې دواړو درباريانو باندې په قهر شو ٣) او هغوی يې په هغه زندان کې واچول چې د دربار د گارډ د قوماندان په کور کې ؤ يعنې په هماغه زندان کې چې حضرت يوسف په کې بندي ؤ. ٤) هغوی زيات وخت په زندان کې تېر کړ او د گارډ قوماندان هغوی حضرت يوسف ته وسپارل او هغه د دوی خدمت کاوه.

٥) د ساقيانو او نانوايانو مشرانو چې په زندان کې وو په يوه شپه دواړو خوب وليد او هر يو خوب خپله معنی درلودله. ٦) کله چې سهار حضرت يوسف هغوی ته ورغی، ويې ليدل چې هغوی خفه وو. ٧) نو هغه ورڅخه پوښتنه وکړه: <تاسو نن ولې دومره خفه يئ؟>

٨) هغوی ځواب ورکړ: <مونږ دواړو خوبونه ليدلي دي، مگر څوک نشته چې هغه تعبير کړي.>

حضرت يوسف هغوی ته وفرمايل: <د خوبونو تعبيرول د خدای کار دی. خپل خوبونه ماته ووايئ.>

٩) نو د ساقيانو مشر خپل خوب حضرت يوسف ته بيان کړ. هغه ته يې وويل: <په خوب کې مې خپلې مخې ته د انگورو تاک وليد. ١٠) په تاک کې درې څانگې وې. څنگه چې غوټی يې وکړې نو هغه وغوړېدلې او د انگورو وړي پاخه شول. ١١) د فرعون پياله مې په لاس کې وه. نو انگور مې واخيستل او په پياله کې مې وزبېښل او پياله مې د فرعون په لاس کې ورکړه.>

١٢) حضرت يوسف وفرمايل: <د هغه تعبير دا دی: درې څانگې درې ورځې دي. ١٣) په دې درې ورځو کې به فرعون تا ازاد کړي او وبه دې بڅښي او بېرته به دې په خپل کار باندې مقرر کړي. ته به د پخوا په شان لکه څنگه چې د هغه ساقي وې، د فرعون پياله به د هغه په لاس کې ورکوې. ١٤) خو کله چې داسې وشي، ما در په ياد کړه او زما سره احسان وکړه. فرعون ته زما په باره کې يادونه وکړه او له دې زندان څخه مې وباسه. ١٥) ځکه چې زه د عبرانيانو د وطن څخه په زور تښتول شوی يم او دلته مې هم هيڅ داسې کار نه دی کړی چې ما دې په زندان کې واچوي.>

١٦) کله چې د نانوايانو مشر وليدل چې ښه تعبير دی، نو حضرت يوسف ته يې وويل: <ما هم خوب وليده چې د ډوډيو درې ټوکری مې په سر وې.

١٧) په پاسنی ټوکری کې د فرعون دپاره هر قسم ډوډی وې او مرغانو به هغه د دې ټوکری څخه خوړلې.>

١٨) حضرت يوسف په ځواب کې وفرمايل: <د دې تعبير دا دی: درې ټوکری درې ورځې دي. ١٩) په دې درې ورځو کې به فرعون ستا سر پرې

کړي او تا به په ونه کې ځوړند کړي او مرغان به ستا غوښه وخوري.>

٢٠) په دريمه ورځ د فرعون د زېږېدلو کاليزه وه. هغه خپلو درباريانو ته مېلمستيا ورکړه او د ساقيانو او نانوايانو مشران يې ازاد کړل او د خپلو درباريانو په مخکې يې حاضر کړل. ٢١) هغه د ساقيانو مشر په خپل پخواني کار باندې مقرر کړ او پياله يې يو ځل بيا د فرعون په لاس کې ورکړه. ٢٢) مگر د

نانوایانو مشر یې په دار وڅېژاوه، لکه څنگه چې حضرت یوسف هغوی ته تعبیر کړی ؤ. (۲۳) د ساقیانو مشر حضرت یوسف رایاد نه کړ او هغه یې بېخي هېر کړ.

حضرت یوسف د فرعون خوبونه تعبیروي

۴۱ (۱) پوره دوه کاله تېر شوي وو چې فرعون خوب ولیده چې د نیل د سیند په غاړه ولاړ ؤ. (۲) ناڅاپه اووه بڼې او چاغې غواگانې د سیند څخه راووتلې او په لوڅو کې څرېدلې. (۳) د هغو څخه وروسته نورې اووه غواگانې چې بدرنگې او ډنگرې وې، راووتلې او د سیند په غاړه د هغو تر څنگه ودرېدلې. (۴) بدرنگه او ډنگرو غواگانو هغه بڼې او چاغې غواگانې وخورلې. بیا فرعون راوینس شو. (۵) هغه بیا ویده شو او بل خوب یې ولیده چې د غلو دانو اووه ډک او پاخه وړي په یوه ډنډر کې راشنه شول. (۶) له هغو څخه وروسته د غلو دانو نور اووه نري او د دښتې باد سوزولي وړي راشنه شول. (۷) د غلو دانو اوو نریو وړو هغه ډک او پاخه وړي روغ تېر کړل. بیا فرعون راوینس شو او پوه شو چې هغه خوب ولیده. (۸) په سهار د هغه فکر پرېشانه ؤ. هغه د مصر ټول جادوگران او حکیمان راوغوښتل. هغه خپل خوبونه هغوی ته بیان کړل، مگر هیڅ یو ونه شو کولی چې هغه فرعون ته تعبیر کړي.

(۹) په دې وخت کې د ساقیانو مشر فرعون ته وویل: <نن راته رایاد شول چې زما څخه خطا شوې ده. (۱۰) یو ځلې فرعون په خپلو نوکرانو باندې په قهر شوی ؤ او زه او د نانوایانو مشر یې د دربار د گارډ د قوماندان په کور کې په زندان کې واچولو. (۱۱) مونږ دواړو په یوه شپه خوب ولیده او هر یو خوب ځانته خپله معنی درلودله. (۱۲) په هغه ځای کې یو عبراني ځوان چې د دربار د گارډ د قوماندان غلام ؤ زمونږ سره ؤ. مونږ خپل خوبونه هغه ته بیان کړل او هغه زمونږ خوبونه زمونږ دپاره تعبیر کړل. (۱۳) لکه څنگه چې هغه تعبیر کړی ؤ، کټ مټ هماغسې وشول. زه بېرته په خپل ځای مقرر شوم او هغه بل سړی په دار وڅېژولی شو.>

(۱۴) نو فرعون حضرت یوسف راوغوښت او هغه یې ډېر ژر د زندان څخه راوویست. حضرت یوسف خپله ږیره او سر وڅرايل، خپل کالي یې بدل کړل او د فرعون حضور ته راغی. (۱۵) فرعون حضرت یوسف ته وویل: <ما خوب لیدلی او څوک نشته چې هغه تعبیر کړي. مگر ما ستا په هکله اورېدلې دي چې کله خوب واورې، نو تعبیر یې کولی شي.>

(۱۶) حضرت یوسف فرعون ته په ځواب کې وفرمایل: <اعلیحضرته، زه دا نه شم کولی، مگر خدای پاک به ښه تعبیر درکړي.>

(۱۷) فرعون حضرت یوسف ته وویل: <ما خوب ولیده چې زه د نیل د سیند په غاړه ولاړ وم، (۱۸) په دې وخت کې اووه چاغې او بڼې غواگانې د سیند څخه راووتلې او په لوڅو کې څرېدلې. (۱۹) د هغوی څخه وروسته نورې اووه غواگانې راووتلې چې داسې ډنگرې او بدشکله وې چې ما د مصر په ټول هېواد کې هیڅکله نه وې لیدلې. (۲۰) ډنگرو او بدشکله غواگانو هغه اولنې چاغې غواگانې وخورلې. (۲۱) مگر د خوړلو څخه وروسته هم څوک نه پوهېدل چې دوی به څه خوړلي وي ځکه چې هغوی د پخوا په شان ډنگرې ښکارېدلې. نو په دې وخت کې زه راوینس شوم. (۲۲) همدارنگه ما په خوب کې ولیدل چې د غلو دانو اووه ډک او پاخه وړي په یوه ډنډر کې راشنه شول. (۲۳) د هغو څخه وروسته نور اووه نري او د دښتې باد سوزولي وړي راشنه شول. (۲۴) اووه نریو وړو هغه ډک وړي روغ تېر کړل. نو ما خپل خوب جادوگرانو ته وویل، مگر هیچا ونه شو کولی چې هغه ماته تعبیر کړي.>

(۲۵) نو حضرت یوسف فرعون ته وفرمایل: <د دواړو خوبونو معنی یوه ده. څه چې خدای پاک غواړي ویې کړي هغه یې تاسو ته څرگند کړل. (۲۶) اووه بڼې غواگانې اووه کاله دي او د غلو دانو اووه ډک وړي هم اووه کاله دي، هغوی یوشان معنی لري. (۲۷) اووه ډنگرې او بد رنگه غواگانې چې د هغو څخه وروسته راووتلې او د غلو دانو اووه نري او د دښتې باد سوزولي وړي د قحطۍ اووه کاله دي. (۲۸) دا هماغه څه دي چې تاسو ته مې وویل. څه

چې خدای پاک غواړي ويې کړي تاسو ته يې څرگند کړي دي. (٢٩) اووه کاله به د مصر په ټول هېواد کې ډېره پرېماني راشي. (٣٠) مگر له هغې وروسته به د اووه کالو دپاره داسې قحطي راشي چې د مصر په ملک کې به هغه ټوله پرېماني هېره شي. ځکه چې قحطي به هېواد تباه کړي (٣١) او پرېماني به په هېواد کې بېخي هېره شي، دا ځکه چې هغه قحطي چې په هغې پسې راځي هغه به ډېره سخته وي. (٣٢) دا چې تاسو دوه خوبونه ليدلي دي د هغو معنی دا ده چې دا د خدای پاک فيصله ده چې دا کار وکړي او هغه به ژر داسې وکړي.

(٣٣) اوس بايد تاسو يو پوه او د حکمت لرونکی سړی پيدا کړئ او هغه دې د مصر د هېواد دوهم مشر وټاکئ. (٣٤) تاسو بايد په ټول هېواد کې ماموران وټاکئ چې د اووه کالو پرېماني په موده کې د مصر د حاصلاتو څخه پنځمه برخه راټوله کړي. (٣٥) هغوی ته امر وکړئ چې د پرېماني په کلونو کې غله راټوله کړي او هغوی ته اختيار ورکړئ چې هغه په ښارونو کې ذخيره کړي او ساتنه يې وکړي. (٣٦) هغه بايد د هېواد دپاره ذخيره شي چې د اووه کالونو د قحطي په موده کې چې په مصر باندې راتلونکې ده ورڅخه کار واخيستل شي ترڅو هېواد د قحطي په اثر وران نه شي.

(٣٧) دغه وړاندیز د فرعون او د هغه د ټولو درباريانو په نظر کې ښه ښکاره شو. (٣٨) نو فرعون د هغوی څخه پوښتنه وکړه: <آيا کولی شو چې د يوسف په شان يو څوک راپيدا کړو چې د خدای پاک روح په کې دی؟> (٣٩) نو فرعون حضرت يوسف ته وويل: <څرنگه چې خدای پاک دا هرڅه تاته ښودلي دي نو ستا په شان د حکمت خاوند او پوه سړی نشته. (٤٠) زه به تا د خپل هېواد دوهم مشر کړم او زما ټول قوم به ستا حکمونه مني او د واک په لحاظ به ته زما څخه پس دوهم نفر يې.>

حضرت يوسف د مصر دوهم مشر

(٤١) نو فرعون حضرت يوسف ته وويل: <په دې ډول مې ته د مصر د ټول هېواد دوهم مشر وټاکلې.> (٤٢) فرعون د خپلې گوتې څخه هغه گوته راوويستله چې په هغې کې د پادشاهي مهر لگېدلی ؤ او هغه يې حضرت يوسف ته ور په گوته کړه. هغه حضرت يوسف ته د کتان ډېره ښه چينه ورواغوستله او د سرو زرو زنجير يې د هغه په غاړه کې واچاوه. (٤٣) فرعون هغه ته خپله دوهمه شاهي گاډی ورکړه چې په کې سپور شي او خلکو د هغه په مخکې نارې وهلې: <لاره پرېږدئ! لاره پرېږدئ!> په دې ډول يې حضرت يوسف د مصر د ټول هېواد دوهم مشر وټاکه. (٤٤) فرعون حضرت يوسف ته وويل: <زه فرعون يم، مگر هيڅوک به ستا له اجازې څخه پرته په ټول مصر کې هيڅ نه شي کولی.> (٤٥) فرعون په حضرت يوسف باندې صفات فعنيح نوم کېښود او د اون د کاهن فوطي فارع لور اسنات يې هغه ته په نکاح ورکړه. نو په دې ډول حضرت يوسف د مصر په ټول هېواد باندې واک ترلاسه کړ. (٤٦) حضرت يوسف دېرش کلن ؤ چې د مصر د پادشاه يعنې فرعون په خدمت کولو يې پيل وکړ. حضرت يوسف د فرعون د حضور څخه لار او په ټول مصر کې وگرځېد. (٤٧) د اووه کالو پرېماني په موده کې ځمکې ډېر زيات حاصلات ورکړل. (٤٨) په دې موده کې حضرت يوسف په مصر کې ټول خوراکي مواد راټول کړل او هغه يې په ښارونو کې ذخيره کړل او د هر ښار د شاوخوا ځمکو خوراکي مواد يې په هماغه ښار کې ذخيره کړل. (٤٩) حضرت يوسف لکه د درياب د شگو په شان ډېره زياته غله ذخيره کړه او هغه دومره زياته وه چې د حساب څخه وتلې وه.

(٥٠) د قحطي د کالونو د راتلو څخه مخکې د اون د کاهن فوطي فارع لور اسنات حضرت يوسف ته دوه زامن وزېږول. (٥١) حضرت يوسف د خپل مشر زوی نوم منسي کېښود، نو ځکه يې وفرمايل: <خدای پاک زما ټولې سختی او زما د پلار ټوله کورنی زما څخه هېره کړه.> (٥٢) او بيا د دوهم زوی نوم يې افرام کېښود او ويې فرمايل: <دا ځکه چې خدای پاک ماته په هغه وطن کې اولادونه راکړل چې زه په کې په تکليف وم.>

(٥٣) نو هغه پرېماني چې د اووه کالو دپاره په مصر کې وه پای ته ورسېدله. (٥٤) لکه څنگه چې حضرت يوسف فرمايلي وو، د قحطي اووه کاله شروع شول. په نورو ټولو هېوادونو کې قحطي وه مگر په ټول مصر کې غله وه. (٥٥) کله چې مصريان وړي شول، نو د ډوډی دپاره يې فرعون ته فریاد وکړ. نو فرعون ټولو مصريانو ته وويل: <يوسف ته ورشئ او هرڅه چې تاسو ته وايي هغه وکړئ.> (٥٦) قحطي ډېره سخته شوه او په ټول هېواد کې خپره شوه، نو حضرت يوسف گودامونه پرانيستل او په مصريانو باندې يې غله خرڅوله. (٥٧) د ټولو هېوادونو خلک مصر ته راتلل چې د حضرت يوسف څخه غله

واخلي، ځکه چې په ټوله دنيا کې سخته قحطي وه.

د حضرت يوسف وروڼه د غلو دانو اخیستلو دپاره مصر ته ځي

۴۲) کله چې حضرت یعقوب خبر شو چې په مصر کې غلې دانې شته، نو هغه خپلو زامنو ته وویل: <تاسو ولې هسې ناست یئ او یو او بل ته گورئ؟> (۲) ما اورېدلي دي چې په مصر کې غلې دانې شته. هلته لار شئ او زموږ دپاره یو څه واخلي چې له لوړې څخه مړه نه شو. <(۳) نو د حضرت يوسف لس وروڼه د غلو دانو د اخیستلو دپاره مصر ته لاړل. (۴) مگر حضرت یعقوب د حضرت يوسف ورور بنیامین د هغوی سره ونه لېږه ځکه چې هغه وېرېده چې کوم زیان ورته ونه رسیږي.

۵) نو د حضرت یعقوب زامن هم د هغو کنعانیانو په ډله کې وو چې د غلې د اخیستلو دپاره راغلي وو، ځکه چې په کنعان کې هم قحطي وه. (۶) حضرت يوسف د مصر د دوهم مشر په توګه د ټولې دنيا په خلکو باندې غله خرڅوله، نو کله چې د حضرت يوسف وروڼه راوړسېدل هغه ته په سجده پرېوتل. (۷) څنگه چې حضرت يوسف خپل وروڼه ولیدل هغوی یې وپېژندل مګر ځان یې هغوی ته لکه د یو پردي په شان وښود او د هغوی سره یې په سخته لهجه خبرې وکړې. هغه پوښتنه ورڅخه وکړه: <له کوم ځای څخه راغلي یئ؟>

هغوی ځواب ورکړ: <موږ د کنعان څخه راغلي یو چې یو څه غله واخلو.>

۸) که څه هم حضرت يوسف خپل وروڼه وپېژندل مګر هغوی حضرت يوسف ونه پېژانده. (۹) په دې وخت کې حضرت يوسف خپل هغه خوبونه راباد کړل چې د هغوی په باره کې یې لیدلي وو او هغوی ته یې وفرمایل: <تاسو جاسوسان یئ! تاسو د دې دپاره راغلي یئ چې وگورئ زموږ په هېواد کې د کوم ځای امنیت کمزوری دی.>

۱۰) هغوی ځواب ورکړ: <نه زما باداره، ستا غلامان د غلې د اخیستلو دپاره راغلي دي. (۱۱) موږ ټول وروڼه یو. موږ جاسوسان نه یو، موږ صادق خلک یو.>

۱۲) حضرت يوسف هغوی ته وفرمایل: <نه! تاسو د دې دپاره راغلي یئ چې وگورئ زموږ په هېواد کې د کوم ځای امنیت کمزوری دی.>

۱۳) هغوی ځواب ورکړ: <ستا غلامان دولس وروڼه د یو سړي زامن یو چې هغه د کنعان په خاوره کې اوسیږي. یو ورور مو مړ شوی دی او کشر ورور اوس زموږ د پلار سره دی.>

۱۴) حضرت يوسف هغوی ته وفرمایل: <دا همدا خبره ده لکه څنگه چې ما درته ویلي وو. تاسو جاسوسان یئ. (۱۵) اوس به تاسو په دې ډول وازمایلی شئ. زه د فرعون په ژوندون باندې قسم خورم چې تاسو به هیڅکله له دې ځایه لار نه شئ تر هغې پورې چې ستاسو کشر ورور دلته رانه شي. (۱۶) ستاسو څخه دې یو تن لار شي چې ستاسو ورور راوړي او پاتې به په زندان کې وساتل شي ترڅو ستاسو خبره وازمایلی شي چې تاسو رښتیا وایئ او که نه. که داسې نه وي نو د فرعون په نامه باندې قسم خورم چې تاسو جاسوسان یئ.> (۱۷) هغوی یې درې ورځې په زندان کې وساتل.

۱۸) په دریمه ورځ حضرت يوسف هغوی ته وفرمایل: <زه له خدایه وېرېږم. زه به تاسو په یو شرط ژوندي پرېږدم، (۱۹) که چېرې تاسو صادقان یئ، نو ستاسو د ورونو څخه دې یو نفر په زندان کې پاتې شي او نور کولی شي چې لار شي او خپلو وړیو کورنیو ته غله یوسي. (۲۰) مګر تاسو خامخا خپل کشر ورور ماته راوړئ نو ستاسو خبره به ثابته شي چې رښتیا وایئ او تاسو به مړه نه شئ.>

هغوی رضا شول (۲۱) او یو بل ته یې وویل: <اوس موږ دغه تکلیف د هغه کار په نتیجه کې وینو چې د خپل ورور سره مو کړی دی. موږ ولیدل چې

هغه په لوی مصیبت کې ؤ او مونږ ته یې د خپل ژوند دپاره زاري کوله، مگر مونږ قبوله نه کړه. په همدې سبب دغه مصیبت په مونږ باندې راغلی دی. <

۲۲) روښن ځواب ورکړ: <آیا تاسو ته مې ونه ویل چې د دې هلک په مقابل کې گناه مه کوئ؟ مگر تاسو زما خبره ونه منله! اوس به مونږ د هغه د وینې حساب ورکوو.> ۲۳) هغوی ته معلومه نه وه چې حضرت یوسف د هغوی په خبرو باندې پوهیږي، ځکه چې دوی د هغه سره د ترجمان په وسیله خبرې کولې. ۲۴) حضرت یوسف د هغوی څخه لېرې لار او په ژړا شو. مگر بېرته دوی ته راستون شو او بیا یې د هغوی سره خبرې وکړې. د هغوی څخه یې شمعون ونيوه او د هغوی په مخ کې یې وتاړه.

د حضرت یوسف وروڼه کنعان ته ورستنېږي

۲۵) حضرت یوسف امر وکړ چې د هغوی بوجی دې د غلو دانو څخه ډکې شي او د هر نفر پیسې دې بېرته د هغه په بوجی کې کېښودلې شي او هغوی ته دې د سفر دپاره خواړه ورکړای شي. نو همداسې یې ورسره وکړل. ۲۶) هغوی غله په خپلو خړو باندې بار کړه او روان شول. ۲۷) په هغه ځای کې چې هغوی د شپې تېرولو دپاره پاتې شول، یو تن خپله بوجی خلاصه کړه چې خپل خره ته خوراک ورکړي. خپلې پیسې یې ولیدلې چې د بوجی په خوله کې وې. ۲۸) هغه خپلو وروڼو ته وویل: <زما پیسې یې بېرته ماته راکړې دي او دلته زما په بوجی کې دي.> د هغوی زړونه ولوېدل او په رېږدېدلو یې یو بل ته مخ واړاوه او وېي وویل: <دا څه دي چې خدای پاک زموږ سره وکړل؟>

۲۹) کله چې هغوی خپل پلار حضرت یعقوب ته د کنعان خاورې ته راغلل، نو هغه څه چې په هغوی باندې تېر شوي وو هغه ته یې بیان کړل او وېي وویل: <د مصر دوهم مشر زموږ سره په سخته لهجه خبرې وکړې او په مونږ باندې یې دا تور ولگاوه چې مونږ د هغه په خاوره کې جاسوسي کوو. ۳۰) مگر مونږ هغه ته وویل چې مونږ صادق خلک یو، مونږ جاسوسان نه یو. ۳۱) مونږ دولس وروڼه او د یو پلار زامن یو. زموږ یو ورور مړ شوی دی او کشر ورور مو په کنعان کې زموږ د پلار سره دی. ۳۲) د مصر دوهم مشر په ځواب کې وویل: هغه وخت به زه پوه شم چې تاسو صادقان یئ چې د خپلو وروڼو څخه یو دلته زما سره پرېږدئ او د خپلو وږیو کورنیو دپاره غله واخلي او لاړ شئ. ۳۳) مگر خپل کشر ورور ماته راولئ، نو زه به پوه شم چې تاسو جاسوسان نه یئ بلکه صادقان یئ. بیا به هغه وخت تاسو ته خپل ورور بېرته درکړم او تاسو به وکولی شئ چې دلته پاتې شئ او سوداګري وکړئ.>

۳۴) نو څنگه چې هغوی خپلې بوجی خالي کړې، د هر نفر په بوجی کې د هغه د پیسو کڅوړه وه. کله چې هغوی او د هغوی پلار د پیسو کڅوړې ولیدلې نو ووېرېدل. ۳۵) د هغوی پلار حضرت یعقوب هغوی ته وفرمایل: <تاسو زه د خپلو اولادونو څخه یې برخې کړم، یوسف نور نشته او شمعون نور نشته. اوس غواړئ چې بنیامین بوځئ. دا هرڅه زما سره کېږي!>

۳۶) په دې وخت کې روښن خپل پلار ته وویل: <که بنیامین مې بېرته تاته رانه وست زما دواړه زامن ووژنه. هغه ماته وسپاره زه به یې بېرته راولم.>

۳۷) مگر حضرت یعقوب وفرمایل: <زما زوی به ستاسو سره هلته نه ځي. د هغه ورور مړ شوی دی او هغه یوازې پاتې دی. که چېرې په لاره کې په هغه باندې څه پېښه وشي نو زه زور سړی یم، له غمه به مړ شم او تاسو ټول به ملامته شئ.>

مصر ته دوهم سفر

۴۳) په کنعان کې قحطي نوره هم سخته شوه. ۴۴) نو کله چې هغوی هغه ټوله غله چې د مصر څخه یې راوړې وه وخوړله، نو حضرت یعقوب خپلو زامنو ته وفرمایل: <بېرته لاړ شئ او لږه نوره غله زموږ دپاره واخلي.>

۳) مگر یهودا هغه ته وویل: <هغه سړي مونږ ته په ټینگه خبرداری راکړی دی چې ترڅو پورې چې ستاسو ورور ستاسو سره نه وي، زما مخ به بیا ونه وینئ. ۴) که زمونږ ورور دې زمونږ سره ولپږه نو مونږ به لاړ شو او ستا دپاره به خواږه واخلو. ۵) مگر که هغه دې ونه لپږه نو مونږ نه خو، ځکه چې هغه سړي مونږ ته وویل: ترڅو پورې چې ستاسو ورور ستاسو سره نه وي نو نور به زما مخ ونه وینئ.>

۶) حضرت یعقوب وفرمایل: <زه مو ولې د داسې سخت تکلیف سره مخامخ کړم چې هغه سړي ته مو وویل چې ستاسو بل ورور هم شته؟>

۷) هغوی ځواب ورکړ: <هغه سړي په ډېر غور سره زمونږ او زمونږ د کورنۍ په باره کې زمونږ څخه پوښتنې وکړې وې ویل: آیا ستاسو پلار تر اوسه پورې ژوندی دی؟ ستاسو بل ورور شته؟ مونږ یوازې د هغه پوښتنو ته ځواب ورکړی دی. مونږ څه پوهېدلو چې هغه به مونږ ته ووايي چې خپل ورور دلته راولئ.>

۸) یهودا خپل پلار حضرت یعقوب ته وویل: <هلک زما سره ولپږه. مونږ به سمدستي لاړ شو چې مونږ او تاسو او زمونږ ماشومان ژوندي پاتې شو او له لوږې څخه مړه نه شو. ۹) زه په خپله د هغه د سلامتیا ضمانت کوم. ته کولی شې چې د هغه مسئولیت زما په غاږه واچوې. که چېرې هغه تاته رانه ولم او ستا په مخکې یې حاضر نه کړم، زه به تاته د تل دپاره ملامت یم. ۱۰) که چېرې مونږ ځنډ نه وای کړی نو تر اوسه پورې به مونږ دوه ځلې تللي او بېرته به راغلي وای.>

۱۱) بیا د هغوی پلار حضرت یعقوب هغوی ته وفرمایل: <که داسې وي نو دا کار وکړئ. د خپل هېواد د ډېرو بنو پیداوارو څخه یو څه واخلي او په خپلو بوجیو کې یې واچوئ او لږ څه ملهم، شات، مساله، کنډ، پسته او بادام هغه سړي ته د سوغات په توګه یوسئ. ۱۲) دوه چنده پیسې د خانه سره واخلي ځکه هغه پیسې چې بېرته ستاسو د بوجیو په خولو کې ایښودل شوې وې باید بېرته ورکړئ. کېدای شي چې د هغوی څخه سهوه شوې وي. ۱۳) خپل ورور هم واخلي او سمدستي بېرته هغه سړي ته ورشئ. ۱۴) مطلق قادر خدای دې هغه سړی په تاسو باندې مهربانه کړي ترڅو هغه بنیامین او ستاسو بل ورور بېرته تاسو ته درکړي. که چېرې زه بې اولاده کېږم نو بې اولاده دې شم.>

۱۵) نو هغو ورونو سوغاتونه او دوه چنده پیسې واخیستلې او د بنیامین سره مصر ته روان شول او هغوی خپل ځانونه حضرت یوسف ته ورحاضر کړل. ۱۶) کله چې حضرت یوسف د هغوی سره بنیامین ولید نو د خپل کور ناظر ته یې وفرمایل: <دا خلک زما کور ته بوځه او یو حیوان حلال کړه او تیار یې کړه چې دوی به غرمه زما سره ډوډۍ خوري.> ۱۷) لکه څنګه چې حضرت یوسف امر کړی و هغه سړي هماغه شان وکړل او هغه خلک یې د حضرت یوسف کور ته راوستل.

۱۸) کله چې هغوی د حضرت یوسف کور ته راوستل شول نو ووپرېدل. دوی فکر کاوه: <مونږ د هغو پیسو په سبب چې په اول ځل زمونږ په بوجیو کې بېرته ایښودل شوې وې، دلته راوستل شوي یو. هغه غواړي چې مونږ بنديان کړي، مونږ خپل غلامان کړي او زمونږ څخه خره واخلي.> ۱۹) نو هغوی د حضرت یوسف ناظر ته ورغلل او د کور په دروازه کې یې د هغه سره خبرې وکړې. ۲۰) هغوی وویل: <ای باداره! مونږ دلته یو ځلې مخکې د غلو دانو د اخیستلو دپاره راغلي وو، ۲۱) خو کله چې په یو ځای کې د شپې تېرولو دپاره ودرېدو، مونږ خپلې بوجۍ پرانیستلې او هر یو خپلې پیسې په هماغه خپله اندازه د خپلو بوجیو په خولو کې وموندلې. نو مونږ هغه بېرته د خپل ځان سره راوړې دي. ۲۲) همدارنګه مونږ نورې پیسې هم د ځان سره راوړې دي چې نوره غله واخلو. مونږ نه پوهېږو چې چا زمونږ په بوجیو کې هغه پیسې اچولې وې.>

۲۳) ناظر وویل: <اندېښنه مه کوئ او مه وپرېږئ. ستاسو او ستاسو د پلار خدای ستاسو په بوجیو کې تاسو ته خزانه ایښې ده. ستاسو پیسې ماته راورسېدلې.> نو شمعون یې هغوی ته راوست.

۲۴) ناظر د حضرت یوسف ورونه د هغه کور ته دننه بوتلل او هغوی ته یې اوبه ورکړې چې خپلې پښې ومینځي او د هغوی خړو ته یې واښه ورکړل. ۲۵) هغوی سوغاتونه تیار کړل چې حضرت یوسف به غرمې ته راشي، ځکه چې دوی ته ویل شوي وو چې ډوډۍ به هلته وخوري. ۲۶) کله چې

حضرت یوسف کور ته راغی، نو دوی هغه سوغاتونه چې کور ته یې راوړي وو هغه ته وړاندې کړل او د هغه په مخکې په ځمکه پر بوتل او سجده یې ورته وکړه. (۲۷) هغه د دوی د روغتیا په هکله پوښتنه وکړه او بیا یې وفرمایل: <ستاسو زور پلار چې تاسو د هغه په باره کې ویلي وو څنگه دی؟ آیا هغه تر اوسه پورې ژوندی دی؟>

(۲۸) هغوی وویل: <ستا غلام یعنی زمونږ پلار تر اوسه پورې ژوندی دی او ښه دی.> دوی پرمخې پر بوتل او د هغه په وړاندې یې د احترام سرونه تیب کړل.

(۲۹) کله چې حضرت یوسف خپل سکه ورور بنیامین ولیده، هغه پوښتنه وکړه: <آیا ستاسو کشر ورور چې تاسو ماته د هغه په باره کې ویلي وو دا دی؟ ای زما زویه! خدای پاک دې تاته برکت درکړي.> (۳۰) حضرت یوسف سمدستي لار، ځکه چې د خپل ورور په لیدلو باندې ډېر احساساتي شو او د ژړا ځای یې لټاوه. هغه خپلې شخصي کوتي ته ننوت او هلته یې وژړل. (۳۱) وروسته له هغې چې خپل مخ یې ومینځه دباندي راووت. خپل ځان یې کنترول کړ او ویې فرمایل: <ډوډی راوړئ.> (۳۲) حضرت یوسف ته یې په یو دسترخوان باندې ډوډی ورکړه او د هغه ورونو ته یې په بل دسترخوان باندې. مصریانو ته یې چې هلته یې ډوډی خوړله جدا کېنودله ځکه چې هغوی به د عبرانیانو سره ډوډی نه خوړله. مصریانو د عبرانیانو سره ډوډی خوړل حرام گڼل. (۳۳) د هغه ورونو د هغوی د عمر له مخې د مشر څخه تر کشره پورې د حضرت یوسف په مخکې کېنېدل شول او هغوی په حیرانتیا سره یو بل ته کتل. (۳۴) هغوی ته د حضرت یوسف د دسترخوان څخه ډوډی ورکړای شوه او د بنیامین برخه د نورو ټولو څخه پنځه چنده زیاته وه. نو هغوی د حضرت یوسف سره وخوړل او ویې څښل او خوشالي یې وکړه ترڅو چې نېشه شول.

د حضرت یوسف د سپینو زرو جام

۴۴ (۳۵) حضرت یوسف د خپل کور ناظر ته امر وکړ: <د دې خلکو بوجی گانې د غلو دانو څخه دومره ډکې کړه چې څومره دوی وړلی شي او د هر نفر پیسې د هغه د بوجی په خوله کې کېږده.> (۳۶) زما د سپینو زرو جام د کشر ورور د بوجی په خوله کې د هغه د غلو دانو د پیسو سره کېږده. <نو څنگه چې حضرت یوسف هغه ته فرمایلي وو همداسې یې وکړل.> (۳۷) سهار وختي د حضرت یوسف ورونه د خپلو خرو سره په خپله لاره رخصت کړای شول. (۳۸) هغوی لا د ښار څخه دومره لږې نه وو تللي چې حضرت یوسف د خپل کور ناظر ته وفرمایل: <پاڅه او هغو خلکو پسې ورشه او کله چې هغوی ته ورسېدلې ورته ووايه چې تاسو ولې د نېکي په بدل کې بدې وکړه؟> (۳۹) تاسو ولې زما د بادار د سپینو زرو جام چې هغه په کې څښل کوي او فال ورباندې گوري غلا کړ؟ تاسو ډېر بد کار وکړ.>

(۴۰) کله چې ناظر هغوی ته ورورسېد نو دا خبرې یې هغوی ته تکرار کړې. (۴۱) مگر هغوی ورته ځواب ورکړ: <ای زمونږ باداره، ولې داسې خبرې کوې؟ مونږ قسم خوړو چې مونږ داسې کار نه دی کړی.> (۴۲) گوره! هغه پیسې چې مونږ د خپلو بوجیو په خولو کې پیدا کړې بېرته مو د کنعان د خاورې څخه تاسو ته راوړلې، نو څنگه به ستا د بادار د کور څخه سره زر یا سپین زر غلا کړو؟ (۴۳) که هغه په مونږ کې د کوم یو سره پیدا شي هغه دې ووژل شي او مونږ دې ستا غلامان شو.>

(۴۴) بیا هغه وویل: <ډېر ښه. مگر یوازې هغه چا سره چې جام پیدا شي هغه به زما غلام شي او تاسو نور به د ملامتیا څخه خلاص شئ.> (۴۵) هغوی هر یو په چالاکی سره خپله بوجی کوزه کړه او هغه یې پرانیستلې. (۴۶) بیا ناظر شروع وکړه او د مشر څخه نیولې تر کشره پورې یې په غور سره ولټول او جام د بنیامین په بوجی کې وموندل شو. (۴۷) په دې وخت کې هغوی له غمه خپل کالي وشکول، خپل خره یې بار کړل او ښار ته راستانه شول.

(۴۸) کله چې یهودا او د هغه ورونه د حضرت یوسف کور ته راغلل، هغه لا هلته ؤ او هغوی د حضرت یوسف په مخ کې په ځمکه پر بوتل. (۴۹) حضرت یوسف هغوی ته وفرمایل: <تاسو څه وکړل؟ آیا تاسو نه پوهېدل چې زما په شان سړی کولی شي چې د فال په وسیله شیان راپیدا کړي؟>

١٤) يهودا خواب ورکړ: <ای باداره، تاسو ته څه ووايو؟ مونږ څه ویلی شو؟ خپله بې گناهي څرنگه ثابته کړو؟ خدای پاک زمونږ گناه ښکاره کړه. اوس به مونږ ټول او هغه چې جام ورسره پیدا شوی دی ستاسو غلامان شو.>

١٧) مگر حضرت یوسف وفرمایل: <نه! زه به هیڅکله داسې ونه کړم! یوازې هغه څوک به زما غلام شي چې جام ورسره موندل شوی دی او تاسو نور په خیر سره بېرته خپل پلار ته لار شی.>

یهودا د بنیامین دپاره زاري کوي

١٨) بیا یهودا حضرت یوسف ته ورغی او ویې ویل: <ای باداره، زه پوهیږم چې تاسو د فرعون په شان قدرت لرئ، نو په ما باندې په قهر نه شی او د مهربانی له مخې اجازه راکړئ چې تاسو سره سپینې خبرې وکړم. (١٩) زما باداره، تاسو زمونږ څخه پوښتنه وکړه چې ستاسو پلار یا بل ورور شته؟ (٢٠) مونږ خواب درکړ چې زمونږ پلار زور دی او کشر ورور هم لرو چې هغه ته په سپین بریرتوب کې پیدا شوی دی. د هلک ورور مړ شوی دی او هغه د خپلې مور د اولادونو څخه یوازینی زوی دی چې ژوندی دی او پلار یې ورسره زیاته مینه کوي. (٢١) باداره، تاسو مونږ ته وویل چې هغه دلته راولی چې په خپله یې وویښم. (٢٢) مونږ تاسو ته وویل چې هغه هلک د خپل پلار څخه نه شي جدا کېدلی او که چېرې جدا شي نو پلار به یې مړ شي. (٢٣) مگر تاسو مونږ ته وویل چې تر هغې پورې چې ستاسو کشر ورور ستاسو سره رانه شي نو زما مخ به بیا ونه وینئ.

٢٤) نو کله چې مونږ خپل پلار ته ورغلو، ستاسو خبرې مو ورته بیان کړې. (٢٥) نو زمونږ پلار وویل: بېرته لار شی او لږې نورې غلې دانې واخلي. (٢٦) مگر مونږ خواب ورکړ: مونږ نه شو تللی. خو که زمونږ کشر ورور زمونږ سره وي نو لار به شو. که زمونږ کشر ورور راسره نه وي نو د هغه سړي مخ نه شو لیدلی. (٢٧) زمونږ پلار مونږ ته وویل: تاسو پوهیږئ چې ماته زما د ښځې راحیل څخه یوازې دوه زامن پیدا شوي دي. (٢٨) د هغوی څخه یو یې ورک شوی دی. هغه به خامخا د کوم داړونکي ځناور له خوا ټوټې ټوټې شوی وي او له هغه وخت راهیسې مې نه دی لیدلی. (٢٩) نو که تاسو دا هم له ما څخه بوئئ او په هغه باندې څه وشي نو څرنگه چې زه سپین بریری یم د هغه غم له امله به چې تاسو مې ورباندې اخته کوئ مړ شم.

٣٠) نو اوس که چېرې زه بېرته خپل پلار ته ورشم او هلک زمونږ سره نه وي، نو که زما پلار چې ژوند یې د هلک د ژوند سره تړلی دی (٣١) وگوري چې هلک نشته هغه به مړ شي. هغه دومره زور دی چې هغه غم چې مونږ یې په هغه باندې راولو، هغه به ووژني. (٣٢) ما خپل پلار ته د دې هلک د ساتنې ضمانت ورکړی دی ویلي مې دي: که هغه مې بېرته تاته رانه وست، نو زه به ټول عمر تاته ملامت یم. (٣٣) نو اوس ای باداره، زه به د هلک په ځای ستاسو د غلام په توگه دلته پاتې شم. هغه پرېږدئ چې د خپلو ورونو سره بېرته لار شي. (٣٤) که هلک زما سره نه وي خپل پلار ته به څنگه بېرته ورشم؟ زه دا نه شم زغملی چې هغه بدبختي چې زما په پلار باندې به راشي وویښم.>

حضرت یوسف خپل ځان خپلو ورونو ته ورپېژني

٤٥) حضرت یوسف نور د خپلو نوکرانو په مخ کې ځان ټینگ نه کړای شو. هغه چیغې کړې: <ټول د کوټې څخه ووژئ!> نو کله چې حضرت یوسف خپل ځان خپلو ورونو ته وروپېژانده هلته بل څوک نه ؤ. (٤٦) هغه په داسې لوړ اواز سره وژړل چې مصریانو دا ژړا واورېدله او د فرعون درباریانو هم دا خبره واورېدله. (٤٧) حضرت یوسف خپلو ورونو ته وفرمایل: <زه یوسف یم! آیا زما پلار لا تر اوسه پورې ژوندی دی؟> مگر کله چې د هغه ورونو دا خبره واورېدله ډېر سخت ووېرېدل. ورونو یې نه شو کولی چې هغه ته خواب ورکړي. (٤٨) بیا حضرت یوسف خپلو ورونو ته وفرمایل: <ماته رانږدې شی.> کله چې هغوی ورنږدې شول، هغه وفرمایل: <زه ستاسو ورور یوسف یم، هغه یوسف چې تاسو د نورو په لاس په مصر کې خرڅ کړی ؤ. (٤٩) اوس مه پرېشانه کېږئ او خپل ځانونه په دې باندې مه ملامتوئ چې زه تاسو دلته خرڅ کړم، ځکه چې خدای پاک زه ستاسو څخه مخکې د خلکو د ژوند د ژغورلو دپاره دلته رالېږلی یم. (٥٠) ځکه چې دوه کاله کېږي چې په دې هېواد کې قحطي ده او د راتلونکو پنځو کالو دپاره به دلته کرل

او رهبل نه وي. (۷) مگر خدای پاک زه ستاسو څخه مخکې راولېرلم چې تاسو په يوه عجيبه طريقه وژغوري چې تاسې او ستاسو اولاده ژوندی پاتې شي. (۸) نو په رښتيا سره تاسو زه دلته نه يم رالېرلی بلکه خدای پاک رالېرلی يم. هغه زه د فرعون ډېر لوړ رتبه درباري وټاکلم او زه د ټول هېواد دوهم مشر يم.

(۹) اوس ژر شی، زما پلار ته بېرته ورشی او هغه ته ووايې چې ستا زوی يوسف داسې وايي چې خدای پاک زه د مصر دوهم مشر کړی يم. بې له کومه ځنډه ماته راشی. (۱۰) تاسو به د جوشن په سيمه کې اوسېږئ ترڅو تاسو، ستاسو اولادونه، ستاسو لمسيان، ستاسو رمې او پادې او خپلو ټولو شيانو سره چې درسره دي زما سره نژدې اوسئ. (۱۱) زه به هلته په تاسو پام کوم، ځکه چې د قحطۍ پنځه کاله لا پاتې دي. که تاسو رانه شی نو تاسو، ستاسو کورنی او ستاسو حيوانات به له لوړې څخه مړه شي.

(۱۲) تاسو په خپله او همدارنگه زما ورور بنيامين ويني چې په رښتيا سره دا زه يم چې ستاسو سره خبرې کوم. (۱۳) نو زما پلار په مصر کې زما د عزت او هغه څه څخه چې تاسو وليدل خبر کړئ او ژر هغه دلته راولئ.

(۱۴) بيا هغه خپل لاسونه د خپل ورور بنيامين څخه راتاو کړل او ويې ژړل او بنيامين هغه په غېږ کې ونیوه او ويې ژړل. (۱۵) هغه خپل ټول ورونه بېنکل کړل او ورته ويې ژړل. له هغې څخه وروسته ورونو يې ورسره خبرې وکړې.

(۱۶) کله چې د فرعون ماڼی ته د حضرت يوسف د ورونو د راتلو خبر ورسېده نو فرعون او د هغه ټول درباريان خوشاله شول. (۱۷) فرعون حضرت يوسف ته وويل: <خپلو ورونو ته ووايه چې داسې وکړئ، خپل حيوانات بار کړئ او د کنعان خاورې ته ستانه شی. (۱۸) خپل پلار او خپلې کورنۍ ماته راولئ. هغوی ته به د مصر ترټولو ښه ځمکه ورکړم او هغوی به د خپل ژوندانه د اړتيا څخه زيات ولري. (۱۹) تاته زما امر دی چې هغوی ته ووايه: داسې وکړئ چې د مصر څخه د خپلو اولادونو او خپلو ښځو دپاره گاډۍ گانې بوځئ او خپل پلار د ځان سره راواخلئ او راشی. (۲۰) د هغو شيانو په باره کې چې تاسو يې د ځان سره نه شئ راولئ هيڅ اندېښنه مه کوئ ځکه چې د مصر ترټولو ښه ځمکه به ستاسو وي.>

(۲۱) نو د حضرت يعقوب زامنو همداسې وکړل او لکه څنگه چې فرعون امر کړی ؤ حضرت يوسف هغوی ته گاډۍ گانې ورکړې او هغوی ته يې د سفر خواړه هم ورکړل. (۲۲) هغوی هر يو ته يې يوه يوه جوړه کالي ورکړل، مگر بنيامين ته يې درې سوه مثقاله سپين زر او پنځه جوړه کالي ورکړل. (۲۳) او خپل پلار ته يې د مصر ترټولو ښو شيانو څخه د خړو لس باره او په ډوډۍ، غلو دانو او نورو خواړو باندې بار لس خړې د هغه د سفر دپاره ولېرلې. (۲۴) بيا هغه خپل ورونه رخصت کړل او څنگه چې روان شول نو هغوی ته يې وفرمايل: <په لاره کې شخړه مه کوئ.>

(۲۵) نو دوی د مصر څخه ووتل او په کنعان کې خپل پلار حضرت يعقوب ته راغلل. (۲۶) هغه يې خبر کړ: <يوسف تر اوسه پورې ژوندی دی او د مصر دوهم مشر دی.> حضرت يعقوب هک حيران شو او د هغوی په خبره يې باور ونه کړ.

(۲۷) مگر کله چې هغوی د حضرت يوسف ټولې خبرې حضرت يعقوب ته بيان کړې او هغه گاډۍ گانې يې چې حضرت يوسف د هغه د راوستلو دپاره رالېرلې وې وليدلې، نو د هغوی په پلار حضرت يعقوب کې بېرته ساه راپيدا شوه. (۲۸) حضرت يعقوب وفرمايل: <زه باور لرم چې زما زوی يوسف تر اوسه پورې ژوندی دی. زه به لاړ شم او د خپل مرگ څخه مخکې به هغه ووينم.>

حضرت يعقوب د خپلې کورنۍ سره مصر ته ځي

۴۶ (۱) حضرت يعقوب چې هرڅه درلودل هغه يې واخيستل او بئرشع ته لاړ او هلته يې د خپل پلار حضرت اسحاق خدای ته قرباني وړاندې کړه. (۲) خدای پاک د حضرت يعقوب سره د شپې په رويا کې خبرې وکړې او ويې فرمايل: <ای يعقوبه، ای يعقوبه!>

٢٤ هغه وفرمايل: <زه خدای یم، ستا د پلار خدای. مصر ته د تللو څخه مه وپریږه، ځکه چې هلته به ستا څخه یو لوی قوم جوړ کړم. > (٢) زه به ستا سره مصر ته لاړ شم او په یقین سره به ستا اولاده بهرته دې وطن ته راولم. کله چې ته مړ شوی نو یوسف به دې ښځه کړي.>

٢٥ نو حضرت یعقوب د بشرع څخه روان شو. د هغه زامنو خپل پلار حضرت یعقوب، خپل اولادونه او خپلې ښځې واخیستلې او په هغو گاډیو کې یې سیرې کړلې چې فرعون د هغوی د راوستلو دپاره لېرلې وې. (٣) همدارنگه هغوی خپل حیوانات او شتمني چې په کنعان کې یې گټلي وو واخیستل او حضرت یعقوب او د هغه ټوله اولاده مصر ته لاړل. (٧) نو هغه د ځان سره خپل زامن، لمسیان، خپلې لورگانې، لمسیانې او خپله ټوله اولاده مصر ته بوتلل.

٨ د حضرت یعقوب د کورنۍ غړي چې د هغه سره مصر ته راغلل دا دي: د حضرت یعقوب مشر زوی روبین. (٩) د روبین زامن: حنوک، فلو، حصرون او کرمي. (١٠) شمعون او د هغه زامن: یموئیل، یامین، اوحد، یاکین، صوحر او شائول د کنعانی ښځې زوی. (١١) لایوي او د هغه زامن: جرشون، قهات او مراري. (١٢) یهودا او د هغه زامن: عیر، اونان، شبیله، فارص او زارح. (مگر عیر او اونان په کنعان کې مړه شوي وو.) د فارص زامن حصرون او حامول وو. (١٣) یساکار او د هغه زامن: تولاع، فوه، یوب او شمرون. (١٤) زبولون او د هغه زامن: سارد، ایلون او یاحلئیل. (١٥) دا د لیه زامن وو چې په بین النهرین کې یې حضرت یعقوب ته وزېږول چې په هغو کې د هغې لور دینه هم شامله وه. د لیه د اولادې ټول شمېر درې دېرش تنه وو.

١٦ جاد او د هغه زامن: صفیون، حجي، شوني، اصبون، عیري، ارودي او ارئیلی. (١٧) اشیر او د هغه زامن: یمنه، یشوه، یشوي، بریعه او د هغوی خور سارح وه. او د بریعه زامن حابر او ملکیشیل وو. (١٨) دغه شپاړس تنه د حضرت یعقوب اولاده وه چې د زلفې څخه پیدا شوي وو او زلفه هغه وینځه وه چې لابان خپلې لور لیه ته ورکړې وه.

١٩ د حضرت یعقوب د ښځې راحیل زامن: حضرت یوسف او بنیامین. (٢٠) په مصر کې د اون د کاهن لور اسنات حضرت یوسف ته منسي او افرایم وزېږول. (٢١) بنیامین او د هغه زامن: بالع، باکر، اشبیل، جیرا، نعمان، ایحي، رش، مفیم، حفیم او آرد. (٢٢) دغه څوارلس تنه د حضرت یعقوب اولاده وه چې د راحیل څخه پیدا شوي وو.

٢٣ دان او د هغه زوی حوشیم. (٢٤) نفتالي او د هغه زامن: یحصیل، جوني، یصر او سلیم. (٢٥) دغه اووه تنه د حضرت یعقوب اولاده وه چې د بلهې څخه پیدا شوي وو او بلهه هغه وینځه وه چې لابان خپلې لور راحیل ته ورکړې وه.

٢٦ د هغو نفرو شمېر چې په خپله د حضرت یعقوب د نسل څخه وو او د هغه سره مصر ته تللي وو ټول شپږشپته تنه وو چې په هغو کې د حضرت یعقوب د زامنو ښځې شاملې نه وې. (٢٧) د حضرت یوسف زامن چې په مصر کې پیدا شول دوه تنه وو. نو د حضرت یعقوب د کورنۍ غړي چې مصر ته تللي وو ټول اویا تنه وو.

حضرت یعقوب او د هغه کورنۍ په مصر کې

٢٨ حضرت یعقوب یهودا د ځان څخه مخکې حضرت یوسف ته ولېږه چې د جوشن لاره ورته وروښایي. کله چې هغوی د جوشن سیمې ته ورسېدل،

٢٩ حضرت یوسف خپله جنگي گاډۍ تیاره کړه او جوشن ته د خپل پلار د لیدلو دپاره روان شو او څنگه چې یې هغه ولیده په غېږ کې یې ونیوه او ډېر یې وژړل. (٣٠) حضرت یعقوب یوسف ته وفرمایل: <اوس زه مرگ ته تیار یم، ځکه چې ته مې ولیدلې او پوه شوم چې تر اوسه پورې ژوندی یې.>

٣١ نو بیا حضرت یوسف خپلو ورونو او د خپل پلار کورنۍ ته وفرمایل: <زه ځم او د فرعون سره خبرې کوم او ورته به ووايم چې زما ورونه او زما د

پلار ټوله کورنۍ چې په کنعان کې اوسېدل ماته راغلي دي. ﴿٣٢﴾ دا خلک شپانه دي او حیوانات ساتي او خپلې رمې، پادې او هرڅه چې یې درلودل له ځان سره یې راوړي دي. ﴿٣٣﴾ کله چې فرعون تاسو راوغواړي او پوښتنه درڅخه وکړي چې تاسو څه کسب کوئ، ﴿٣٤﴾ نو تاسو باید ځواب ورکړئ چې مونږ د هلکتوب څخه د خپلو نیکونو په شان تر اوسه پورې حیوانات ساتو. نو بیا به تاسو ته اجازه درکړي چې د جوشن په سیمه کې واوسېږئ. حضرت یوسف دا خبره په دې خاطر وکړه چې مصریان د شپانو څخه کرکه کوي. <

٤٧ ﴿٣٥﴾ نو حضرت یوسف لار او فرعون ته یې وفرمایل: <زما پلار او زما وروڼه د خپلو رمو، پادو او خپلو ټولو شیانو سره چې درلودل یې د کنعان څخه راغلي دي او اوس د جوشن په سیمه کې دي. > ﴿٣٦﴾ هغه د خپلو وروڼو څخه پنځه تنه انتخاب کړل او فرعون ته یې وروپېژندل. ﴿٣٧﴾ فرعون د هغوی څخه پوښتنه وکړه: <تاسو څه کار کوئ؟>

هغوی ځواب ورکړ: <مونږ د خپلو نیکونو په شان شپانه یو. > ﴿٣٨﴾ مونږ راغلي یو چې د یو څه مودې دپاره په دې وطن کې واوسېږو، ځکه چې د کنعان په خاوره کې ډېره سخته قحطي ده او هلته زمونږ د رمو دپاره څرخای نشته. نو اوس مونږ ته اجازه راکړئ چې د جوشن په سیمه کې واوسېږو. > ﴿٣٩﴾ فرعون حضرت یوسف ته وویل: <اوس چې ستا پلار او وروڼه تاته راغلي دي، > ﴿٤٠﴾ د مصر ځمکه ستا په مخ کې ده. پرېږده چې هغوی د جوشن په سیمه کې چې د دې هېواد ترټولو ښه ځمکه ده واوسېږي. همدارنگه زه غواړم چې ستاسو ډېر ښه شپانه دې زما پسونه او وزې وساتي. <

٧٠ ﴿٤١﴾ بیا حضرت یوسف خپل پلار حضرت یعقوب راوست او فرعون ته یې وروپېژانده. حضرت یعقوب فرعون ته برکت ورکړ. ﴿٤٢﴾ فرعون د حضرت یعقوب څخه پوښتنه وکړه: <ستا عمر څومره دی؟>

٩٠ ﴿٤٣﴾ حضرت یعقوب ځواب ورکړ: <زما د عمر یوسلو دېرش کاله شوي دي او له یو ځای څخه مې بل ځای ته کډه کړې ده. زما پلرونو او نیکونو هم له یو ځای څخه بل ځای ته کډه کړې ده. مگر هغوی اوږد عمر درلود او د هغوی ژوند زما د ژوند په شان سخت نه و. > ﴿٤٤﴾ حضرت یعقوب یو ځل بیا فرعون ته برکت ورکړ او د هغه د حضور څخه لار. ﴿٤٥﴾ نو حضرت یوسف د فرعون د امر سره سم خپل پلار او وروڼو ته په مصر کې ډېر ښه ځای چې د رعمسيس ښار ته نژدې و ورکړ. ﴿٤٦﴾ حضرت یوسف خپل پلار، خپلو وروڼو او د خپل پلار ټولې کورنۍ ته د هغوی د اولادونو د شمېر سره سم خواره برابرول.

قحطي

١٣٠ ﴿٤٧﴾ قحطي دومره سخته شوه چې په ټوله سیمه کې ډوډۍ نه وه او د کنعان او مصر خلک د لوږې له لاسه کمزوري شول. ﴿٤٨﴾ د مصر او کنعان د خلکو سره چې څومره پیسې وې هغه ټولې یې د غلو د اخیستلو په بدل کې حضرت یوسف ته ورکړې او حضرت یوسف هغه پیسې واخیستلې او د فرعون په خزانه کې یې کېښودلې. ﴿٤٩﴾ کله چې د مصر او د کنعان د خلکو پیسې خلاصې شوې نو ټول مصریان حضرت یوسف ته راغلل او وېې ویل: <زمونږ ټولې پیسې خلاصې شوې، مونږ ته غلې دانې راکړئ. دې ته مو مه پرېږدئ چې تاسو راته گورئ او مونږ مړه کېږو. >

١٤٠ ﴿٥٠﴾ حضرت یوسف ځواب ورکړ: <که چېرې ستاسو پیسې خلاصې شوې وي نو خپل حیوانات راولئ. زه به ستاسو د حیواناتو په بدل کې په تاسو باندې غلې دانې خرڅې کړم. > ﴿٥١﴾ نو هغوی حضرت یوسف ته خپل حیوانات راوستل او حضرت یوسف د هغوی د اسونو، پسونو، وزو، غوایانو او خرو په بدل کې ورته غله ورکړه او په هغه کال یې هغوی ته د دوی د ټولو حیواناتو په بدل کې غله ورسوله.

١٥٠ ﴿٥٢﴾ کله چې هغه کال تېر شو، د قحطي په بل کال هغوی حضرت یوسف ته راغلل او وېې ویل: <باداره، ستاسو څخه دا حقیقت نه شو پټولی چې زمونږ ټولې پیسې خلاصې شوې دي او زمونږ حیوانات هم ستاسو شول. زمونږ سره د خپل ځان او ځمکې څخه پرته نور څه نه دي پاتې چې تاسو ته یې درکړو. > ﴿٥٣﴾ مونږ دې ته مه پرېږدئ چې مړه شو! مه پرېږدئ چې زمونږ ځمکه شاره شي. مونږ او زمونږ ځمکه د غلو دانو په بدل کې واخلي. مونږ به د

فرعون غلامان شو او هغه به زمونږ د ځمکې خاوند شي. مونږ ته غله راکړئ چې ژوندي پاتې شو او تخم راکړئ چې خپلې ځمکې وکړو.

۲۰) نو حضرت يوسف د مصر ټوله ځمکه فرعون ته واخيستله. مصريانو هر يو خپله ځمکه خرڅه کړه ځکه چې په هغوی باندې سخته قحطي شوه او ځمکه د فرعون شوه. ۲۱) حضرت يوسف د مصر د يو سر څخه تر بل سر پورې خلک غلامان کړل. ۲۲) يوازينی ځمکه چې حضرت يوسف په بيه نه وه اخيستې هغه د کاهنانو ځمکه وه، ځکه چې کاهنانو ته به د فرعون له خوا يو څه ورکول کېدل چې خپل ژوند ورباندې وکړي. په دې سبب هغوی خپله ځمکه خرڅه نه کړه. ۲۳) حضرت يوسف خلکو ته وفرمايل: <اوس چې ما ستاسو ځمکې او تاسو د فرعون دپاره اخيستي يئ، دا دی تخم ستاسو دپاره چې په خپلو ځمکو کې يې وکړئ. ۲۴) مگر کله چې د حاصل وخت راشي، نو تاسو به د هغې څخه پنځمه برخه فرعون ته ورکړئ او پاتې څلور برخې د ځمکو د تخم او خپل ځان، خپلو کورنيو او خپلو ماشومانو ته د خوراک دپاره وساتئ.>

۲۵) هغوی وويل: <باداره، تاسو زمونږ سره نېکي وکړله او زمونږ ژوند مو وژغوره. نو مونږ به د فرعون غلامان يو.> ۲۶) نو حضرت يوسف د مصر په خاوره کې دا قانون وټاکه چې د محصولاتو پنځمه برخه به د فرعون وي. دغه قانون تر نن ورځې پورې په خپل قوت پاتې دی. يوازې د کاهنانو ځمکه د فرعون جايداد نه شو.

د حضرت يعقوب اخرنی غوښتنه

۲۷) نو اسراييليان په مصر کې د جوشن په سيمه کې اوسېدل. په هغه ځای کې دوی شتمني لاس ته راوړه او د ډېرو اولادونو خاوندان شول. ۲۸) حضرت يعقوب په مصر کې اوولس کاله ژوند وکړ او په يوسلو اووه څلوېښت کلنی کې وفات شو. ۲۹) کله چې د حضرت يعقوب د وفات کېدلو وخت راتږدي شو، هغه خپل زوی حضرت يوسف راوغوښت او هغه ته يې وفرمايل: <که چېرې زه درباندي په رښتيا گران يم نو خپل لاس دې زما د ورون لاندې کېږده او زما سره لوظ وکړه چې ما به په مصر کې نه ښخوې. ۳۰) زه غواړم په هغه ځای کې ښخ کړای شم چې زما نيکونه په کې ښخ دي. ما د مصر څخه يوسه او په کوم ځای کې چې هغوی ښخ شوي دي هلته مې ښخ کړه.>

حضرت يوسف ځواب ورکړ: <څنگه چې ته وايې همداسې به وکړم.>

۳۱) حضرت يعقوب وفرمايل: <زما سره لوظ وکړه چې ته به دا کار کوې.> حضرت يوسف لوظ وکړ او حضرت يعقوب په خپل کټ باندې سر تيبټ کړ او شکر يې ادا کړ.

حضرت يعقوب افرایم او منسي ته برکت ورکوي

۴۸) ۱) څه موده وروسته حضرت يوسف ته خبر ورسېد چې پلار يې ناروغ دی. نو هغه خپل دواړه زامن منسي او افرایم د ځان سره واخيستل او د خپل پلار ليدلو ته ورغی. ۲) کله چې حضرت يعقوب خبر شو چې د هغه زوی حضرت يوسف د هغه د ليدلو دپاره راغلی دی نو هغه د خپل ټول قوت څخه کار واخيست ترڅو په خپل کټ باندې کښېناست. ۳) حضرت يعقوب يوسف ته وفرمايل: <مطلق قادر خدای ماته د کنعان په وطن کې په لوز کې رابنکاره شو او برکت يې راته راکړ. ۴) ماته يې وفرمايل: تاته به زيات اولادونه درکړم. ستا د نسل څخه به زيات قومونه جوړ کړم او دغه ځمکه به ستا څخه وروسته ستا اولادې ته د هغوی د دايمي ملکيت په توگه ورکړم.>

۵) نو اوس ستا دوه زامن چې زما د راتللو څخه مخکې په مصر کې زېږېدلي وو، هغوی زما دي. افرایم او منسي د روبين او شمعون په شان زما زامن دي. ۶) له دوی څخه وروسته چې ستا کوم اولادونه پيدا کيږي هغه به ستا وي او د هغوی ميراث به د افرایم او منسي څخه وي. ۷) څه وخت چې زه د بين النهرين څخه راتلم نو په خواشینی سره راحيل د کنعان په خاوره کې افراتي ته نژدې په لاره کې مړه شوه. نو هغه مې د افراتي د لارې تر څنگه

۸) كله چې حضرت يعقوب د حضرت يوسف زامن وليدل هغه پوښتنه وكړه: <دا څوك دي؟>

۹) حضرت يوسف خپل پلار ته وفرمايل: <دا زما زامن دي چې خدای پاك ماته دلته په مصر كې راكړي دي.>

بيا حضرت يعقوب وفرمايل: <هغوی ماته راوله چې زه ورته برکت ورکړم.> ۱۰) د حضرت يعقوب سترگې د زوړوالي له كبله دومره كمزورې شوې وې چې څه شی ورته سم نه ښکاره کېده. نو حضرت يوسف خپل زامن هغه ته ورنژدې کړل او د هغه پلار هغوی ښکل کړل او په خپل غېږ کې یې ونيول. ۱۱) حضرت يعقوب يوسف ته وفرمايل: <ما هيڅکله دا اميد نه درلود چې ستا مخ به بيا ووينم او اوس خدای پاك زه دې ته پرېښودم چې ستا اولادونه هم ووينم.> ۱۲) بيا حضرت يوسف هغوی د خپل پلار د زنگونو څخه لېرې کړل او د احترام په خاطر یې هغه ته خپل سر تيبټ کړ.

۱۳) حضرت يوسف افرایم د حضرت يعقوب چپ لاس ته او منسي يې د هغه ښي لاس ته نژدې راوستل. ۱۴) مگر حضرت يعقوب خپل ښي لاس اوږد کړ او هغه يې د افرایم په سر باندې کېښود، که څه هم هغه کشر ؤ او خپل چپ لاس يې د منسي په سر باندې چې مشر ؤ کېښود. ۱۵) بيا هغه حضرت يوسف ته برکت ورکړ او ويې فرمايل: <هغه خدای چې زما پلرونو حضرت ابراهيم او حضرت اسحاق يې خدمت کړی دی، هغه دې دغو هلکانو ته برکت ورکړي! هغه خدای چې تر دې ورځې پورې يې زما لارښوونه کړې، هغوی ته دې برکت ورکړي!> ۱۶) هغه فرېښته دې هغوی ته برکت ورکړ چې زه يې د ټولو بدو څخه ژغورلی يم! زما او زما د نيکونو حضرت ابراهيم او حضرت اسحاق نومونه دې د دوی په وسيله ژوندي وساتل شي او هغوی دې ډېره اولاده ولري.>

۱۷) كله چې حضرت يوسف وليدل چې پلار يې خپل ښي لاس د افرایم په سر باندې کېښود هغه خفه شو. نو د خپل پلار لاس يې ونيوه چې د افرایم له سر څخه يې د منسي سرته راواړوي. ۱۸) حضرت يوسف هغه ته وويل: <نه پلاره، دغه مشر هلک دی. خپل ښي لاس دې د هغه په سر باندې کېږده.>

۱۹) مگر د هغه پلار انکار وکړ او ويې ويل: <ای زويه، زه پوهېږم! زه پوهېږم چې د منسي څخه به هم يو لوی قوم جوړ شي. مگر د هغه کشر ورور به د هغه څخه لوی سړی شي ځکه چې د هغه د اولادې څخه به لوی قومونه پيدا شي.>

۲۰) په هغه ورځ حضرت يعقوب هغوی ته برکت ورکړ ويې فرمايل: <د اسراييلو قوم به يو او بل ته ستاسو په نوم برکت غواړي او داسې به وايي چې خدای پاك دې تا د افرایم او منسي په شان کړي.> په دې ډول حضرت يعقوب افرایم ته په منسي باندې د لومړي توب حق ورکړ.

۲۱) بيا حضرت يعقوب يوسف ته وفرمايل: <گوره، زه مرگ ته نژدې يم خو خدای پاك به ستاسو سره مل وي او تاسو به بېرته د خپلو نيکونو وطن ته يوځي.> ۲۲) د شکيم هغه حاصلخېزه سيمه چې ما د اموريانو څخه د خپلې تورې او ليندې په زور نيولې ده، ستا ورونو ته نه، بلکه تاته درکوم.>

د حضرت يعقوب اخرنی خبری

۴۹) حضرت يعقوب خپل زامن راوغوښتل او ورته ويې فرمايل: <راغونډ شئ ترڅو تاسو له هغه څه څخه خبر کړم چې په راتلونکي کې به په تاسو باندې پېښ شي.>

۲) د يعقوب زامنو سره راټول شئ اوورئ

غور مو ونيسئ خپل پلار اسراييل ته

۳) ای روبینه! زما مشر زویه

زما قوت بی ته زما د نارینتوب اولنی ننبه بی

بی به عزت کی بهتر او په قدرت کی بهتر

۴) بی بی کنتروله د سیلاب په شان

نور به د ټولو نه بهتر نه بی

په دې خاطر چې زما وینځې سره ځملاستلې

او د خپل پلار کټ دې ناپاکه کړ

۵) دې شمعون او لایو دواړه سره ورونه

خپلو وسلو نه هغوی کار اخلي چې ظلم وکړي

۶) د دوی په پټو پلانونو کی شریک به نه شم

نه به د دوی په مجلسونو کی زه برخه واخلم

په دې خاطر چې په خپل قهر کی بی خلک ووژل

او په ملنډو بی غوایان گوډ کړل

۷) لعنت دې وي د دوی په قهر باندي ځکه چې ډېر سخت ؤ

او په غضب د هغوی چې ډېر بی رحمه ؤ

د دوی نسل به په ټولو اسراییلو کی زه خپور کړم

او د خپل قوم په منځ کی به بی تیت کړم

۸) د ستا ستاینه به کوي ستا ورونه ای یهودا

خپل دینمنان به له اورمېره نیسې

ستا ورونه کاندي به هم تاته سجده

۹) ای یهودا! ته د زمري بچی بی

چې خپل بڼکار ووژني راستون شي هغه خپل غار ته

د زمري په شان ټيټيري او ځملي

هيشوک نه شي کړای جرأت هغه نارام کړي

(۱۰) يهودا سره به وي شاهانه امسا

اولاده به يې همپش کړي حکومت

ټول قومونه به هغه ته راوړي باج

د ده په مخکې ټيټوي به هغوی د اطاعت سروته

(۱۱) د انگور تاک پورې به خپل خر تړي

په ډېر بڼه شاخ پورې به کوتی تړي

هغه کالي خپل په شرابو مينځي

هغو شرابو کې چپنه وينځي چې دي د وینو په شان

(۱۲) له شرابو څخه سترگې د ده سرې دي

له شيدو څخه دي سپين د ده غاښونه

(۱۳) زبولون به د درياب په غاړه اوسي

وي بندر به د کشتيو

تر صيدونه به يې سيمه ورسپري

(۱۴) يساکار دی په مثال د قوي خر

چې پر پوزي دی د دوه خورجينو منځ کې

(۱۵) دی چې وگوري چې ځای د اوسېدو يې بڼه دی

او هغه خاوره خوشالوونکې ده

دی به بار ته خپله ملا کاندې راټيټه

د غلام په شان به کار ته شي مجبوره

١٦) دان به کاندي په خپل قوم حکومت

وي به هغوی لکه د نورو قبیلو د اسراییلو په شان

١٧) دان د سرک د غاړې مار به وي

دی به په لار کې منگری مار وي

هغه به پوندې د اسونو چيچي

ترخو سپور نفر يې له شا ولويږي

١٨) ستا د خلاصون په انتظار

يمه زه ای خښتنه

١٩) په جاد به وشي يرغل د يرغلگرو له خوا

دی به له شا نه په هغوی باندې يرغل وکړي

٢٠) د اشیر ځمکه به وي ښه حاصلخېزه

ښه خوندور شاهي خواړه به يې تيار کړي له حاصله څخه

٢١) نفتالي هغه هوسی ده چې وهي ازادې مندې

زېږوي ښکلي بچي

٢٢) دی يوسف يو حاصلخېزه تاک

يوه مېوه داره ونه چې وي چينې په غاړه

چې يې څانگې وي ختلې په دېوال باندې

٢٣) کوي ده باندې سخته حمله خپل دښمنان

د خپلو غشو او ليندو سره په ده پسې شول

٢٤) خو لينده د هغه پاتې شوه ثابته

او د هغه متې قوي شوې

د يعقوب د قوي خداى په قدرت

هغه شپونكي په وسيله

چې ساتندوى د اسراييلو دى

٢٥) دا دى خداى د ستا د پلار چې كړي كومك درسره

مطلق قادر خداى دى چې تاته بركت دركوي

بركتونه د باران دركوي پاس له اسمانه څخه

او د چينو له اوبو چې دي د ځمكې لاندې

بركتونه به د ډېرو اولادونو او پادو دركړي

٢٦) ستا پلار چې كوم بركتونه دي موندلي

خپلو نيكونو څخه

هغه ډېر لوى دي له هغو لوى دي

كوم چې راځي له ابدي غرونو

بركتونه دې دا ټول وي د يوسف په سر

د هغه چا په تندي چې شهزاده دى

د خپلو ورونو منځ كې

٢٧) بنيامين دى په مثال د دارونكي لېوه

په سهار كې دى خوري بنكار خپل

په ماښام كې هغه وېشي غنيمت خپل <

٢٨) دا ټولې د اسراييلو دولس قبيلې دي او دا هغه څه وو چې د هغوى پلار دوى ته د برکت ورکولو په وخت کې وويل او هر يو ته يې هغه برکت ورکړ

چې ورسره مناسب ؤ.

۲۹) وروسته بیا حضرت یعقوب هغوی ته دغه وصیت وکړ: **حزه به ژر مړ شم او د خپلو نیکونو سره به یوځای شم. ما د خپلو نیکونو سره په هغې سمخې کې ښخ کړی چې د حیثي عفرون په پټي کې ده.** ۳۰) دا هغه سمخه ده چې د مکفیلې په پټي کې ممرې ته مخامخ د کنعان په خاوره کې پرته ده او حضرت ابراهیم هغه د پټي سره د عفرون څخه د هدیرې دپاره اخیستې وه. ۳۱) دا هغه ځای دی چې حضرت ابراهیم او د هغه ښځه ساره او حضرت اسحاق او د هغه ښځه ربکا په کې ښخ شوي وو او هلته مې لیه هم ښخه کړه. ۳۲) هغه پټی او سمخه د حیثیانو څخه اخیستل شوي وو. ۳۳) کله چې حضرت یعقوب خپلو زامنو ته دا وصیت وکړ، هغه بهر ته ځملاست او وفات شو.

۵۰) حضرت یوسف په خپل پلار باندې ورپرېوت او په هغه باندې یې وژړل او ښکل یې کړ. ۳۴) بیا حضرت یوسف خپلو خاصو طبیبانو ته چې د هغه خدمت یې کاوه حکم وکړ چې د هغه پلار حضرت یعقوب مومیایي کړي. نو طبیبانو هغه مومیایي کړ. ۳۵) په دې کار باندې پوره څلوېښت ورځې ولگېدلې او د مصر خلک او یا ورځې په هغه باندې غمجن وو.

۳۶) کله چې د هغه د غم ورځې تېرې شوې نو حضرت یوسف د فرعون درباریانو ته وفرمایل: **حکه په ما مهرباني کوی نو زما په خاطر د فرعون سره خبرې وکړئ او هغه ته ووايئ: ۵) زما پلار ماته قسم راکړی دی او ویې ویل: زه مړ کېږم. ما د کنعان په خاوره کې په هغه قبر کې چې پخوا جوړ شوی ؤ ښخ کړه. اوس ماته اجازه راکړئ چې لاړ شم او پلار مې ښخ کړم. بیا به بهر ته راشم.**

۳۷) فرعون ځواب ورکړ: **لاړ شه او لکه څنګه چې پلار دې درته قسم درکړی دی هغه ښخ کړه.**

۳۸) نو حضرت یوسف روان شو چې خپل پلار ښخ کړي. د فرعون ټول درباریان، د دربار لوړ رتبه خلک او د مصر ټول مشران د حضرت یوسف سره لاړل. ۳۹) د دوی سره د حضرت یوسف د کورنۍ ټول غړي، د هغه وروڼه او د هغه د پلار کورنۍ هم لاړل. یوازې د هغوی اولادونه، رمې او پادې په جوشن کې پاتې شول. ۴۰) جنګي ګاډۍ ګانې او اس سواران هم د هغوی سره لاړل او دا یوه لویه قافله وه.

۴۱) کله چې دوی د اطاد درمند ځای ته چې د اردن د سیند په لمخاټه کې دی ورسېدل نو ډېر سخت او په لوړ اواز وژړل او حضرت یوسف په هغه ځای کې د خپل پلار دپاره اووه ورځې د مړینې مراسم ونيول. ۴۲) کله چې د هغه ځای اوسېدونکو کنعانیانو دا ولیدل نو هغوی وویل: **مصریان ډېر سخت غم او ژړا کوي.** نو ځکه هغه ځای چې د اردن د سیند په لمخاټه کې دی د آبل مصرایم په نوم یاد کړای شو.

۴۳) نو څنګه چې حضرت یعقوب وصیت کړی ؤ زامنو یې هماغسې وکړل. ۴۴) هغوی هغه د کنعان خاورې ته یووړ او ممرې ته نژدې یې د مکفیله د پټي په سمخه کې چې حضرت ابراهیم هغه د پټي سره د حیثي عفرون څخه د هدیرې دپاره اخیستې وه ښخ کړ. ۴۵) حضرت یوسف د خپل پلار د ښخولو څخه وروسته د خپلو وروڼو او هغو ټولو خلکو سره چې د جنازې دپاره د هغه سره تللي وو مصر ته راستون شو.

حضرت یوسف خپلو وروڼو ته تسلي ورکوي

۴۶) کله چې د حضرت یوسف وروڼو ولیدل چې د هغوی پلار وفات شو نو هغوی وویل: **حکه چېرې یوسف زموږ څخه لا تر اوسه هم کرکه کوي او وغواړي چې د ټولو هغو بدو بدله چې مونږ ورسره کړي دي زموږ څخه واخلي، نو بیا به څه کوو؟** ۴۷) نو هغوی حضرت یوسف ته پیغام ورولېږه او ویې ویل: **حزموږ پلار د خپل مرګ څخه مخکې دغه حکم کړی دی: ۱۷) یوسف ته به داسې ووايئ چې زه ستا څخه دا غوښتنه کوم چې د خپلو وروڼو ګناهونه او خطاګانې او هغه بده رویه چې ستا سره یې کړې ده وبخښه. اوس زموږ یعنی د خپل پلار د خدای د غلامانو ګناهونه وبخښه.** کله چې حضرت یوسف د هغوی پیغام ترلاسه کړ نو ویې ژړل.

۱۸) بیا د هغه ورونه په خپله راغلل او د هغه په وړاندې یې خپل سروونه ټیټ کړل و یې ویل: <مونږ ستا غلامان یو.>

۱۹) مگر حضرت یوسف هغوی ته وفرمایل: <مه وپرېږئ. آیا زه خدای یم؟> ۲۰) تاسو زما په خلاف د بدو پلان درلود، خو خدای پاک هغه په نېکۍ باندې بدل کړ د دې دپاره چې د ډېرو خلکو ژوند وژغوري او لکه څنګه چې وشول هغوی نن ژوندي پاتې دي. ۲۱) نو بیا مه وپرېږئ. زه به په تاسو او ستاسو په اولادونو باندې پام کوم. <نو هغوی ته یې تسلي ورکړه او په مهربانۍ سره یې ورسره خبرې وکړې.>

د حضرت یوسف وفات کېدل

۲۲) حضرت یوسف د خپل پلار د ټولې کورنۍ سره په مصر کې پاتې شو. هغه یوسلو لس کاله ژوند وکړ. ۲۳) حضرت یوسف د افرایم د اولادونو او لمسیانو د لیدلو پورې ژوندی ؤ او همدارنګه هغه تر هغې پورې ژوندی ؤ چې د منسي د زوی ماخیر اولادونه یې هم په خپله کورنۍ کې ولیدل. ۲۴) حضرت یوسف خپلو ورونو ته وفرمایل: <زه مرګ ته نژدې شوی یم. خو بې شکه چې خدای پاک به تاسو وساتي او تاسو به له دې وطن څخه هغه وطن ته بوځي چې د حضرت ابراهیم، حضرت اسحاق او حضرت یعقوب سره یې کلکه وعده کړې ده.> ۲۵) حضرت یوسف د حضرت یعقوب د کورنۍ خلکو ته قسم ورکړ او ویې فرمایل: <زما سره دا وعده وکړئ کله چې خدای پاک تاسو هغه هېواد ته بیایي، نو زما مړی به له ځان سره وړئ.> ۲۶) نو حضرت یوسف د یوسلو لس کالو په عمر په مصر کې وفات شو. وروسته له دې چې هغه یې مومیایي کړ، په تابوت کې یې کېښود.